

PSC/❤️

Força per governar.

PROGRAMA ELECTORAL DEL PSC

Eleccions al Parlament de Catalunya

12 de maig de 2024

Índex

1. Una nova etapa per Catalunya	4
1. 1. Una Catalunya que mira al futur	4
1. 2. Una Catalunya de tothom i per a tothom	6
1. 3. Una Catalunya compromesa amb l'Espanya plural i diversa	8
1. 4. Una Catalunya reconeguda i protagonista a Europa	9
1. 5. Una Catalunya que pren decisions	11
2. Una Catalunya de progrés i amb futur	12
Eix 1. Generació de prosperitat/creixement econòmic just i sostenible	12
1. 1. Lideratge econòmic	12
1. 2. Ocupació de qualitat, indústria i sectors econòmics	16
1. 3. Coneixement i talent	35
Eix 2. Transició ecològica justa	41
2.1. Aigua.....	43
2.2. Energies renovables i reindustrialització verda.....	46
2.3. Residus.....	49
2.4. Biodiversitat i benestar animal.....	49
Eix 3. Cohesió territorial i atenció al món rural	52
3.1. Agenda urbana	53
3.2. Infraestructures i mobilitat	58
3.3. Món rural	63
3.4. Polítiques de muntanya.....	66
Eix 4. Igualtat d'oportunitats.....	68
4.1. Educació.....	68
4.2. Formació professional, per una oferta integrada, moderna i vinculada al teixit econòmic i social.....	78
4.3. Cultura	79
4.4. Llengua	85
4.5. Esports	86
4.6. Emancipació juvenil.....	89

Eix 5. La Catalunya feminista.....	89
5.1. Coeducació al llarg de la vida per a la construcció d’una societat igualitària	90
5.2. Igualtat laboral, igualtat salaria.....	91
5.3. Fomentar la corresponsabilitat i compartir la cura	92
5.4. Tolerància zero envers la violència masclista.....	93
5.5. Contra el tràfic amb finalitat d’exploració sexual i el proxenetisme	95
Eix 6. Cohesió social i lluita contra les desigualtats.....	96
6.1. Salut.....	96
6.2. Seguretat i convivència	103
6.3. Justícia i memòria	109
6.4. Drets socials	118
6.5. LGTBI	126
6.6. Immigració i diversitat.....	127
6.7. Llibertat de consciència i laïcitat	128
Eix 7. Bon govern	129
7.1. Model federal i millora de l’autogovern	129
7.2. Bon govern, per una administració pública més àgil i eficaç.....	132
7.3. Governar amb els municipis	134
7.4. La Vall d’Aran	136
7.5. La Catalunya europea i amb projecció exterior	137
7.6. Els mitjans de comunicació públics	142

1. Una nova etapa per Catalunya

El pròxim 12 de maig Catalunya pot obrir una nova etapa d'il·lusió i d'esperança. La millor Catalunya, la Catalunya que mira al futur amb confiança i plena de projectes, la Catalunya de tothom i per a tothom, la Catalunya capdavantera en progrés sostenible, prosperitat i justícia social, la Catalunya compromesa amb l'Espanya moderna i plural i amb l'Europa unida pot tornar a posar-se en marxa. És el que el país necessita. És el farà possible la força per governar de Salvador Illa.

És moment d'obrir una nova etapa a Catalunya, la tercera gran transformació del país d'ençà de la recuperació de la democràcia. I aquesta tercera etapa s'explica amb dos verbs: unir i servir. Posar l'accent en allò que ens uneix, allò que ens fa sentir part d'un mateix país i deixar de fer plantejaments divisius, i servir, posar els serveis públics com a primera prioritat del país, per generar prosperitat i per mantenir una cohesió social i territorial de Catalunya.

1. 1. Una Catalunya que mira al futur

Superar col·lectivament els reptes de país. Catalunya s'enfronta als reptes globals i determinants en els quals estem immersos com totes les societats occidentals (emergència climàtica, disrupció tecnològica, desigualtats, canvis demogràfics, concentració urbana) i també als reptes propis fruit dels endarreriments i els dèficits que patim per culpa de la incapacitat demostrada pels governs independentistes dels últims anys (energies renovables; educació; lluita contra la sequera, etc.). Són, sens dubte, reptes enormes i alguns d'ells realment urgents, però el potencial del nostre país per superar-los col·lectivament és també molt gran. El teixit empresarial i les organitzacions sindicals, els ajuntaments petits i grans, el conjunt de la funció pública, les universitats i els centres de recerca, els sectors culturals, els professionals autònoms i el tercer sector, els moviments socials i el món associatiu, la pagesia i el comerç, conformen una xarxa amplíssima d'activitat i d'iniciatives capacitada i disposada a superar tots aquests reptes. Només cal un govern que, escoltant i liderant, fixi les prioritats adequades i canalitzi els esforços col·lectivament. Les idees, les persones i els recursos per fer-ho existeixen al nostre país. El país no falla, ha fallat el full de ruta dels governs independentistes. Ara és el torn d'un govern que no falli al país, d'un govern que assumeixi quins són els seus autèntics reptes i que tingui la capacitat de concitar totes les voluntats i totes les aliances necessàries per afrontar-los i superar-los col·lectivament. Ara és el torn d'un govern socialista.

Exercir l'autogovern. El PSC creu en les institucions d'autogovern de Catalunya. L'autogovern que encarna la Generalitat de Catalunya és l'expressió alhora de la nostra existència com a poble i de la nostra vinculació amb la resta de pobles d'Espanya, perquè representa l'autonomia política del nostre país i també la democràcia espanyola a la nostra comunitat. Liderar l'exercici del nostre autogovern és per al PSC la màxima aspiració política.

Per això volem exercir l'autogovern des de l'exemplaritat, l'exigència i la vocació de servei públic. Per això volem que sigui una força creativa, innovadora, capdavantera que lideri, arrisqui, aporti i proposi, lluny del victimisme i la queixa permanents. Per això volem donar-li la màxima institucionalitat i estabilitat, el màxim prestigi, credibilitat i potència. Per això ha de ser el gran espai del diàleg i el pacte al nostre país, el diàleg i el pacte entre forces polítiques, entre administracions i amb tots els sectors socials i tota la ciutadania activa vertebrats en el vastíssim teixit associatiu de la societat civil catalana. A diferència dels últims governs de la Generalitat, el PSC no menysté ni devalua el nostre autogovern, sinó que el considera l'eina més valuosa i poderosa de les quals disposem per mirar al futur amb confiança.

Girar full. El camí unilateral emprès pel procés independentista ja fa temps que no té cap recorregut. Les seves vies plebiscitàries i les seves fites inabastables i divisives s'han demostrat fracassades. El seu balanç d'enfrontament i bloqueig polític, de deteriorament de la convivència, de desatenció dels problemes reals i de pèrdua d'oportunitats per al país i les seves conseqüències de preocupació i desorientació per a la ciutadania han quedat absolutament palesos. Avui, en canvi, de la mà dels plantejaments valents que hem impulsat des del socialisme, s'ha obert pas el camí del retrobament i de la confluència, de la confiança i el respecte per les institucions que ens permeten portar els desacords al diàleg i a la política i sobretot tornar al centre del debat les preocupacions i les necessitats troncal de la societat catalana. Cal doncs girar full definitivament del procés independentista i deixar enrere un camí equivocat que ens ha portat el descrèdit i la paràlisi per mirar al futur que ens ofereix el camí del retrobament: la possibilitat, mitjançant la vocació d'entesa i la voluntat de sumar, de tornar a ser un país d'innovació i d'avantguarda, de progrés i prosperitat, de drets i llibertats, de justícia social i de cohesió territorial.

Bastir una societat cohesionada, solidària i resilient. Ni el món en què vivim ni el nostre país estant abocats a cap catàstrofe. El futur és a les nostres mans perquè com a poble podem contribuir a orientar-lo en una direcció o l'altra. Sumant el nostre esforç al de la resta d'Espanya i d'Europa és perfectament possible (com ja demostren molts indicadors tot i que queda molta feina al davant) assolir els objectius mundialment compartits de l'Agenda 2030 de Nacions Unides i de les Cimeres del Clima que ens han de portar a superar bona part dels reptes globals. L'altre clau per poder mirar el futur amb optimisme és la resposta que la UE, amb el govern socialista d'Espanya al capdavant, ha donat a la gravíssima i recent crisi concatenada de la pandèmia de la covid-19 i la invasió russa d'Ucraïna: una resposta progressista que des de la cooperació i el lideratge de la gestió pública (mesures consensuades de salut pública i de protecció de l'ocupació, programa únic de vacunació, deute mancomanat, polítiques energètiques comunes, fons de recuperació, etc.) ha permès garantir la cohesió, la solidaritat i la resiliència dels nostres països, assolint alhora una capacitat de recuperació econòmica i social molt més ràpida del previst. Aquest és el model de la Catalunya del futur, una societat cohesionada i solidària de portes endins i de portes enfora com a fonament del seu dinamisme i la seva prosperitat i, per tant, de la seva

resiliència. Lluny de subratllar pors i amenaces, Catalunya necessita, sota l'estela d'un govern socialista, tornar a confiar en totes les seves possibilitats i capacitats d'aprofitar oportunitats i obrir noves vies de progrés.

1. 2. Una Catalunya de tothom i per a tothom

Unir i servir. La voluntat de Catalunya de ser com a poble està indissolublement lligada a la nostra voluntat de conuiu: som i volem ser un sol poble. La societat que hem de bastir per afrontar els reptes que tenim davant i assolir un futur millor només pot ser cohesionada i solidària. Unir el país, la societat ha de ser doncs el primer propòsit del govern de Catalunya. I més encara quan venim d'una època en la qual han primat les trinxeres i la divisió. Unir és, abans de res, respecte. Respecte pels altres, pels adversaris, per les regles del joc democràtiques i per les institucions que ens hem donat, per a tota la ciutadania i especialment per a les minories. Unir és, sense vetos ni exclusions, fer de Catalunya una terra i un projecte de tothom i per a tothom: vingui d'on vingui, pensi el que pensi, visqui on visqui, parli la llengua que parli, senti el que senti. Unir és deixar de subratllar les diferències, de marcar fronteres i intentar trobar el denominador comú, el contracte invisible d'objectius compartits i majoritaris imprescindibles per avançar. Unir no és uniformar sinó construir el futur plegats reconeixent i incorporant-hi la diversitat, la pluralitat i la singularitat col·lectives i individuals. Unir és dialogar, pactar i arribar a acords amb qui no s'està o s'ha estat d'acord. Unir és servir, és governar al servei de tothom, pensant en tothom i escoltant tothom en tot moment, és fer de la política un servei per sobre de partidismes i d'interessos particulars, és fer política útil que transformi efectivament la vida de les persones i territoris.

Prosperitat compartida. La Catalunya de tothom i per a tothom és una Catalunya de prosperitat compartida, de prosperitat creada entre tots i que arriba a tothom i arreu. Les bases d'aquesta prosperitat compartida són el treball digne i de qualitat, la iniciativa empresarial i el lideratge públic del govern mitjançant la seva capacitat d'orientació, de concertació i d'intervenció (via lleis i sector públic) i les seves condicions de possibilitat són, avui al nostre país, la garantia d'aigua i d'energia, l'accessibilitat i suficiència de les infraestructures i la bona gestió administrativa. Des d'aquestes bases i aquestes condicions de possibilitat, la nostra economia ha d'enfrontar els reptes de la transició ecològica, digital i demogràfica que li planteja la seva sostenibilitat a partir del cercle virtuós creixement-redistribució: el creixement econòmic permet més i millor redistribució i la redistribució, no només és justícia, sinó garantia de creixement sòlid i durador. Dit en altres termes, al nostre país prosperitat compartida vol dir creixement sostenible. Un creixement sostenible que ens ha de portar a tornar a ser el territori econòmic capdavanter d'Espanya (ho vàrem deixar de ser el 2017). Un creixement sostenible que té la seva palanca principal en la innovació que aporta solucions tecnològiques i organitzatives (en especial les de l'economia circular) i alhora valor afegit i molt particularment en una reindustrialització en aquesta línia que torni

el pes de la indústria al 25% del PIB català (des del 20% en què ens trobem el 2023). Els i les socialistes tenim molt clara quina és la seqüència del creixement sostenible que cal prioritzar i impulsar des del govern: coneixement i talent; innovació i transferència; reindustrialització; millora de la productivitat i més ocupació de qualitat; consum responsable; oportunitats i benestar; convivència i seguretat.

Igualtat de drets i oportunitats. La unió en la diversitat que Catalunya ha de retrobar té el seu fonament en la igualtat. La pluralitat política, social i territorial del nostre país, que com en totes les societats occidentals és el reflex de trajectòries vitals personals singulars, només pot conjurar el risc de la fragmentació i la divisió sobre la base del reconeixement dels altres que comporta la igualtat de drets i oportunitats. Una igualtat que el nostre país, pioner en molts moments, també veu avui compromesa en molts àmbits i per la que cal continuar lluitant des de la política i des del govern: igualtat entre dones i homes (som lluny encara, tot i el camí recorregut, de la superació de les estructures patriarcals, com ho demostra l'aberrant violència contra les dones), igualtat social (les taxes de risc de pobresa o les dificultats d'accés a l'habitatge són intolerables), igualtat generacional (infants, joves i grans han de ser tan importants per a la societat com les persones adultes), igualtat civil (les persones amb discapacitat, del col·lectiu LGTBI o d'origen no occidental no poden ser víctimes de discriminació o d'odi), igualtat territorial (pobles i barris d'arreu han d'oferir la mateixa qualitat urbana). Socialisme és igualtat de drets i oportunitats per garantir la inclusió i la cohesió d'una Catalunya unida a la vegada que lliure, oberta, plural i diversa.

Excel·lir en els serveis públics. Els serveis públics, instrument principal del desplegament efectiu de les polítiques públiques, tenen la clau tant de la prosperitat compartida com de la cohesió social i territorial del nostre país. Els serveis públics són els únics que poden garantir l'accés universal a l'aigua i a l'energia i la suficiència de les infraestructures de producció, de mobilitat i de comunicació. La seva qualitat és el màxim referent de l'èxit de les polítiques de benestar (que abasten la cultura, l'educació, la recerca, la sanitat, els serveis socials, l'habitatge o la seguretat) i la seva quantitat l'indicador més fiable de l'equitat territorial. Per aquest motiu, el nou govern socialista a la Generalitat emprendre la gran transformació dels serveis públics que el país necessita: una transformació integral, dissenyada després d'una auditoria de tots i cada un d'ells, per assolir la seva renovació i actualització funcionals completes, acompanyada dels recursos adients i d'una reforma de l'administració pública que redueixi al mínim la burocràcia. Serà la tercera gran transformació de Catalunya, després de la primera gran transformació política impulsada per l'arribada de l'autogovern i els ajuntaments democràtics als anys 1980 i de la segona gran transformació social (mossos, metges, mestres) impulsada pels governs dels presidents Maragall i Montilla. Excel·lir en els serveis públics serà el gran objectiu del govern socialista de Catalunya.

Governar amb els municipis. Catalunya no s'entén sense els seus municipis. La densa xarxa que formen pobles, viles i ciutats amb la seva estructura nodal i la capitalitat de Barcelona conforma la base social i institucional del nostre país. Els ajuntaments no només són

l'administració que, més enllà de les seves competències, és la més propera a la ciutadania i la que millor coneix la realitat sinó que són una gran força transformadora, capaç de portar millores directes i tangibles a milions de catalans i catalanes. Per aquest motiu, el reptes dels que hem parlat més amunt que avui enfronta Catalunya, i molt especialment el de la cohesió i l'equilibri territorials per superar el despoblament de parts del nostre país i les dificultats del món rural, és impensable afrontar-los sense la participació i encara menys d'esquena als municipis. El socialisme català sempre ha estat una força municipalista, arrelada al territori, crescuda en l'experiència dels governs municipals (petits, mitjans i grans, de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona) i defensora del rol de primer nivell dels ajuntaments en el disseny i l'execució de les polítiques clau per al desenvolupament del país. El nostre compromís és doncs governar Catalunya amb els municipis de forma constant i continuada i a partir dels principis de cooperació sense superposició, subsidiarietat, suficiència financera, ús eficient i avaluat dels recursos i governança compartida, si escau, d'acord amb el model del sector públic. Un compromís en definitiva d'escolta, ajuda i col·laboració sense recances entre el Govern de Catalunya i els municipis de Catalunya.

1. 3. Una Catalunya compromesa amb l'Espanya plural i diversa

Participar i codecidir. Espanya té un estat quasi federal. La seva estructura és la d'una governança multinivell (govern d'Espanya, governs de les comunitats autònomes i governs locals) amb una autonomia molt considerable per a les comunitats i també per als municipis. Tanmateix, els i les socialistes creiem que el sistema pot i encara ha de millorar substantivament per Catalunya, i per a la resta de comunitats autònomes, a partir de dos canvis estructurals: el del model de finançament, del que en parlarem més endavant, i el dels mecanismes de cooperació institucional (cooperació amb el govern d'Espanya i cooperació amb altres comunitats que cal reorganitzar a partir de les Conferències de Presidents, les Conferències Sectorials i un nou Senat territorial per articular definitivament la participació de les CA en la formació de la voluntat política conjunta). Per aconseguir aquests canvis i millores, la proposta socialista, coherent amb el model federal que defensem i del que estem a prop, és més participació i més codecisió per part de Catalunya en la relació amb les altres institucions de l'estat. Fugint de la confrontació estèril o la cadira buida i encara més de qualsevol plantejament unilateral i apostant per la col·laboració i la concertació, més laborioses, però molt més fructíferes, el nou govern socialista s'adreçarà al govern d'Espanya i a les altres CA amb mà estesa per defensar els seus interessos i contribuir a l'avenç global. Sense arrogància ni tampoc complexos sinó amb la força tranquil·la del propi convenciment obert al diàleg i al pacte i amb el treball tenaç de la negociació.

Desplegament de l'EAC. Un dels objectius principals d'una nova etapa de concertació amb el govern d'Espanya ha de ser una nova fase de desplegament de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. En el marc de la Comissió Bilateral i de la Comissió Mixta de Traspassos es poden

concretar els més de 50 traspassos de competències que queden pendents, després tots aquests anys perduts també en aquest camp. Alhora també s'hi podran abordar els canvis de lleis orgàniques que han de facilitar el desplegament d'altres aspectes, com la desconcentració del poder judicial mitjançant la reforma de la LOPJ. El compromís socialista amb el desplegament de l'EAC també abasta, però l'impuls de la molta feina que encara queda per fer al Parlament de Catalunya, començant per la Llei electoral de Catalunya i totes les qüestions referides a la Llei de l'Aran.

Finançament just i efectiu. El model que regeix el finançament de les CA s'hauria d'haver revisat ja fa deu anys. Des de llavors no s'ha fet res: la pinça de facto entre els governs independentistes i els governs del PP ho ha impedit. La proposta socialista per aconseguir efectivament un sistema de finançament just per a Catalunya es basa en els principis de suficiència, solidaritat, corresponsabilitat i eficiència i consta de 5 punts principals: gestió eficient dels recursos disponibles, posada en marxa del Consorci Tributari per recaptar tots els impostos conjuntament, criteri d'ordinalitat en les assignacions, no a la competència fiscal deslleial, orientació del model a la reducció de desigualtats socials i territorials. A les millores que aquest canvi aportaria s'hi afegiria la garantia del nivell d'execució pressupostària de les inversions del govern d'Espanya a Catalunya d'acord amb la disposició addicional tercera (DA3a) de l'EAC.

En defensa de la pluriculturalitat. La pluralitat d'Espanya, la pluralitat de pobles i la diversitat de territoris que la conformen és una de les seves característiques més destacades. Les raons d'aquestes diferents singularitats cal buscar-les en múltiples factors geogràfics, històrics i polítics, però les seves arrels són sobretot culturals i/o lingüístiques (40% dels habitants d'Espanya viuen en una CA amb més d'una llengua). Lluny de ser un problema o un inconvenient com pensen tots els nacionalistes que defensen l'equació un territori=una llengua=una cultura=una nació=un estat, la pluriculturalitat i el plurilingüisme doten les societats de més innovació, de més tolerància i de més obertura, en definitiva de més capacitat de gestió de la complexitat inherent al món en què vivim. Els i les socialistes defensem aquesta pluriculturalitat intrínseca i enriquidora d'Espanya que per consolidar-se necessita, d'una banda, el seu reconeixement explícit (per exemple, amb una llei de pluralitat lingüística a Espanya) i de l'altra, combinar espais d'expansió (garantits pel caràcter neutral i laic de les administracions i l'estat) amb espais de trobada i diàleg (constructors d'interculturalitat i de vincles entre llengües i cultures). Per als i les socialistes, la Catalunya plural i diversa i l'Espanya plural i diversa són les dues cares d'una mateixa moneda.

1. 4. Una Catalunya reconeguda i protagonista a Europa

Enfortir Europa des de Catalunya. Catalunya és Europa i no vol deixar de ser-ho. El nostre futur passa per Europa i les seves institucions. Catalunya ha estat massa temps allunyant-se d'Europa, pensant en una Europa redemptora que no existeix i perdent la possibilitat de

participar i influir en el seu desenvolupament real, decisiu també per a nosaltres (recordem el gran fracàs de la Generalitat amb la seu de l'Agència Europea de Medicaments). Els grans reptes globals dels quals hem parlat abans (clima, IA, geopolítica, migracions) i els propis de la UE (assolir autonomia estratègica en indústria, tecnologia, energia i seguretat i defensar la democràcia) ho són de tots els països europeus i només els podrem abordar i superar entre tots des de la multilateralitat i els grans acords, des de la tolerància i la cooperació, és a dir des de l'Europa federal. La resposta valent i efectiva a la pandèmia de la covid-19 i a la guerra d'Ucraïna ens demostra que aquest camí és desitjable i viable. El nostre país no pot quedar al marge o en els marges del gran projecte europeu. En el marc d'Espanya, però també des del nostre propi lideratge i singularitat, Catalunya ha de garantir la seva presència i implicació a Europa (llengua catalana a les institucions, projecció cultural, capacitat d'interlocució i contribució pròpies, paper actiu al Comitè Europeu de les Regions) alhora que els valors europeus tornen a tenir un paper destacat a Catalunya: l'Europa exigent i ambiciosa en els seus estàndards de qualitat democràtica i de justícia social ha de ser de nou el nostre referent i estímul. De la mà del PSC, Catalunya serà protagonista a Europa per enfortir-la.

Lideratge euromediterrani. La principal contribució política que Catalunya pot fer al projecte europeu és exercir el seu lideratge euromediterrani. Això vol dir, reprendre des de Barcelona i tot Catalunya el paper de capitalitat en les relacions entre les dues riberes de la Mediterrània per fomentar la cooperació institucional, econòmica i social i també per ajudar a la resolució de conflictes com hem fet en altres ocasions (Procés Barcelona el 1995) i com seria molt necessari ara (acompanyar el govern d'Espanya en la seva estratègia per capgirar en el present i el futur de Gaza i Palestina). Disposem dels instruments institucionals (Institut Europeu per la Mediterrània – IEMed i Unió per la Mediterrània, amb seu a Barcelona, i Euroregió Pirineus Mediterrània) però, un cop més, cal la determinació política d'un nou govern socialista per fer-ho.

Pol científic, motor industrial i porta logística del Sud d'Europa. Catalunya té les condicions geogràfiques, econòmiques i socials per ser una de les regions tractores d'Europa. El nostre paper, un paper que ens singularitzi i ens doni protagonisme, en la xarxa d'àrees de desenvolupament que estructuren Europa ha d'estar basat a esdevenir el pol científic principal, el motor industrial sostenible i la porta logística del sud d'Europa. Assolir aquests tres objectius està al nostre abast: les nostres universitats i centres de recerca ja són capdavanters en recerca i han de ser-ho també en transferència al teixit productiu; la nostra potent base industrial (20% del PIB) pot i ha de créixer (fins al 25%) en el marc de la transició ecològica i digital; la finalització del corredor mediterrani (viari i ferroviari) i l'ampliació de l'aeroport s'han de sumar al bon comportament dels nostres ports, Zona Franca i ZAL. Des del lideratge públic i la concertació amb tots els agents institucionals i econòmics del nostre país implicats, ho farem possible.

1. 5. Una Catalunya que pren decisions

Acords de país. Després de massa anys d'oblidar les prioritats reals del país i les necessitats concretes dels catalans i catalanes per part dels governs independentistes, després de massa anys de blocs i bloquejos polítics, finalment l'oposició constructiva del govern alternatiu socialista ha portat al Parlament de Catalunya els primers grans acords de país: sobre l'ús del català a les escoles, sobre la renovació dels organismes de la Generalitat subjectes a majories parlamentàries qualificades (la CCRTV al capdavant), sobre els pressupostos de 2023 i 2024 (aquest últim fallit per la intransigència d'altres formacions polítiques). Prendre decisions per fer que les coses passin és abordar els temes centrals de país buscant grans acords que els desencallin i els donin una resposta estructural i duradora en el temps. El nou govern socialista serà un govern preparat i amb criteri, un govern exigent i autoexigent, rigorós i amb ambició, un govern amb voluntat de liderar i de sumar, un govern capaç, per tant, d'arribar a acords de país i d'articular àmplies majories socials i polítiques.

Prioritats estratègiques. Prendre decisions per fer que les coses passin és també definir prioritats estratègiques que orientin el conjunt de l'acció del govern donant-li sentit i coherència a totes i cada una de les actuacions i mesures que emprèn. Aquest marc de referència permet racionalitzar la gestió i establir objectius jerarquitats i programes ajustats per assolir-los, però sobretot esdevé el fil conductor del diàleg i l'acord transparent amb el conjunt del país per dur endavant la tasca política del govern de la Generalitat de Catalunya. Seguint aquest plantejament i d'acord amb moltes de les consideracions expressades més amunt, el PSC proposa a la ciutadania de Catalunya, per al mandat 2024-2028, un programa de govern al voltant de 7 prioritats estratègiques: creixement sostenible; transició ecològica justa; cohesió territorial i atenció al món rural; igualtat d'oportunitats; polítiques feministes; cohesió social i lluita contra les desigualtats; bon govern.

Polítiques urgents. Un govern de Catalunya que prengui decisions per fer que les coses passin és encara més necessari quan es tracta d'enfrontar els àmbits del nostre país en els que fan falta polítiques urgents. Àmbits en què es donen situacions imprevistes o en els que el govern no ha prestat l'atenció requerida des de fa massa temps. Després d'escoltar tothom i buscar el màxim consens possible (en particular amb els municipis), en aquests àmbits el govern de Catalunya està cridat a exercir la seva obligació a decidir sense retards, a fixar sense demores la seva posició i a desplegar totes les mesures que consideri en el termini més breu. En el marc de les prioritats estratègiques abans exposades, el nou govern socialista considerarà àmbit de polítiques urgents la lluita contra la sequera i el suport al sector agroalimentari; l'energia; l'habitatge; l'educació; la sanitat; les infraestructures; la seguretat; i el finançament de les administracions catalanes.

2. Una Catalunya de progrés i amb futur

Eix 1. Generació de prosperitat/creixement econòmic just i sostenible

Catalunya ha liderat històricament l'economia espanyola i ha estat un dels motors de l'economia europea. Recuperar aquest lideratge ha de ser un dels principals objectius del pròxim govern de la Generalitat de Catalunya com a mitjà per garantir les majors cotes de benestar per al conjunt de catalanes i catalans.

Volem una economia en la qual el sector públic i el privat coexisteixen, interactuen i col·laboren per aconseguir el benestar comú, una economia en la qual el Govern de la Generalitat actuï com una administració emprenedora i desenvolupi una orientació estratègica de l'economia, amb polítiques efectives de distribució de la renda, promoció d'ocupació de qualitat i amb un paper destacat de l'economia social per tal d'assolir els objectius de reduir la desigualtat, promoure un creixement econòmic sostenible i avançar en l'assoliment de la plena ocupació, així com noves economies i una transició digital justa.

Per fer possible aquests objectius, la millora del Sistema de finançament autonòmic és una prioritat inajornable per garantir un finançament just i suficient dels serveis que presta la Generalitat de Catalunya. Reivindiquem la vigència de l'Estatut d'autonomia de Catalunya com a base per fer evolucionar el sistema de finançament autonòmic cap a una veritable hisenda federal, que faci realitat el ple reconeixement de les comunitats autònomes com a autèntiques entitats, superant l'enfocament de descentralització exclusivament de la despesa. Un nou model de finançament que comparteixi de forma justa i equitativa els ingressos tributaris que es generen en el conjunt d'Espanya, mantenint un nivell elevat d'autonomia i responsabilitat dels diferents nivells de govern davant la ciutadania i reforçant el concepte de governança federal a partir dels principis de coordinació, lleialtat i corresponsabilitat.

1.1. LIDERATGE ECONÒMIC

1.1.1. Competitivitat de l'economia catalana

1. Recuperar el lideratge econòmic i empresarial de Catalunya al conjunt de l'Estat.
2. Recuperar l'atractiu i potencial internacional de Catalunya, per permetre atraure nous projectes i inversions que garanteixin un major creixement econòmic i la creació de nous llocs de treball de qualitat. Elaborar un Pla Estratègic d'atracció de la inversió estrangera a Catalunya per tal de liderar l'atracció de projectes.
3. Aprofitar la nostra posició geogràfica privilegiada, invertint en infraestructures físiques i tecnològiques, per tal de millorar la competitivitat de Catalunya respecte dels nostres

veïns. Cal desencallar els projectes i les infraestructures bàsiques que són determinants per ser més atractius.

4. Establir mecanismes de treball conjunt entre les diferents administracions públiques i les organitzacions empresarials i sindicals per tal de sumar esforços en la captació d'inversions.
5. Analitzar els resultats de l'índex de competitivitat regional que elabora la Unió Europea i establir plans de millora per tal de situar Catalunya en una millor posició, en cadascun dels àmbits que avalua aquest índex.
6. Recuperar el prestigi i el paper de l'Institut Català de Finances (ICF) com a organisme que afavoreix la indústria 4.0 i la transformació digital i ambiental, la internacionalització empresarial. L'ICF ha de facilitar crèdits a l'activitat del treball autònom i l'emprenedoria; a projectes de recerca i innovació vinculats preferentment a projectes de reconversió i reorientació industrial, projectes innovadors en pimes i reequilibri territorial.
7. Revisar i millorar el funcionament de les 40 oficines que integren la Xarxa d'Oficines Exteriors (ACCIÓ) amb la finalitat de fer arribar les oportunitats i competitivitat del nostre territori arreu del món.
8. Revisar totalment la política d'energia actual i impulsar una política estratègica d'energia que afavoreixi la competitivitat de l'economia catalana i redueixi la dependència energètica. Tanmateix, cal establir una política integral de gestió de l'aigua, potenciar una indústria que sigui eficient i competitiva, alineada amb la Indústria 4.0 i els reptes de la digitalització i la sostenibilitat.

1.1.2. Fiscalitat justa i progressiva

L'augment de recursos i la millora de l'equitat només seran possibles si avancem en l'establiment d'un sistema fiscal reforçat que ens acosti a la mitjana europea i els països més avançats, en què tots els nivells de govern responsables treballin coordinadament en la lluita contra el frau, l'evasió i l'elusió fiscal, millorin la cultura tributària i s'impliquin en la reforma de l'actual tributació sobre la riquesa en totes les seves formes, en el desenvolupament d'una millor i més eficaç fiscalitat ambiental i en el necessari impuls per a una fiscalitat més integrada amb la Unió Europea.

1. Assolir un sistema fiscal més just i progressiu, on pagui més qui més guanya, més té, més contamina i més hereta.
2. Fer una anàlisi sobre l'eficàcia dels impostos propis en relació amb els objectius que van justificar la seva aprovació i implantació mitjançant avaluacions objectives que determinin si existeix o no una relació real i comprovable entre aquests objectius i la realitat.

3. Disminuir i simplificar la complexitat normativa en matèria fiscal, donant coherència i homogeneïtat al gran nombre de beneficis fiscals existents en molts dels impostos, que en molts casos, divergeixen en els criteris que s'apliquen en exempcions, reduccions, bonificacions i deduccions.

1.1.3. Finançament autonòmic

Les necessitats derivades de les competències de la Generalitat, com les de les altres CA, han crescut més que les del conjunt de l'administració pública. No revisar el model de finançament en el seu moment ha comportat una pèrdua important de recursos.

El creixement dels ingressos tributaris dels darrers anys ha tingut una evolució desigual entre els diferents nivells de l'administració, fet que ha produït una reducció de la participació del conjunt de les comunitats autònomes de règim comú en la distribució dels ingressos. Per això cal incrementar els recursos per restituir l'equilibri entre els diferents nivells i compensar les majors necessitats. Això ha de permetre millorar la participació de la despesa i garantir el finançament dels serveis públics transferits i gestionats per les comunitats.

Cal una simplificació del model, traslladant fons innecessaris als fons generals, per fer-lo més transparent i comprensible. S'ha d'incorporar el principi d'ordinalitat dels recursos fiscals com un element d'avaluació de l'evolució del model.

1. Impulsarem, de forma constructiva i abandonant la política de la cadira buida practicada pels governs independentistes, la negociació d'un nou model de finançament, la hisenda federal, que incorpori els principis de suficiència, solidaritat, corresponsabilitat i eficiència, i que permeti un sistema més equitatiu, just i transparent:
 - **Un sistema equitatiu, que no discrimini ningú i garanteixi que tothom és tractat de la mateixa forma davant d'esforços fiscals similars.** Per això, el pilar del sistema d'anivellament parcial serà un Fons de Garantia de Serveis Públics fonamentals de l'estat del benestar, que garanteixi efectivament l'accés en igualtat de condicions a aquests serveis bàsics a tot Espanya per a un esforç fiscal similar.
 - **Un sistema racional, que garanteixi que el resultat final de l'anivellament parcial del sistema de finançament autonòmic** respongui a criteris transparents que facin possible eficiència i equitat.
 - **Convergència territorial.** Equiparació de resultats, independentment del model de finançament que s'apliqui. Sigui règim comú o règim foral, els recursos finals han d'anar convergint.
 - **Autogovern i corresponsabilitat fiscal.** Els governs autonòmics han de ser políticament, fiscalment i financerament responsables davant la ciutadania. Fomentar la corresponsabilitat fiscal en el sentit de millorar la capacitat normativa dels impostos cedits i compartits, especialment l'IRPF i acordar alhora,

conjuntament amb la resta de comunitats autònomes i el Govern central, uns límits a la competència fiscal a la baixa, **erradicant el *dumping* fiscal**.

- **Lleialtat institucional i cogovernança en un Estat federal.** Modificar el Consell de Política Fiscal i Financera i redefinir les Conferències de Presidents, per esdevenir més cooperatius, tot mantenint les necessàries relacions bilaterals en un marc de transparència i lleialtat respecte al conjunt. Volem desenvolupar l'Estatut d'autonomia de Catalunya i fer-lo avançar el màxim utilitzant a fons els mecanismes previstos en el mateix Estatut, en especial, en aquesta qüestió concreta, la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat, que és l'òrgan bilateral de relació entre l'Administració de l'Estat i la Generalitat en l'àmbit del finançament autonòmic, i a qui li correspon, entre altres funcions, la de la "canalització del conjunt de relacions fiscals i financeres de la Generalitat i l'Estat".
 - **Simplicitat i transparència.** Donar més rellevància a òrgans tècnics independents que facilitin la informació i la cooperació necessàries per a l'efectiva confluència de voluntats, pròpia d'un Estat federal.
2. El creixement de les despeses de les competències de la Generalitat i la insuficiència de recursos del model de finançament ha generat uns dèficits recurrents i un increment del deute. Per aquest motiu, cal concretar una **condonació parcial d'aquest deute acumulat** per tal de reduir la càrrega financera que el deute públic comporta a les finances de la Generalitat.
 3. Més recursos per afrontar les competències que tenim. Augmentar la participació actual de les comunitats autònomes en el paquet d'IRPF, IVA, Impostos Especials i nous. El creixement dels ingressos tributaris dels darrers anys ha tingut una evolució desigual entre els diferents nivells de l'administració, fet que ha produït una reducció de la participació del conjunt de les comunitats autònomes en la distribució de la despesa. Cal actualitzar aquesta distribució ampliant els recursos destinats a Catalunya i a la resta d'autonomies per reequilibrar la participació de la despesa i garantir el finançament dels serveis públics transferits i gestionats per les comunitats.
 4. Constituir d'acord amb el que estableix l'article 204.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya **el Consorci Tributari de Catalunya** paritari entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i l'Agència Tributària de Catalunya que esdevingui l'Administració tributària a Catalunya:
 - El Consorci haurà de permetre recaptar i gestionar tots els impostos que es generen a Catalunya i establir els mecanismes de traspàs amb l'Estat.
 - El Consorci haurà de permetre agilitzar l'ingrés dels recursos per part de la Generalitat superant el mecanisme actual de bestretes i liquidacions i millorar els mecanismes de coordinació entre les administracions tributàries per tal d'impulsar un Pla de

prevenció i reducció del frau fiscal que millori la consciència fiscal de la ciutadania i la cultura tributària, i que actuï de forma inequívoca contra els paradisos fiscal.

- Caldrà establir amb l'Administració Central els acords i mecanismes necessaris per garantir que les inversions que són de la seva competència s'efectuïn amb els imports i ritmes que corresponen.

1.2. OCUPACIÓ DE QUALITAT, INDÚSTRIA I SECTORS ECONÒMICS

1.2.1. Transició justa i ocupació de qualitat

El món del treball, així com gran part de l'economia productiva, té al davant dos reptes fonamentals: la transició ecològica i digital justa; i els canvis demogràfics. I els poders públics han de ser capaços de gestionar els dos reptes amb l'objectiu de generar millors llocs de treball i amb millors condicions per afrontar el cost de la vida, sense deixar ningú enrere.

En tots dos reptes és essencial aprofitar i potenciar les competències del Govern de la Generalitat de Catalunya en matèria de treball. Des de la reforma del Servei d'Ocupació de Catalunya fins a l'aliança amb els agents socials i econòmics per abordar les transformacions que el mercat de treball i l'economia experimentaran els pròxims anys. Catalunya té eines per millorar les capacitats i competències dels treballadors i treballadores, per acompanyar-los en el trànsit cap a nous sectors; i per potenciar els serveis públics vinculats a la formació, qualificació i orientació de les persones aturades.

Cal desplegar al màxim el ventall de possibilitats que ens dona l'autogovern, començant per lleis ja aprovades que encara no han estat del tot desenvolupades. I col·laborar amb les altres administracions per assolir sinergies davant la rapidesa i la magnitud de les transformacions que tenim per endavant.

Transició justa

1. Impulsar l'Agenda per la Transició Justa i les Noves Oportunitats (2025-2035) per abordar el repte de la transició verda i digital sense deixar ningú enrere. Per encarar aquesta gran transformació socioeconòmica posarem en marxa una estratègia compartida amb els agents econòmics i socials per tal d'establir el full de ruta, les polítiques i les accions a desenvolupar per assolir les fites marcades per Europa, tot equilibrant el repartiment dels costos socials i econòmics. Entre altres mesures, hi han d'incloure:
 - a. Creació d'un Observatori d'ocupació en transició, que elaborarà un mapa de sectors industrials i de servei en situació de vulnerabilitat, per tal de detectar i establir zones prioritàries en què la concentració d'ocupació de sectors en reconversió o que desapareixeran pugui generar problemes socials i econòmics importants

- b. Implementació d'eines de prospectiva per proposar solucions (polítiques macroeconòmiques, industrials, sectorial i laborals) per tal de modernitzar alguns sectors i/o emprar oportunitats d'ocupació de l'economia circular, la transició energètica renovable o la transició ecològica, aprofitant també oportunitats de la revolució digital, la biotecnologia o l'automatització.
 - c. Dissenyar estratègies de desenvolupament sostenible i just, en zones declarades com a territoris i sectors vulnerables, amb plans de diversificació i reactivació econòmica, amb intervenció i inversió pública de la Generalitat, l'Estat i la UE, per a la instal·lació i creació d'empreses i el desenvolupament d'infraestructures i tecnologies baixes en carboni amb capacitat de crear nova ocupació local estable.
2. Modernitzar les polítiques actives d'ocupació mitjançant les següents accions:
- a. Reformar el Servei d'Ocupació de Catalunya per tal de recuperar el seu objectiu inicial: ser una eina al servei de les persones aturades que busquen un lloc de treball i de les empreses que busquen treballadors i treballadores. Posar les persones i empreses al centre per tal realitzar un veritable servei d'intermediació, oferint itineraris personalitzats a les persones aturades i acompanyant els treballadors en els trànsits laborals.
 - b. L'increment del personal del SOC, per oferir acompanyament i itineraris personalitzats, apropant-nos a les ràtios marcades per l'OIT.
 - c. Reforçar el sistema de descentralització territorial basat en la cooperació institucional entre la Generalitat i les administracions locals i la col·laboració amb els actors socials més representatius. Un sistema de governança obert a la participació de tots els operadors del sistema laboral que faci de l'aportació de tots la millor fortalesa del sistema laboral.
 - d. Posada en marxa del registre públic d'ofertes laborals, on les empreses publicaran les seves vacants per tal de facilitar la intermediació entre els demandants d'ocupació inscrits al Servei d'Ocupació de Catalunya i la demanda real de llocs de treball.
 - e. Compromís d'ocupació en sis mesos. Un cop s'hagin superat amb èxit totes les etapes de l'itinerari personalitzat establert pel Servei d'Ocupació de Catalunya, els serveis públics han de prendre el compromís d'inserir les persones aturades en un període no superior a un semestre.
3. Estudiarem amb els agents socials i econòmics l'aplicació d'un Salari Mínim de Referència a Catalunya per tal de garantir un poder adquisitiu alineat amb el nivell de vida del nostre territori.

4. Recuperació de la Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball, per tal de reforçar la lluita contra les desigualtats en el món laboral i les discriminacions de qualsevol tipus.
5. Oficina de suport als processos de tancament empresarial: posada en marxa d'un equip transversal i especialitzat en intervencions en empreses en procés d'extinció per tal de gestionar el trànsit laboral del personal afectat.
6. Pla de transició de les persones treballadores amb discapacitat des dels centres especials de treball cap a l'empresa ordinària, especialment a través dels enclavaments laborals, garantint que es respecta en tot moment la lliure decisió dels treballadors i treballadores a escollir el seu lloc de treball i la garantia de l'estabilitat dels llocs de treball.
7. Reforçar els recursos humans i materials de la Inspecció de Treball, com a organisme clau en la lluita per un treball segur i lliure de discriminacions, i garantint l'aplicació de la normativa vigent de manera correcta.
8. Fomentar una organització del treball amb participació de les persones treballadores, que assegurí la implicació participativa dels treballadors i les treballadores en el funcionament ordinari de les tasques. Un reconeixement que ha de suposar més motivació i un major compromís de les persones en la millora dels sistemes i procediments productius, especialment en moments de transformacions importants del model productiu.
9. Reforçar la negociació col·lectiva com a mecanisme de garantia i extensió dels drets dels treballadors i les treballadores, i com a instrument d'igualtat i millora de la redistribució de la riquesa.
10. Impulsar accions per a l'aflorament d'ocupació submergida i la creació d'ocupació de qualitat, especialment en l'àmbit dels serveis socials i l'economia de la cura. En aquest sector, s'han d'afavorir les fórmules de l'economia social i solidària i els serveis de proximitat amb enfocament comunitari, generadors d'ocupació vinculada al territori i a la sostenibilitat de la vida

Talent i formació per abordar el reptes del treball del futur

1. Posar en marxa un programa de treball i formació d'afectació universal per a totes les persones sense la titulació en secundària obligatòria que permeti assolir habilitats laborals en sectors d'alta contractació. Amb l'objecte d'assolir la reintegració amb plena autonomia en el sistema laboral ordinari.
2. Potenciar la capacitat per dur a terme acreditacions i qualificacions professionals recollides a la Llei de Formació Professional (10/2015) per tal de reconèixer les

competències reals dels treballadors i treballadores sense formació formal acreditada.

3. Establir un sistema tripartit (sindicats, empresaris i autoritat educativa) per al reconeixement professional, per tal de garantir de forma universal una acreditació professional que podrà ser reconeguda per la negociació col·lectiva.
4. Endegar un Pla de formació i qualificació en habilitats digitals per a la ciutadania. Cal que els i les estudiants de qualsevol grau adquireixin habilitats digitals que els permetin acabar el seu ensenyament amb les habilitats que la societat actual i de futur demanen.
5. Crear, a través del SOC, un pla per aportar talent a les pimes a través de joves formats que dotin les empreses de nous coneixements i capacitats per fer avançar el seu negoci. Aquest pla ha de contribuir a complir dos objectius: fomentar l'experiència professional dels i les joves i incentivar la incorporació de nous perfils a les pimes.
6. Potenciar, a través de programes formatius de reciclatge i de formació al llarg de la vida, la formació dels treballadors i treballadores que formen part de les petites i mitjanes empreses, proporcionant noves eines i competències, particularment aquelles vinculades a la digitalització i a noves tecnologies.
7. Donar noves configuracions als plans d'ocupació, a fi de superar els models tradicionals centrats en actuacions amb poca possibilitat d'inserció laboral efectiva en el mercat de treball ordinari.
8. Impulsar programes per potenciar el talent dels i les joves a partir d'iniciatives de primeres oportunitats i garantia juvenil.

Treball autònom

1. Aprovar un Pla estratègic i d'impuls del treball autònom, junt amb els agents socials i econòmics, per estimular l'emprenedoria, les iniciatives empresarials i la generació d'autoocupació basada en la innovació, la digitalització i la formació especialitzada.
2. Reforçar programes d'ajuda i suport als nous autònoms, millorant els mecanismes i serveis de suport i orientació a les persones emprenedores, durant els tres primers anys de vida del negoci; i ampliant la xarxa d'inversors privats i *business angels*.
3. Crear un programa de relleu generacional per facilitar la continuïtat, per part de joves aturats, dels negocis d'autònoms propers a la jubilació, a partir de mesures d'informació, formació, bonificacions fiscals i adaptació i millora dels contractes de relleu.

4. Promoure l'emprenedoria entre les dones i facilitar la materialització i l'èxit dels seus projectes empresarials, a partir d'accions formatives de mentoria i de creació de xarxes
5. Iniciar programes d'ajudes per a emprenedors i emprenedores sense recursos i impulsar serveis d'acompanyament a les necessitats de finançament.

Treball sense discriminacions

1. Gestionar els fluxos migratoris, d'emigració i immigració, sota el principi del respecte a la dignitat humana dels migrants juntament amb les possibilitats de feina i d'acolliment de la societat catalana. Acolliment sempre d'acord amb la legislació espanyola i europea i els acords sobre la matèria amb els actors socials.
2. Reforçar els recursos humans i materials de la Inspecció de Treball, com a organisme clau en la lluita per un treball segur i lliure de discriminacions, i garantint l'aplicació de la normativa vigent de manera correcta.
3. Impulsar un gran acord per reformular el model de treball protegit i de suport, mitjançant el diàleg i l'acord amb els agents econòmics i socials representatius del sector.
4. Pla d'acció per impulsar la modernització i digitalització els CET que ho requereixin i la seva estructura i capacitat financera no els ho permeti.
5. Garantir un sistema de finançament just pels Centres Especials de Treball, que garanteixi la seva viabilitat econòmica, segons ho estableix la normativa estatal.
6. Com a objectiu compartit amb els Centres Especials de Treball, treballar conjuntament mitjançant l'acompanyament i assessorament que pugui fer efectiva la inclusió dels treballadors i les treballadores a l'empresa ordinària.
7. Vetllar pel compliment de les clàusules socials de contractació i la proposta de millores en aquest àmbit per al col·lectiu de la discapacitat i la diversitat funcional, així com l'anàlisi del grau de compliment de la quota legal de reserva del 2 % d'ocupació de les plantilles.
8. Vetllarem perquè totes les persones jubilades en empreses puguin mantenir els seus drets adquirits al llarg de la vida laboral a través de convenis col·lectius fora de les nòmines pensionables, així com estudiar els mecanisme per donar veu als que ara resten en règim passiu per jubilació.
9. Avançar cap a un model d'inserció laboral integral en salut mental que garanteixi, de manera efectiva i orientat a resultats, el suport a l'accés i al manteniment en el mercat laboral.

1.2.2. Indústria

La indústria ha jugat un paper fonamental en la història, el creixement i el progrés econòmic de Catalunya al llarg dels anys. Tot i el retrocés de les darreres dècades, actualment suposa el 20% del PIB, o el 50% si es consideren els serveis a la producció. És essencial apostar per una indústria moderna i innovadora si volem construir una societat més pròspera, sostenible, inclusiva i que millori la qualitat de vida dels seus ciutadans.

Cal recordar que les economies amb un pes industrial més gran afronten millor les crisis econòmiques i mostren millors dades d'ocupació i de salaris, d'innovació o de productivitat, entre d'altres. Per aquest motiu, la Unió Europea i el Govern d'Espanya ja fa anys que impulsen la reindustrialització de les respectives economies.

Avui, és més necessari que mai que Catalunya aposti per un creixement industrial i que les polítiques públiques, administracions i sector privat estiguin coordinats per aconseguir-ho.

Des del Partit dels Socialistes de Catalunya apostem decididament per la indústria, i per això apostem per un Acord estratègic per a la indústria (2025-2030) que tingui per objectiu assolir que la indústria representi el 25% de l'economia catalana. Un Acord que haurà d'orientar les línies estratègiques de la indústria al nostre país amb mesures i recursos concrets.

1. Aprovar un Acord estratègic per a la Indústria 2025-2030 que tingui com a elements essencials els següents factors:
 - a. Orientació de les polítiques que afavoreixin l'impuls de la indústria a Catalunya. Tant orientació a les palanques de competitivitat com als sectors d'especialització o reptes d'oportunitat de país, que possibilitin l'ajuda intensiva en alguns àmbits concrets.
 - b. Governança que permeti als actors implicats esdevenir veritables protagonistes de l'Acord i de la seva implementació compartida, seguiment i avaluació.
 - c. Afavorir la col·laboració publicoprivada.
2. Impulsar dos fons de finançament de suport a la indústria (préstec + subvenció). El primer orientat a l'atracció d'inversió d'alt impacte en termes dels objectius de desenvolupament sostenible i el segon orientat a la inversió en R+D+i industrial, per fomentar la demanda tractorsa d'innovació. Dotats amb 250 M€ cadascun. Això permetria simplificar l'esquema minifundista i dispers d'ajuts actual i la gestió administrativa en estar permanentment oberts.
3. El fons d'R+D+i permetria reforçar i consolidar la descarbonització i la digitalització empresarial i l'impuls de les tecnologies de la informació i comunicació entre les pimes industrials en els seus diversos àmbits (sensibilització, informació, orientació,

diagnòstic, formació, cooperació, assistència directa, catàleg de solucions) TIC, tramitació, internacionalització, suport al finançament de la implantació, etc.

4. Impulsar l'interès i els incentius per al foment de les patents i els drets de propietat industrial en l'àmbit del sistema universitari. Simplificar els procediments de tramitació.
5. Afavorir la col·laboració públicoprivada per a la innovació i la digitalització, adreçada a la millora dels processos industrials, l'estalvi energètic, l'optimització del respecte al medi ambient, el foment de l'economia circular i l'impuls de la indústria 4.0.
6. Incrementar de manera substancial els estímuls destinats a implementar els resultats de la recerca i la innovació en les empreses, facilitant l'accés de les pimes a aquests estímuls.
7. Aprovarem una Llei de polígons d'activitat econòmica (PAE) de Catalunya i Pla Estratègic dels PAE, amb els següents objectius; enfortir la competitivitat empresarial, impulsar la dotació de les infraestructures integrades en els seus municipis i els serveis de valor afegit necessaris, definir una governança professional i eficient, desenvolupar mecanismes de col·laboració pública i privada.
8. Impulsar una línia de 20 M€ d'incentius específica per clústers industrials, complementària als ajuts estatals i europeus que faci créixer en ambició, tamany i agregació de la seva demanda d'innovació als projectes de la xarxa de clústers a Catalunya.
9. El sector químic a Catalunya, amb el clúster de Tarragona al capdavant, representa el primer sector exportador del país, amb una facturació de 18.500 milions d'euros, que genera més de 37.800 llocs de treball. Si hi sumem la resta del sector industrial electrointensiu (ciment, siderometal·lúrgica i residus) la xifra puja fins als 50.000 llocs de treball i representa el 19,8%, el segon sector després de l'agroalimentari.

El 2050, l'activitat química ha de ser neutral en carboni, motiu pel qual:

- Portarem a terme mesures, conjuntament amb el sector, per tal de comptar amb una energia elèctrica renovable, segura, sostenible i econòmica que faciliti l'electrificació dels processos industrials.
 - Impulsarem el Centre de Descarbonització Industrial de Catalunya conjuntament amb el sector econòmic, els centres de recerca, tecnologia i coneixement com la URV, ICIQ i Eurectat, així com amb el teixit social i administratiu del territori per desenvolupar tecnologia pròpia per capturar, emmagatzemar i utilitzar el CO₂ d'aquells processos industrials difícils d'abatre i que no poden ser electrificats.
10. Amb l'objectiu d'apostar per la indústria 4.0, i d'acord amb els objectius de la Comissió Europea i del Govern d'Espanya amb el PERTE de Semiconductors,

s'impulsarà la instal·lació del conjunt de la cadena de valor per la fabricació de semiconductors i microxips a Catalunya.

11. El sector de l'automòbil es troba en un moment de disrupció tecnològica que planteja avenços que ens condueixen cap a l'electrificació, la conducció autònoma, el cotxe multiusuari i la digitalització dels vehicles, entre d'altres. És per aquest motiu que cal una aposta decidida per facilitar la transformació del sector assegurant l'ecosistema complet des de la generació del coneixement passant per la capacitat de fer-se càrrec de gran part de la cadena de valor i, per tant, facilitant l'establiment i la creació de noves empreses al territori.
12. Revisar la sobreregulació existent i impulsar la simplificació administrativa que afecta la indústria, igual que la resta de sectors de l'economia.
13. Creació d'un programa de promoció de l'automatització i de la integració d'intel·ligència artificial a les empreses industrials. Cada any 100 empreses introdueixen el seu primer robot a la seva cadena de producció o logística.
14. Promoció de la corresponsabilitat en l'autonomia estratègica oberta en les empreses catalanes, creant una aliança amb 50 empreses crítiques i alineant-les amb l'estratègia espanyola i europea.

1.2.3. Sector agroalimentari: agricultura, ramaderia i pesca

El sector agrari, ramader i pesquer (agroalimentari) és un sector estratègic a Catalunya. Ens proveeix d'aliments de qualitat i en quantitat i, per tant, cal acompanyar-lo davant les dificultats i els reptes. Els i les socialistes, conscients de la importància d'aquest sector, plantegem les propostes adreçades a mantenir un model d'explotació d'economia familiar agrària que permeti un desenvolupament social, econòmic i territorial sostenible vinculat a diversos àmbits del desenvolupament rural.

1. Impulsarem un nou pla de regadius de Catalunya. Avançant en la tecnificació dels regadius (millora en l'estalvi d'aigua i eficiència). Protegirem els regadius, consensuant una proposta per la no afectació per a instal·lacions d'energies renovables a àmbits inclosos en projectes de nous regs o de transformació dels existents promoguts per l'administració.
2. Impulsar la modernització del Canal d'Urgell, conjuntament amb la Casa Canal i la resta d'administracions públiques, per millorar l'eficiència dels regadius de Catalunya.
3. Treballarem per fer compatible el regadiu de suport a les zones ZEPA, tot respectant els criteris ambientals.

4. Simplificarem els tràmits administratius i la burocràcia que afecta el sector primari i la indústria alimentària. Implementarem de la Llei de facilitació de l'activitat econòmica. Posarem en funcionament la finestreta única empresarial.
5. Impulsarem una revisió en el sistema de gestió dels expedients del Departament per tal que la tramitació dels expedients dels ajuts siguin més àgils i, per tant, més ràpids, entenent que aquest és essencial en la viabilitat de les explotacions i en un món cada cop més competitiu.
6. Impulsarem els canvis necessaris per a la integració de dades en els sistemes d'informació, a fi d'evitar demandes innecessàries al sector, duplicitats de sol·licitud de dades, etc.
7. Revisarem els tributs de competència autonòmica amb l'objectiu de no perdre competitivitat respecte dels territoris veïns o europeus.
8. Potenciarem la relació del sector pagès i ramader amb l'Institut Català de Finances (ICF), fent d'aquest la veritable institució de crèdit de referència del sector primari. A més, adaptarem l'estructura de l'ICF per donar la liquiditat necessària al sector, així com adaptar les línies de crèdit a les necessitats del sector.
9. Enfortirem l'estructuració del sector, per exemple, a través de l'impuls del cooperativisme, per tal de desenvolupar eines de gestió dels mercats en cas de crisi, sense oblidar que la producció agrícola i ramadera són activitats econòmiques, i no únicament un mitjà de manteniment del medi natural, funció que només podran complir si l'activitat agrària és rendible i aporta valor afegit.
10. Potenciarem l'Observatori de Preus i la Xarxa Comptable, amb l'objectiu d'ampliar i millorar les dades estadístiques per tal de determinar el cost real de producció dels diferents conreus de les diferents zones de producció de Catalunya, fet aquest que hauria de ser la base per establir estadísticament com a marc de referència un preu de vent just, així com per establir un marc de referència real per possibles indemnitzacions o compensacions que es puguin establir.
11. Impulsarem accions per al control de les poblacions d'espècies cinegètiques que malmeten els conreus i que poden suposar un perill de transmissió de malalties, especialment per la PPA.
12. Crearem les estructures necessàries per disposar d'un segell de qualitat de la carn de caça de Catalunya. Valoritzant aquesta proteïna alternativa mitjançant una certificació de qualitat que estem convençuts que contribuirà a generar una solució per reduir les altes densitats d'animals cinegètics tot generant un impacte econòmic en el món rural del nostre país.

13. Elaborarem un Pla per al relleu generacional en el món agrari, desenvolupant una campanya institucional per posar en valor el sector primari com a generador de riquesa, com a garant de l'alimentació de qualitat. Promourem els estudis relacionats amb el món agrari, elaborant un pla d'actuació per a la Formació Professional en el context rural. Facilitarem l'accés als cicles de la Formació Professional impartits a les Escoles Agràries, i impulsarem l'acompanyament econòmic, tècnic i social a les persones joves que decideixen incorporar-se al sector agrari, per tal d'ajudar-los a la primera instal·lació.
14. Enfortirem el model de Denominacions d'Origen Protegida (DOP), les Indicacions Geogràfiques Protegides (IGP), les Especialitats Tradicionals Protegides (ETP), la Producció Ecològica i enfortirem el Consell Català de Producció Agrària Ecològica (CCPAE).
15. Avançarem en la creació de les organitzacions interprofessionals per definir estratègies conjuntes sectorials entre diferents agents de la cadena alimentària.
16. Continuarem apostant per les exportacions de les empreses agroalimentàries a través de l'empresa pública de la Generalitat, PRODECA i ACCIÓ. Establirem mecanismes per posar en valor els productes catalans, enfront d'altres mercats internacionals on les normatives de sostenibilitat i la seguretat alimentària són més laxes i permissives.
17. Augmentarem el finançament dels centres de recerca com l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) i millorarem la col·laboració amb els centres de recerca de les universitats catalanes.
18. Replantejarem el funcionament de les escoles agràries, la Formació Professional Dual i la formació universitària per tal d'adaptar-se a les noves demandes laborals del sector agroalimentari.
19. Dissenyarem un projecte tractor de digitalització per al sector agroalimentari, a través d'un pla específic, amb la participació dels diferents departaments i agents implicats, desenvolupant models de governança que assegurin la coordinació, la cooperació i el seguiment tècnic. Acompanyant aquest pla de línies d'ajuts i finançament per implementar millores en digitalització i transferència tecnològica.
20. Augmentarem la inversió i la cooperació amb altres administracions i empreses privades per millorar la cobertura de fibra òptica, cobertura de telefonia mòbil per poder impulsar la digitalització del conjunt del sector agroalimentari.
21. Acompanyarem la Federació de Productors de Mol·luscs del Delta de l'Ebre per fer realitat la construcció d'una depuradora que millori la seva productivitat.

22. Treballarem per valoritzar les captures dels pescadors catalans, estudiant la creació d'un centre de transformació del peix, per donar-li valor afegit

1.2.4. Comerç i restauració

El comerç i la restauració són un dels pilars econòmics dels nostres pobles i ciutats. Són un dels elements que caracteritzen el model de ciutats i que contribueix a dinamitzar i fomentar la cohesió social. Com a partit volem emfatitzar l'aposta pel comerç i la restauració, i l'adaptació a les noves realitats i hàbits comercials.

El comerç a Catalunya és un dels sectors més importants; representa el 18% de l'ocupació i genera una quarta part del volum de negoci en el sector de tot l'Estat. És per això que el nostre model comercial de proximitat i de centralitat és vital per la nostra economia i per configurar el model de ciutat.

Aquesta realitat ens facilita continuar desenvolupant polítiques de creixement i de consolidació del comerç de proximitat i de centralitat i que, amb la presència dels mercats, de la restauració, de les empreses de serveis, etc., han estat fonamentals a la construcció de les nostres viles i ciutats, que configuren part de l'ànima social, cultural i econòmica i que garanteix la qualitat de vida, la personalitat i estructura cohesionada.

Necessitem que el comerç de Catalunya continuï sent un dels principals motors del creixement econòmic del país, generador d'ocupació de qualitat, i per aconseguir-ho sabem que és primordial desenvolupar polítiques d'integració i de formació per als i les comerciants, orientat a la incorporació de plans de negoci i màrqueting i la qualitat i la personalització de l'atenció al consumidor.

1. Impulsar taules de treball amb el sector. El comerç ha d'estar al centre de les polítiques.
2. Impulsar i donar suport a les Àrees de Promoció Econòmica Urbana (APEU) com a eina per reforçar zones comercials a pobles i viles de Catalunya per a la millora de la qualitat del comerç i els serveis d'aquestes zones. Apostar pel desplegament complet de la llei, amb l'entrada en marxa d'un reglament propi que ha de definir el seu funcionament i facilitar ajudes tècniques i econòmiques per impulsar la seva creació a les zones urbanes que es vegin interessades.
3. Promoure una fiscalitat que ajudi a la competitivitat del sector i un marc legal, normatiu i fiscal que asseguri que tots els operadors juguin amb les mateixes regles.
4. Reforçar l'associacionisme i treball conjunt dels comerciants, perquè els grans reptes actuals (vendes *online*, grans superfícies...) no es poden abordar amb estratègies individuals. Formació en processos de dinamització.

5. Formació i capacitació:
 - a. Donar suport a la professionalització del sector: els comerços són empreses, i han de gestionar-se amb criteris empresarials.
 - b. Pla de formació i atracció de talent al comerç, que abordi els reptes formatius (treballadors, càrrecs intermedis, directius) i les noves competències que demanda el sector, i alhora desenvolupi la reconversió necessària i reciclatge de molts treballadors actuals (formació continuada, reconeixement de competències, etc.).
6. Consolidar els Mercats Municipals i/o els mercats de venda no sedentària com a polaritat central del barri i del poble : cal redefinir estratègies per cada tipologia de mercat, i posicionar el mercat com a lloc de trobada intergeneracional, per aportar vivències i experiències de compra enriquidores i diverses, amb un doble vessant comercial i social, que aporta als consumidors un valor afegit respecte de l'oferta restant.
7. Pla d'impuls a la competitivitat del sector: Orientat a facilitar la capacitat d'adaptació a les noves tecnologies, adaptant-se a les oportunitats i tendències del mercat, promovent inversió i generant una major competitivitat, aconseguint amb això una major amplitud d'oferta perquè el consumidor pugui satisfer les seves necessitats.
8. Reduir els terminis i simplificar els procediments relacionats amb els permisos i llicències que depenen o estan vinculades a la Generalitat en matèria economicoempresarial, introduint la finestreta única empresarial en tots els tràmits i un límit màxim de temps per obtenir els permisos.
9. Presentar un projecte de Llei d'equipaments comercials per tal d'actualitzar-la i adaptar-la a la realitat actual.
10. Destinar els recursos necessaris en l'àmbit del comerç amb la finalitat d'invertir en la competitivitat del comerç local de proximitat de pobles, ciutats i municipis rurals, mitjançant plans d'actuació i programes de subvencions amb terminis d'execució factibles i possibles.
11. Promoure un pla d'actuació específic en els municipis amb baix nivell de presència comercial i amb baix índex de població, per tal d'evitar el fenomen de l'aïllacionisme poblacional, que provoca majors dificultats a menors i persones de la tercera edat, per als quals és pràcticament impossible desplaçar-se a altres municipis.
12. El comerç electrònic ha vingut per quedar-se i s'haurà de convertir en un aliat i en una nova oportunitat del comerç de proximitat, afavorint i garantint la complementarietat del comerç tradicional i el model d'*e-commerce*, en un esforç de modernització necessària i de voluntat d'oferir nous serveis de qualitat.
 - a. Pla de digitalització del sector: impuls a la digitalització de les empreses, la formació i capacitació de nous perfils professionals, per incorporar el major

nombre possible de comerços i persones a l'era digital. Per això cal una reforma ambiciosa de l'Educació i l'FP, així com majors incentius per a la digitalització de les empreses.

- b. Ajudar i acompanyar els comerços perquè incorporin les innovacions digitals en la gestió dels seus negocis i en les compres i vendes.

13. Pla d'eficiència energètica: i) Establir un sistema d'assessoria per a l'eficiència energètica, de manera que les empreses del sector que ho necessitin rebin orientació en la matèria. ii) Dissenyar i implementar solucions específiques per reduir el cost energètic facilitar l'autoconsum, iii) agilitzar els processos administratius per a la implantació de sistemes d'eficiència energètica o generació de renovables.
14. Aprofundir en les accions de regeneració i del relleu generacional com a fórmula de reequilibri econòmic, de consolidació, de foment de l'activitat implementat plans d'actuació, campanyes de comunicació i sensibilització i programes formatius específics per promoure i dinamitzar el comerç de proximitat
15. Instaurar programes d'impuls de l'economia circular, a través de la col·laboració entre empreses i associacions empresarials, per avançar cap a una societat més sostenible des del punt de vista mediambiental i potenciar el paper de les energies renovables, donant suport a les empreses per implantar les seves polítiques de responsabilitat social corporativa i mediambientals.
16. Impulsar plans per a la protecció i dinamització d'establiments comercials emblemàtics amb mesures per a la seva preservació. Per poder assolir aquesta protecció s'ha d'estudiar incorporar-les a la llei de patrimoni cultural la categoria d'activitat comercial emblemàtica com a protecció immaterial preservable.

1.2.5. Turisme

El turisme representa un 12% del PIB català i un 13% del total de persones ocupades a Catalunya, una activitat econòmica que ha mostrat una gran capacitat de recuperació, amb creixements notables en tot el territori català, però que té grans reptes per assolir en el seu futur immediat per tal de continuar avançant cap a un model turístic responsable, sostenible i accessible. Catalunya ha de continuar sent una destinació de referència, adaptada als canvis globals en l'àmbit ambiental, econòmic i social, i per això cal abordar qüestions prioritàries com la mobilitat i connectivitat internacional, la desestacionalització, i l'atracció del talent a les plantilles professionals.

1. Reorientar el sector turístic cap a un enfocament més sostenible: el turisme sostenible passarà a ser el model i, per tant, caldrà cercar la sostenibilitat econòmica, cultural, social i mediambiental del conjunt de les nostres destinacions, integrant la sostenibilitat no només des de l'oferta, sinó en infraestructures, equipaments i procediments.

2. Consolidar Catalunya com una destinació turística i comercial sostenible referent a nivell mundial, amb una nova estratègia turística que es basi en la sostenibilitat, la responsabilitat social i l'equilibri territorial.
3. Aprofundir en l'evolució de la tecnologia i l'aplicació de la digitalització en el turisme per tal que esdevinguin més innovadors i competitius.
4. Presentar una nova legislació del turisme de Catalunya, ja que l'actual llei és del 2002 i està del tot desfasada.
5. Presentar les línies del que hauria de ser un nou Pla Estratègic de Turisme de Catalunya i un Pla de Màrqueting Turístic, adaptat a la realitat actual i que serveixi per impulsar la Destinació Catalunya, amb la resta de destinacions i marques turístiques del nostre país, especialment, la destinació Barcelona, que ens situa en el món, ens dona prestigi i ens situa internacionalment, així com la resta de destinacions ja consolidades amb les que cal treballar per aconseguir un equilibri territorial.
6. Territorialitzar les campanyes turístiques i millorar la seva gestió integral, ajudant en la distribució de fluxos pel territori i ampliant les línies del Fons de Foment del Turisme per a la millora o renovació de l'oferta i producte turístic de destinació.
7. Revisar tota la normativa reguladora, especialment en àmbits com l'allotjament turístic, la restauració o el transport, per adaptar-la a les noves realitats que generen les tecnologies digitals, la seva incidència en l'oferta i la demanda, etc. I presentar una proposta de modificació d'aquestes.
8. Revisar i modificar el Decret llei 3/2023 de mesures urgents sobre el règim urbanístic dels habitatges d'ús turístic, per adaptar-lo a la singularitat i realitat dels territoris i municipis afectats. En aquesta línia, els municipis declarats com àrees tensionades d'habitatge hauran d'impulsar un desenvolupament urbanístic per regular els habitatges d'ús turístic; el topall màxim d'HUT, les zones on es permet l'activitat o el mecanisme de renovació de la llicència, entre d'altres.
9. Presentar un nou model de turisme basat en l'economia del visitant i el turisme sostenible i accessible el qual respongui als nous valors del turisme sostenible, definits per l'Organització Mundial del Turisme com el que «té plenament en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i mediambientals per satisfer les necessitats dels visitants, de la indústria, de l'entorn i de les comunitats amfitriones» i incloure l'objectiu de complir l'Agenda 2030 i els ODS.
10. Cal promoure de manera urgent un Pacte Nacional pel Turisme Sostenible i socialment responsable.
11. Impulsar i promoure l'FP dels diferents àmbits de l'activitat turística, per formar en competències prospectives (promoció, captació, gestió) i tradicionals (líderatge,

hospitalitat, qualitat de servei). Establir ajuts i beques als centres formatius de segon i tercer cicle.

12. Cal repensar la planificació territorial i turística, proposant mesures per millorar la gestió i el desenvolupament de mecanismes que permetin l'adequació de l'oferta turística amb la disponibilitat de recursos hídrics o energètics, gestionant la capacitat de les infraestructures i dimensionant els aforaments dels entorns urbans i naturals tot garantint la convivència, fent seure a parlar tots els actors: empreses turístiques, petit comerç, residents, moviments socials i sindicats amb l'administració pública liderant.
13. La revisió, actualització i aprovació de la denominació de "Municipi Turístic", per tal de desplegar programes específics que permetin atendre les disfuncions que pateixen aquestes localitats durant els períodes de màxima afluència turística així com disposar de programes i mesures específiques per al seu finançament, promoció i projecció.
14. Estudiar i impulsar un nou model de Governança del turisme amb representació dels diferents sectors i agents privats que tenen interessos amb l'activitat econòmica així com la resta d'administracions públiques.

1.2.6. PIMES

A Catalunya, si no comptem els sectors no de mercat, les PIMES representen el 99% del total d'empreses i el 68% de l'ocupació. Per aquest motiu, resulta de vital importància donar suport de tot tipus a PIMES i autònoms per tal de fomentar i garantir la innovació i la transferència tecnològica, la descarbonització i la transició energètica, la digitalització i la integració de la intel·ligència artificial, la professionalització, el relleu generacional, la formació, l'accés al finançament o la normativa favorable, entre d'altres.

Les polítiques del Govern de la Generalitat s'han de desplegar, conjuntament amb les organitzacions empresarials i sindicals, i tenint en compte la gran diversitat d'agents de l'ecosistema emprenedor i d'innovació, per tal d'avançar cap a la competitivitat, viabilitat i creixement sostenible de les petites i mitjanes empreses. En aquest sentit, Catalunya sempre ha tingut una gran tradició i fortalesa en el seu teixit empresarial de petita i mitjana dimensió i d'autònoms i autònomes, amb una implantació al conjunt del territori i pobles de Catalunya.

1. Prioritzarem normatives i processos administratius més àgils i flexibles per tal de facilitar l'activitat econòmica de les PIMES i Autònoms i revisarem les normatives actuals per millorar-ne l'aplicació, així com la seva eficàcia i eficiència.
2. Aprovarem un nou Pla de Facilitació de l'Activitat Econòmica per tal de complir amb els objectius que no s'han assolit i dotarem de més recursos la Finestreta Única Empresarial per facilitar els tràmits i l'accés a recursos a les PIMES.

3. Impulsarem el Pacte Nacional per la Productivitat, amb un lideratge transversal, per tal d'implementar la innovació, la descarbonització, la digitalització i la professionalització que permeti avançar cap a un creixement empresarial, un treball de qualitat i sostenible i un teixit productiu més resiliènt.
4. Aprovarem mesures de suport a pimes i autònoms en l'àmbit de la justícia, mesures de suport davant procediments concursals, aprofitant les millores de la nova directiva aprovada a Espanya
5. Crearem, a través del SOC, un pla per aportar talent a les pimes a través de joves formats que dotin les empreses de nous coneixements i capacitats per fer avançar el seu negoci. Aquest pla ha de contribuir a complir tres objectius: fomentar l'experiència professional dels i les joves, incentivar la incorporació de nous perfils a les pimes i atraure talent internacional.
6. Incorporarem nous perfils professionals i potenciarem, en conseqüència, a través de programes formatius de reciclatge i de formació al llarg de la vida, la formació dels treballadors i treballadores que formen part de les petites i mitjanes empreses, proporcionant noves eines i competències, particularment aquelles vinculades a la digitalització, la descarbonització i a noves tecnologies.
7. Potenciarem i millorarem l'impacte de l'Institut Català de Finances (ICF) i la societat de garantia recíproca (Avalis) per fer arribar, en coordinació amb els instruments de l'Estat i la UE, diferents fórmules de finançament i liquiditat a PIMES i autònoms i fer-ho amb unes condicions favorables, amb l'objectiu de compensar l'augment dels tipus d'interès i les dificultats per accedir al crèdit de determinades empreses o sectors.
8. Facilitarem el crèdit, a través de l'ICF, per a les inversions estratègiques de les PIMES, com digitalització, adaptació al canvi climàtic, transició energètica, transferència tecnològica, etc.
9. Apostarem per fórmules de capital risc, gestionat per la Generalitat i l'ICF i amb la transparència necessària, per tal de donar suport publicoprivat als projectes empresarials que generin valor afegit al país.
10. Reduirem els terminis de pagament a proveïdors a 30 dies, i portarem a terme el pagament directe a empreses subcontractades, tal com permet la llei, per tal d'evitar la morositat entre empreses.
11. Facilitarem, a través de la compra pública, els plecs de condicions en lots per tal de permetre l'accés de les PIMES als concursos públics.

12. Impulsar l'assessoria i la formació financera per tal de millorar l'accés al finançament a empreses, tant públic com privat.
13. Revisar, racionalitzar i facilitar la competitivitat i continuïtat de les PIMES i autònoms en l'àmbit tributari i fiscal.
14. Elaborar un Pla de Digitalització i descarbonització de les pimes catalanes, que incorpori mesures de suport a la innovació, automatització, transició digital i ecològica i creixement de les pimes, així com un Pla de formació i d'atracció de talent al respecte. En aquesta línia, caldrà comptar amb les organitzacions empresarials per tal que puguin ajudar a arribar a tot el teixit empresarial i assessorar en el procés de digitalització i descarbonització.
15. Elaborar i aprovar mesures específiques de suport a les PIMES industrials, d'acord amb els objectius i mesures contemplades al Pacte Nacional per la Indústria.
16. Crear l'Observatori de l'Emprenedoria a Catalunya, conjuntament amb les organitzacions empresarials i administracions afectades, per fomentar la creació de noves empreses i el creixement innovador de les existents.
17. Crear un Programa de Relleu Generacional per assessorar i ajudar en tot el procés de canvi i assegurar la continuïtat de projectes empresarials viables i amb futur.
18. Reforçar la imatge de l'empresa i l'emprenedoria als centres formatius i als mitjans de comunicació, explicant experiències empresarials de referència, pels seus valors, sostenibilitat o innovacions, entre d'altres.
19. Fomentar incentius fiscals, normatius i d'acompanyament pel foment de les *start-ups* i empreses emergents, especialment per la seva orientació a l'impacte, en línia amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
20. Elaborar programes de desenvolupament de competències personals i professionals de l'empresariat i les persones autònomes.
21. Impulsar una línia d'ajuts per tal de contractar personal durant el període de baixa per maternitat de la dona autònoma.
22. Ampliar els diferents programes existents per a la internacionalització de les PIMES, com un element clau pel creixement i la competitivitat.
23. Agilitació de les ajudes d'ACCIÓ pels viatges i projectes internacionals de les empreses per obrir nous mercats, aliances o assistir fires o esdeveniments.
24. Crear un programa pel retorn del talent i de directius i directives catalanes de l'estranger a Catalunya.

25. Dotar el país d'infraestructures que facin més competitiu el seu teixit productiu.
26. Assessorar i acompanyar les empreses i autònoms per tal que coneguin i puguin accedir a les diferents convocatòries de Fons Europeus Next Generation.
27. Incentivar la corresponsabilitat i la participació de les pimes en programes d'autonomia estratègica oberta, per tal de fer més resilient el nostre teixit productiu.
28. Incentivar amb distincions o altres ajudes l'orientació de les empreses a objectius d'impacte en el planeta i la societat. Per això, es determinaran alguns reptes de país (com ara la sequera, la salut mental, el cost de l'energia o l'accés a l'habitatge).
29. Visualitzar i donar suport al segment d'empreses de mida mitjana (ETI), per a facilitar que més pimes accedeixin a aquest, entenent que l'increment de la mida de les empreses és un objectiu del nostre model productiu.
30. Connectar i augmentar la col·laboració amb els territoris de la resta de l'Estat i de la UE, fomentant el gran mercat interior amb què comptem, especialment en els sectors i tecnologies en què Catalunya presenta fortaleeses.
31. Promoure de manera específica el desenvolupament empresarial en territoris en risc de despoblació.
32. Incentivar l'emprenedoria femenina i la presència equilibrada de dones en la propietat i direcció de les pimes catalanes.

1.2.7. Economia social

L'economia social integra una enorme diversitat d'actors econòmics que operen en tots els territoris i en tots els sectors de la nostra economia, units tots ells per unes pautes d'actuació que imprimeixen un fort impacte social en la seva activitat econòmica. Volem desenvolupar un entorn a Catalunya que promogui un model per enfortir un teixit econòmic amb impacte social, territorial i mediambiental, resilient i inclusiu, en el qual les persones i la cura estan en el centre. Un model competitiu i resilient per al conjunt de l'Economia Social que actuï com a catalitzador i promotor del desenvolupament i la revitalització dels territoris i que enforteix el teixit de petites i mitjanes empreses com a gran generador d'ocupació, a través de sòlids mecanismes de intercooperació, prioritzant la viabilitat i sostenibilitat de l'empresa amb un impacte social que també és econòmic.

1. Aprovar un marc normatiu a Catalunya per a l'economia social, coherent amb la visió de la Unió Europea i amb el PERTE aprovat pel Govern d'Espanya, de tal manera que integri la diversitat de manifestacions de la nostra realitat.
2. Promoure acords entre sindicats, organitzacions representatives de l'economia social i les administracions per impulsar, acompanyar i donar suport a la conversió

- en cooperatives o en societats laborals d'aquelles empreses en risc de fallida i tancament.
3. Motivar i promoure que les persones preemprenedores i emprenedores engeguin iniciatives d'economia social, incorporant activament aquest model en el conjunt de serveis d'assessorament a la creació d'empreses del conjunt d'administracions públiques de Catalunya, molt especialment en les àrees de promoció econòmica municipals
 4. Reforçar les capacitats emprenedores de les empreses de l'economia social.
 5. Donar suport a emprenedories col·lectives, amb impacte social, que desenvolupin noves iniciatives en línia amb les prioritats de la UE enfocades principalment en la doble transició, verda i digital.
 6. Facilitar les capacitats necessàries a l'economia social perquè puguin créixer i ser més competitives, fent evolucionar els seus models de negoci i contribuint a la doble transició.
 7. Promoure iniciatives d'integració i digitalització de cadenes de valor, considerant les diferents agrupacions de PIME de l'economia social, atès que són la baula més feble de les cadenes de valor i les més exposades a quedar-se enrere en la revolució digital.
 8. Contribuir a crear mercats sostinguts per a l'economia social.
 9. Recuperar actius i recursos ociosos per al desenvolupament de l'economia social, com equipaments públics en desús, locals comercials tancats, solars abandonats i promoure que s'hi instal·lin activitats d'economia social.
 10. Desenvolupar instruments que facilitin el finançament per a les inversions del sector, combinant eines per incrementar els recursos propis i endeutament a llarg termini.
 11. Cal promoure i facilitar les aliances, la cooperació, i integració de les seves organitzacions per ser més sostenibles i tenir major impacte.
 12. Generació de fons i instruments financers comunitaris per a: comercialitzar, emprendre, internacionalitzar-se, ajudar a altres entitats de l'economia social amb dificultats.
 13. Estructuració de fons creats per les mateixes organitzacions sobre la base dels seus excedents de manera que funcionin com a mecanisme de garantia al finançament.
 14. Generar processos de transició de treballadors i treballadores, de les organitzacions en dificultats, en altres entitats de l'economia social en una situació més solvent.

15. Integrar activitats i organitzacions d'economia social amb l'objectiu de generar cadenes de valor des de la producció fins a la comercialització.
16. Desenvolupar ecosistemes d'emprenedoria col·lectiva que es focalitzin en la generació de noves activitats socioeconòmiques, generant per a això aliances entre les mateixes organitzacions.
17. Promoure les experiències sociocomunitàries d'economia social.
18. Promoure la cooperació públicoprivada entre les organitzacions de l'economia social per la provisió de serveis públics. Alhora, desenvolupar de forma més activa les clàusules socials i els contractes reservats (en aquest darrer cas per a Centres Especials de Treball i Empreses d'inserció)
19. Propostes des de l'economia social per fer front a la situació de despoblament i necessitat de desenvolupament rural.
20. Incorporació decidida de la formació en economia social a universitats i en centres de formació reglada.
21. Impulsar la recerca en economia social incidint en els fets diferencials que donen un caràcter especial a les empreses d'economia social.
22. Docència, amb una visió actualitzada de l'economia social.
23. Transferència de coneixement, des del coneixement del sector per tal de fer propostes per millorar la competitivitat en un mercat global i avançar en la professionalització de la seva gestió.
24. Confluència, creant i difonent la cultura de l'economia social.
25. Promoció i formació de l'empresariat social.

1. 3. CONEIXEMENT I TALENT

Avançar cap a una societat més justa i igualitària ens obliga, inevitablement, a avançar cap a una economia del coneixement. La reducció dels costos de producció basats en l'abaratiment de la mà d'obra per ser més competitius és insostenible per a un país europeu com el nostre que vol garantir els estàndards socials.

Per això necessitem situar el coneixement al centre de la nostra economia. És l'únic camí possible per competir globalment, créixer millorant la productivitat i generar llocs de treball de qualitat garantint el benestar social.

El sistema català de coneixement és molt potent amb 12 universitats, 42 centres CERCA, grans infraestructures com el Barcelona SuperComputing Centre o el Sincrotró Alba, hospitals universitaris, al voltant de 275.000 estudiants i més de 30.000 investigadors, que cal consolidar i reforçar per incrementar les activitats d'alt valor afegit i fomentar l'ascensor

social. Així com incrementar la generació de talent en l'àmbit de les STEM com un element clau per esdevenir més competitiu globalment.

En definitiva, no ens podem permetre no invertir en coneixement i hem d'afavorir polítiques molt més estructurals basades en la creació, la generació i la transferència de coneixement. Per aquestes raons, impulsarem les següents polítiques públiques.

1.3.1. Universitats

A Catalunya necessitem un sistema d'educació superior d'excel·lència que sigui capaç de crear i generar coneixement de qualitat i permeti formar, captar i retenir talent. Necessitem una universitat pública de qualitat que sigui garantia de futur i motor de progrés territorial, econòmic i social.

Les universitats catalanes han assolit un bon nivell de qualitat, però les polítiques de retallades pressupostàries i la manca d'inversions dels darrers dotze anys les han col·locades en una situació molt crítica i han provocat la precarització de les plantilles de professorat i de personal d'administració i serveis. Per això cal que els pròxims anys invertim i assolim millors resultats en els rànquings internacionals.

Fa dotze anys també vam patir un augment espectacular dels preus de les matrícules que, combinat amb la reducció de fons públics destinats a beques, va dificultar l'accés d'estudiants provinents de famílies amb rendes més baixes amb independència del seu expedient acadèmic. Tot i que els preus de les matrícules dels graus a Catalunya s'han anat reduint des de 2020, gràcies a la normativa estatal i els acords del Parlament de Catalunya, on cal destacar el paper del PSC, per garantir una veritable igualtat d'oportunitats, la resta de preus, com ara les matrícules dels màsters que no habiliten per a l'exercici d'activitats professionals regulades, també han d'apropar-se al cost dels graus i els màsters habilitants.

En definitiva, no ens podem permetre no invertir en coneixement i hem d'afavorir polítiques molt més estructurals basades en la creació, la generació i la transferència de coneixement. Per aquestes raons, impulsarem les següents polítiques públiques:

1. Incrementar la inversió pública per superar els incompliments del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement i assolir progressivament el repte de la inversió de l'1% del PIB, que preveu la Llei orgànica del Sistema Universitari (LOSU), incorporant-hi 1.400 milions d'euros per al 2025.
2. Aprovar nou model de finançament públic per a les universitats públiques, que garanteixi uns recursos basals que permetin una docència, una recerca i una transferència de qualitat a totes les universitats. Haurà d'incorporar mecanismes de retiment de comptes a la societat, i s'ha de complementar amb el contracte programa entre la Generalitat de Catalunya i cada una de les universitats. Això permetrà una visió individualitzada de cadascuna i afavorirà l'establiment d'objectius estratègics.

El nou model s'ha de poder actualitzar automàticament per increments de despeses derivades de canvis normatius i tenir en compte l'evolució de l'IPC.

3. Millorar el capítol 1 de les universitats per poder adaptar-se als requisits legals que exigeix la LOSU i fomentar la captació i retenció de talent. En aquest context, cal aprovar un Pla d'estabilització i promoció del personal docent i investigador que combati la precarietat laboral i la pèrdua de capital humà, així com aprovar un Pla d'estabilització i promoció, capacitació i formació del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis de les universitats.
4. Presentar un Pla d'inversions universitàries (PIU) conjuntament amb les universitats públiques catalanes, de manera pluriennal, que permeti revertir les retallades i posar al dia les infraestructures universitàries. El PIU ha de comptar anualment amb un pressupost mínim de 100 milions d'euros anuals.
5. Promoure finançament específic per a projectes singulars i estratègics vinculats amb equipaments científics universitaris.
6. Continuar amb la reducció de les taxes i els preus universitaris aplicats per la Generalitat fins a arribar a un cost de matrícula dels títols oficials de grau i de màster similar al de la mitjana dels països de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE).
7. Promoure un sistema de beques salari més enllà de les incloses en el règim general actual, en la línia de les que ja estan implantades en algunes universitats.
8. Potenciar i millorar el paper de les universitats en la formació al llarg de la vida.
9. Establir incentius per tal que les universitats s'impliquin en la necessitat de generar vocacions científicotecnològiques.
10. Pla de Talent STEM: aprovar un Pla de generació de talent, conjuntament amb el sistema universitari, amb l'objectiu de doblar els estudiants de les matèries STEM. Només generant talent serem capaços d'atraure inversions estratègiques de futur a Catalunya.
11. Establir plans que millorin l'impacte social de les universitats. Aquests es vinculen tant en la integració de la formació al llarg de la vida dins de la formació universitària com en incentivar la transferència de coneixement i la internacionalització.

1.3.2. Recerca i Innovació

Les societats més pròsperes basen les seves economies en el coneixement, per poder competir globalment, per millorar la productivitat, per créixer de manera sostenible i per generar llocs de treball de qualitat i valor afegit. En definitiva, per garantir i millorar les quotes de benestar de la ciutadania.

El coneixement, precisament, es genera a les universitats i als centres de recerca del país i resulta essencial poder transferir-lo al teixit productiu amb l'objectiu de generar innovació i millorar la competitivitat de les nostres indústries. També per poder assolir la reindustrialització del país amb una base sòlida que reforci la nostra economia a partir d'empreses tractores.

El conjunt del sistema d'R+D a Catalunya no té encara la massa crítica necessària i la qualitat n'és millorable quan el comparem amb els països de referència. Per això necessitem més volum i més qualitat que permeti tenir impacte industrial i reforçar els sectors estratègics.

Innovar és un dels reptes més importants i més urgents que té el nostre país, atès que el nostre sistema universitari i de recerca és capaç de generar coneixement de qualitat, però no existeix un sistema amb recursos i instruments per transferir-lo al sistema productiu. També és important enfortir els ecosistemes d'innovació en el territori, creant les condicions adequades, establint els instruments i posant en contacte els agents de la cadena de coneixement.

Resulta, doncs, imprescindible afavorir la recerca i potenciar aquells àmbits més dinàmics de la nostra economia i aquells que ens ajudin a afrontar els actuals reptes econòmics, territorials i socials, com ara, la mobilitat, el tractament de residus, el canvi climàtic, la sequera, les energies renovables o la digitalització.

En aquesta línia, proposem:

1. Augmentar la inversió pública en recerca i innovació de manera sostinguda i incentivar també la inversió privada per arribar al 2% del PIB a Catalunya, en aquesta dècada.
2. Enfortir les actuals infraestructures estratègiques de recerca a Catalunya, de rellevància internacional com el Barcelona Super Computing Center (BSC) o el Sincrotró Alba, i proposar la creació de noves infraestructures científicotecnològiques de referència a Catalunya i fer-ho coordinadament amb el Govern de l'Estat.
3. Liderar i facilitar la posada en marxa de projectes científics, estratègics i de referència conjuntament amb els centres de recerca i universitats.
4. Desplegar la Llei de la ciència de Catalunya (LCC).
5. Augmentar el finançament per a la recerca adreçat a les universitats i els centres de recerca.
6. Augmentar els recursos per a ICREA com a mecanisme d'atracció talent, adaptant els seus objectius i prioritats a les necessitats estratègiques del país.
7. Aprovar un Pla estratègic per la innovació i la transferència de coneixement amb recursos i instruments que ens permeti comptar amb un sistema d'innovació potent a Catalunya.

8. Aprovar un Pla estratègic d'igualtat de gènere a la ciència a Catalunya.
9. Planificar la transferència de coneixement amb el corresponent pressupost per alinear la generació de coneixement amb els centres tecnològics i les necessitats industrials.
10. Connectar adequadament les universitats amb el sistema d'empreses emergents.
11. Potenciar els doctorats industrials i establir un finançament públic pels estadis inicials de les empreses *spin-offs* i *start ups*.
12. Modificar el marc legislatiu per adaptar-se a les necessitats de la recerca i la innovació amb un alleugeriment notable de la burocràcia per guanyar competitivitat.
13. Reforçar els centres tecnològics per injectar coneixement a les petites i mitjanes empreses, afavorint la innovació i, per tant, la seva competitivitat.
14. Duplicar els recursos per als clústers i ecosistemes de coneixement com a concentracions empresarials, industrials i acadèmiques amb l'objectiu d'ampliar la seva capacitat de col·laborar i competir globalment.
15. Treballar per posicionar Catalunya entre les 50 regions més innovadores i capdavanteres de la societat del coneixement de la Unió Europea en l'horitzó 2030.

1.3.3. Transformació digital

Els dos grans reptes transversals que actualment té la humanitat són la transició ecològica i la transformació digital. Conscient d'això, la Unió Europea ha inspirat el seu pla d'actuació de l'actual mandat en aquests dos grans eixos estratègics.

És una evidència que les tecnologies digitals i l'ús intel·ligent de les dades estan transformant a gran velocitat les nostres vides, des de la nostra manera de produir i de treballar, a la nostra manera de consumir, d'interrelacionar-nos o de gaudir del nostre temps d'oci. Cal garantir, doncs, que aquesta adopció de la tecnologia per millorar les nostres vides sigui inclusiva i arribi a totes les persones sense deixar absolutament ningú enrere. Ans al contrari, la digitalització ha de ser un instrument eficaç per reduir les desigualtats i per oferir noves oportunitats a tothom amb independència del seu origen territorial, social, econòmic, etc.

De fet, un ús intel·ligent de les dades condueix a administracions més àgils i eficients, a una economia més productiva i competitiva i a millorar el benestar de la ciutadania. Cal avançar a la mateixa velocitat en la digitalització del sector públic i del teixit productiu per tenir administracions i empreses innovadores. No podem, però, oblidar que aquesta revolució també comporta amenaces que hem de combatre amb contundència, com són un ús no adequat —fins i tot no ètic— de les dades o la cibercriminalitat.

Per garantir una transformació digital inclusiva sense deixar ningú enrere i avançar cap a una economia del coneixement, la digitalització i la tecnologia, ens comprometem a:

1. Augmentar els recursos destinats a les polítiques digitals en els pressupostos de la Generalitat.
2. Eliminar la bretxa digital i les desigualtats derivades dels diversos nivells de digitalització: socials, territorials, educatives i culturals.
3. Transformar digitalment tant el sector públic com el privat, amb una proposta que faciliti la digitalització de l'administració pública per millorar l'atenció i la prestació de serveis a la ciutadania i a empreses, persones autònomes i emprenedores i que incentivi i mantingui el pols innovador i el posicionament tecnològic de les nostres empreses.
4. Acompanyar les administracions locals en el seu procés de digitalització, desenvolupant i facilitant els instruments necessaris.
5. Garantir la connectivitat fixa d'alta fiabilitat a totes les llars i empreses del país i garantir la cobertura mòbil a tot el territori, mantenint el lideratge en el desplegament del 5G.
6. Revisar i millorar l'estratègia de desplegament de la fibra òptica de la XOC, prioritzant el desplegament en zones aïllades on ara per ara no arriben els operadors privats i estimular la implantació de xarxa fins als polígons industrials i altres àrees d'interès econòmic per garantir la competitivitat. Cercar la implicació dels operadors privats per assolir aquests objectius.
7. Reforçar l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya.
8. Definir un marc regulador i de bones pràctiques per abordar els riscos ètics i de privacitat.
9. Fomentar la investigació i la innovació aplicada, tant per a la creació de solucions innovadores basades en intel·ligència artificial en àmbits clau de millora de la qualitat de vida com l'envelliment, els serveis socials, la sostenibilitat, la salut, la seguretat, entre d'altres, com per a la millora de la productivitat i l'eficiència de processos en organitzacions empresarials i públiques.
10. Estratègia centrada en les dades (*data driven*): cal impulsar, acordar, comunicar, implantar i seguir una estratègia centrada en les dades en el marc del Pla Digital Català, treballant de manera coordinada amb els governs locals, així com una Oficina de Dades que governi aquesta estratègia amb visió transversal i de país, posant el focus en l'ús de les dades com a habilitador econòmic i social, en plena col·laboració i alineament amb les accions promogudes pel Govern d'Espanya i la Unió Europea.

11. Impulsar les polítiques públiques necessàries per tal que Catalunya sigui un *hub* digital de referència internacional.
12. Planificar les infraestructures digitals estratègiques que caldrà construir els pròxims anys per tal de no perdre competitivitat; com els centres de dades, les connexions de fibra o altres inversions essencials.

Eix 2. Transició ecològica justa

La transició ecològica justa i compromesa amb els tractats internacionals se situa en el centre del nostre projecte polític, perquè donar resposta a la crisi ecològica i al canvi climàtic és urgent, però també una oportunitat de progrés social i econòmic per a Catalunya, junt amb la digitalització i la implantació d'un nou model energètic descarbonitzat i renovable.

El canvi climàtic i l'escalfament global associat és un problema greu i urgent a abordar, per això la lluita per mitigar el canvi climàtic serà una línia política essencial a la nostra acció de govern. Volem liderar les polítiques de l'emergència climàtica, no només a Catalunya, sinó ser motor a Espanya i a Europa, amb mesures que fomentin l'economia descarbonitzada i que impulsin nous llocs de treball associats a aquesta.

Som conscients que tot aquest procés de canvis no són només canvis tecnològics, sinó que són també canvis socials, de valors i econòmics, i per tant s'han d'impulsar amb conscienciació i intentant assolir el màxim d'implicació social i ciutadana. En aquest sentit, creiem que s'ha d'impulsar una transició ecològica de l'economia justa, eficient davant l'emergència climàtica i socialment inclusiva.

El nostre model energètic és renovable, descarbonitzat, distribuït i ciutadà. Un model de gestió pública i governança menys centralitzat, més transparent i democràtic.

Estem davant l'oportunitat de fer créixer un model econòmic diferent, més eficient en l'ús dels recursos, molt més prudent en la generació d'externalitats negatives i amb un impuls decidit de l'economia circular, perquè Catalunya recuperi la seva capacitat de ser motor i líder a Espanya i Europa.

1. Impulsar i consensuar un Nou Acord Verd, en el marc de l'estratègia de transició ecològica, que incorpori mesures de suport i promoció de l'economia verda, blava i circular, la rehabilitació energètica d'edificis i la mobilitat elèctrica i sostenible; conceptes com l'eco-disseny i la innovació inclusiva per garantir una Transició Ecològica i Digital justa (TED). La TED a Catalunya ha de portar-se a terme de manera coordinada amb els sectors productius i socials i amb altres programes similars fets a Espanya i la Unió Europea. Les noves oportunitats econòmiques de Catalunya demanen guanyar competitivitat en medi ambient i sostenibilitat. La nova onada industrial, tal com ha explicat la Comissió de la UE, és ja i serà sostenible i verda.

2. Per accelerar la descarbonització de l'economia catalana, aprovarem els pressupostos de carboni de Catalunya per complir els compromisos climàtics i farem un pla d'estímul, ajudes i mercat voluntari d'emissions d'àmbit català per ajudar els sectors a abordar els processos de canvis per descarbonitzar les seves activitats.
3. Impulsar la Llei sobre la qualitat de l'aire per a Catalunya, que tingui en compte la millora de l'equilibri territorial de les estacions de control atmosfèric, la transparència de les seves dades i modelitzar escenaris que prevegin episodis de contaminació atmosfèrica per poder aplicar mesures preventives, sense oblidar, informes i vigilància de les emissions odoríferes.
4. Aprovar la planificació per una implantació territorial d'energies renovables per incentivar la coordinació i pacte de les estratègies energètiques renovables amb el territori i per garantir la implantació del model energètic renovable just a Catalunya, introduint a la nova Llei catalana del territori i l'urbanisme l'obligatorietat de fer una reserva territorial en tots els municipis per establir-hi noves instal·lacions i infraestructures energètiques renovables, per tal d'implantar a Catalunya un nou model energètic descarbonitzat, renovable i distribuït.
5. Impulsar una iniciativa legislativa sobre la nova Llei de gestió integral de l'energia que vagi més enllà de la generació i tingui en compte tots els elements que constitueixen la transició energètica: generació, transport, emmagatzematge, nous combustibles renovables i digitalització i mesures perquè sigui una transició energètica justa perquè ningú no es quedi enrere.
6. Redactarem i farem públic el mapa d'instal·lacions hidràuliques de bombeig.
7. Crear un clúster de recerca, monitoratge i resposta al canvi climàtic.
8. Aprovar la nova Llei de biodiversitat i el patrimoni i valors naturals de Catalunya, que estableixi una estratègia global de conservació i un ús sostenible de la diversitat biològica.
9. Definir els eixos bàsics d'un Pacte Nacional sobre l'Aigua, que garanteixi els cabals de les conques fluvials i estableixi una gestió adequada dels recursos hídrics a Catalunya, acompanyat d'un Pla català de gestió eficient de l'aigua, que impulsi els sistemes de reaprofitament i reutilització d'aigües de les depuradores i doni suport a iniciatives locals per crear dipòsits d'aigua pluvial municipals i ciutadans.
10. Definir una estratègia per afrontar els problemes de regressió, de manca de sediments i de subsidència del Delta de l'Ebre i fer seguiment dels acords de la Taula del Ter per garantir el compliment del cabal ecològic establert i que respecti l'ecologia natural del riu.

11. Presentar un Pla de prevenció i preservació de les nostres platges, costes i infraestructures, a partir de la diagnosi de l'estat d'aquests espais i l'impacte de l'escalfament climàtic. A més, es crearà el Conservatori del Litoral.
12. Actualitzar els projectes concrets del Programa d'Infraestructura Verda de Catalunya (PIVC) per tal de planificar aquells més importants o urgents no executats a cadascuna de les comarques de Catalunya.
13. Dissenyar propostes per a la millora de la prevenció d'incendis i gestió forestal, explorant vies de rendibilitat econòmica i neteja de la massa forestal tenint en compte que la biomassa pot aportar solucions i contribuir a fer que sigui possible una millor gestió de la massa forestal.
14. Impulsar una Llei de residus i foment de l'economia circular per a Catalunya.
15. Impulsar una Llei d'embalatges per a Catalunya.
16. Crearem l'Observatori d'ocupació en transició, que defineixi un sistema d'indicadors sobre el teixit econòmic responsable amb el medi ambient, sobre el suport a les empreses que contribueixen a la sostenibilitat i sobre els processos de millora en el sector públic i privat en la reducció, reciclatge i reutilització, i que elabori un mapa de sectors industrials i de serveis en situació de vulnerabilitat, per tal de detectar i establir zones prioritàries en què la concentració d'ocupació de sectors en reconversió o que desapareixeran pugui generar problemes socials i econòmics importants.
17. Posarem en marxa definitivament la Vall de l'hidrogen Verd de Catalunya

2.1. AIGUA

Des de fa dècades, diferents organismes internacionals adverteixen sobre els efectes del canvi climàtic en l'augment de la temperatura i en la disminució de les precipitacions a escala global, amb especial afectació a la conca mediterrània. Des del nostre partit també hem advertit del ris de la reducció de pluges a Catalunya, reclamant la necessitat d'un pacte per a la gestió de l'aigua.

Actualment estem patint una situació complexa a Catalunya amb la declaració d'emergència per sequera del Sistema Ter-Llobregat, amb afectacions socials, ambientals i econòmiques que poden ser molt greus per a sectors com el primari, l'agroalimentari i per al teixit econòmic.

Aquest escenari crític subratlla la urgència de prendre accions decisives i immediates. La precarietat actual de Catalunya evidencia una gestió retardada i la imperiosa necessitat d'implementar, sense més demora, estratègies contundents i efectives.

1. El primer Decret del Govern serà per fer front a la sequera a Catalunya i inclourà 3.500 milions d'euros per les inversions necessàries.
2. Garantirem l'aigua per als 5 milions de persones de les comarques de Barcelona i Girona a través d'inversions en les infraestructures del cycle de l'aigua per tal de no dependre de l'aigua de pluja. Destinarem 3.500 milions d'euros fins al 2030.
3. Posarem en marxa un programa de millora en els sistemes de reg, aprofitant els fons europeus Next Generation.
4. Impulsarem la transformació digital i millora de les xarxes de distribució de l'aigua per tal de reduir la mitjana de pèrdues d'aigua.
5. Millorarem de les infraestructures en alta, incloent-hi l'opció de valoritzar els fangs i residus de les EDARS i de l'aprofitament d'energia fotovoltaica pel consum de les mateixes plantes.
6. Farem una política de gestió i planificació dels boscos que podria permetre utilitzar la biomassa com a font de renovables i alhora disminuir el risc d'incendis.
7. Portarem a terme una actualització urgent de la Xarxa de Radars a Catalunya per modernitzar la predicció de fenòmens meteorològics extrems.

2.1.1. Propostes per millorar l'eficiència en el consum

1. Mesures de suport als ens locals:
 - a. Ampliar l'objecte de les subvencions actuals destinades a cofinçar les despeses extraordinàries realitzades pels ens locals i generades pel transport d'aigua destinada al consum domèstic mitjançant vehicles cisterna, per tal que els ajuntaments puguin subvencionar extracció d'aigua de pou o connexions a xarxa.
 - b. Fomentar la connexió dels municipis que depenen de recursos propis a xarxes supramunicipals que garanteixin fer front a la demanda dels diferents usos en períodes d'escassetat. La manca de connexions supramunicipals per a l'abastament d'aigua d'un bon nombre de municipis de Catalunya està afectant de forma important la seva garantia de subministrament, de forma que cal complementar els recursos d'aigua a la població amb cisternes.
2. Ampliació de les xarxes en alta de:
 - a. Consorci d'Aigües de Catalunya (CAT)
 - b. Priorat, Conca de Barberà
 - c. Connexió a municipis del Baix Camp; Alforja, les Borges del Camp, Botarell, etc.

3. Aigües del Ter Llobregat (ATL):
 - a. Connexió a municipis sense connexió a la xarxa en alta del Vallès Occidental (Vacarisses, Rellinars, etc.), Oriental i Moianès (Castellterçol, Castellcir, Sant Quirze de Safaja) i Penedès (Sant Quintí de Mediona, Port d'Armentera...).
 - b. Connexió a la xarxa de municipis de l'aquífer Carme Capellades i Baix Anoia (Piera, Masquefa...).
4. Consorci de la Costa Brava (CCB):
 - a. Connexió a municipis com la Jonquera, Portbou, i extensió a municipis de l'Empordà.

2.1.2. Mesures de suport als agricultors i les agricultores

1. Incentivar amb línies de subvenció la modernització de regs amb tecnologia degoteig, a pressió o aspersió, que milloren l'eficàcia i aprofitament de l'aigua. Caldria acompanyar aquesta mesura amb una orientació clara del tipus de cultius, és a dir d'una política agrària clara, inexistent els últims anys.
2. Crearem línies de subvenció per les inversions de substitució de reg amb aigua regenerada. Amb les inversions previstes per la Conselleria en el Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya 2022-2027 no s'arribarà ni a un terç del total que es podria regar amb aigua regenerada.
3. Crearem línies de subvenció i agilització en el tràmit d'energies renovables per a les instal·lacions de bombament en els punts de captació d'aigua pel reg.
4. Incentius per la millora de l'eficiència i estalvi d'aigua en els regadius
 - a. Un Pla de Xoc per a infraestructures de regadius.
 - b. Un Pla de Xoc dirigit als professionals agraris per tal de modernitzar i optimitzar els regadius.
 - c. Avançar en la tasca de monitorar i controlar els consums d'aigua a l'agricultura, estenent la instal·lació de comptadors d'aigua arreu per a tenir un coneixement fiable i àgil de la gestió real.
 - d. Una aposta decidida per la transferència de coneixement i d'eines tecnològiques de predicció, sensorització, seguiment de recomanacions de reg, etc.
5. Impulsarem la fotovoltaica flotant sobre basses i sobre canals de reg.

2.1.3. Propostes en l'àmbit de les infraestructures

1. Reg de manteniment de l'arbrat amb aigües freàtiques o regenerades, tant a l'espai públic com el privat i/o comunitari. El valor ecològic d'un arbre, especialment en moments d'emergència climàtica per l'eliminació de CO₂, és el mateix ja estigui situat en espai públic o privat o comunitari. Per això sembla raonable que es permeti el reg

de manteniment i supervivència de l'arbrat amb aigües freàtiques o regenerades (assegurant l'accés a aquest tipus de recurs).

2. La reducció d'usos industrials s'aplica de manera lineal. Un sistema de petjada hídrica (similar al de la petjada de carboni) permetria, en canvi, ser més justos amb el teixit econòmic. Hi ha empreses que han aplicat fa temps plans d'estalvi d'aigua. Algunes fa mesos que treballen amb la mínima aigua possible, per sota de la qual ja han de baixar la producció. El sistema de petjada hídrica permetria tenir en compte aquest esforç.
3. Fer possible que el sector agroalimentari pugui treballar amb aigua regenerada en processos com el de rentat d'animals o maquinària, fet que exigeix canvis en normativa sanitària. L'aigua regenerada és adequada per aquestes i altres funcions d'aquests sectors econòmics, sense cap dubte.
4. Acceleració, urgent, dels tràmits administratius vinculats a les obres de millora de la xarxa en baixa. El problema que hem tingut és que la reacció del Govern a la sequera ha semblat una cursa de cargols i és precisament això que hem de canviar de mig a mig, reaccionar abans.
5. Elaborar un nou Pla per l'Impuls de l'Aigua Regenerada.
6. Elaborar un Pla de recuperació dels aquífers.
7. Elaborar un Pla d'implantació de certificat d'eficiència hídrica.
8. Establir que l'Observatori de la Sequera tingui caràcter permanent i inclogui representants d'àmbit nacional dels sectors afectats per les mesures restrictives que estiguin previstes en el Pla Especial de la Sequera en les diferents fases.
9. Impulsarem programes de recuperació de la morfologia i els hàbitats de ribera per recuperar la funcionalitat ecològica i paper contra les avingudes.

2.2. ENERGIES RENOVABLES I REINDUSTRIALITZACIÓ VERDA

1. Implantarem 12.000 MW de nova potència, 5.000 MW eòlics i 7.000 MW fotovoltaics. En total, 715 aerogeneradors i 14.000 ha de fotovoltaica (un 0,5% de la superfície total de Catalunya). Avui només el 15% de l'energia que consumim prové de les energies renovables, amb 12.000 MW arribaríem al 50% el 2030, l'objectiu que marca Europa.
2. Aprovarem la planificació de les àrees idònies pel desenvolupament de renovables fomentant l'accés als beneficis que generen en favor dels ens locals i garantint el respecte al medi ambient.
3. Impulsarem la innovació en el sector energètic a través del foment de les noves tecnologies necessàries per a la descarbonització de l'energia, com

- l'emmagatzemament energètic, la gestió de la demanda, l'hidrogen i altres gasos renovables.
4. Impulsarem l'energia social i participativa a través de les comunitats energètiques i l'autoconsum, especialment el col·lectiu.
 5. Aprovarem l'Estratègia contra la pobresa energètica.
 6. Es crearà un fons de cooperació local específic amb caràcter anual, per als municipis productors nets d'energies renovables.
 7. Posarem en marxa programes específics de regeneració i rehabilitació de centres urbans i nuclis antics en aquells municipis on estiguin implantades plantes de producció d'energies renovables i que siguin productors nets, per promoure l'economia local.
 8. Promourem un “bonus verd” com a mecanisme de col·laboració entre el sector privat i les administracions locals a través de convenis i/o promovent la participació en projectes municipals que tinguin com a objectiu abaratir l'oferta d'energia consumida pels veïns i les empreses locals.
 9. Aprovarem mesures per tal de facilitar l'eficiència energètica en els barris de Catalunya.
 10. Afavorirem la implantació d'energies renovables per a les comunitats de regants
 - a. Agilitzarem i farem l'homogeneïtzació de tràmits administratius per fer possible una resposta ràpida als problemes generats per l'alt cost de l'energia, amb instal·lacions de bombament accionades mitjançant energies renovables, fonamentalment fotovoltaïques acompanyades de sistemes d'emmagatzematge.
 - b. Elaborarem un Pla de Xoc per la implantació d'energies renovables adreçat a donar suport a les Comunitats de Regants per fer possible aquesta resposta ràpida a l'exigència derivada de l'alt cost de l'energia, factor determinant en la viabilitat dels regadius.
 11. Impulsarem un Pla d'inversions en xarxes elèctriques de transport i distribució, Impulsarem l'agregació energètica, promocionarem la flexibilitat energètica, xarxes intel·ligents, gestió intel·ligent de l'energia, autoconsum i edificis energèticament positius.

2.2.1. El dret al medi ambient i Agenda urbana:

1. Implantarem mesures i estratègies que apostin per un desenvolupament urbà més sostenible i de creixement més intel·ligent per fer front a l'efecte “illa de calor”.
2. Fomentarem les conversions en zona de vianants, naturalitzacions dels entorns urbans i foment dels refugis climàtics.

3. Aprovarem plans de mobilitat sostenibles i fomentarem models de mobilitat sostenible: sistemes intermodals prioritzant el transport públic amb el de vianants, ciclista i ferroviari.
4. Electrificació dels transport en especial el públic i col·lectiu. Desplegament d'infraestructures de recàrrega.
5. Implantarem una major àrea verda. L'augment de la cobertura vegetal i dels arbres. Aquesta mesura pot reduir tant la temperatura de superfície, com de l'aire. Les superfícies amb ombra i l'evaporació de les plantes pot ajudar a reduir significativament les temperatures màximes a l'estiu, es calcula entre 1 i 5 °C.
6. Promourem la instal·lació de teulades verdes o cobertes ecològiques. Aquesta mesura pot reduir la temperatura ambient uns 2 °C, i també pot reduir el consum energètic de l'edifici en un 0,7%.
7. Promourem la instal·lació de sostres freds. Recobriments amb materials que reflecteixen significativament la llum i calor procedent del Sol, reduint-ne la temperatura dels sostres, millorant el confort humà, al mateix temps que redueix el consum energètic.
8. Millorarem l'eficiència energètica dels edificis. Els edificis són responsables de la gran part d'emissions de les emissions d'efecte hivernacle a les ciutats. Cal millorar l'eficiència energètica i exigir que els nous edificis compleixin amb estàndards més alts de sostenibilitat.
9. Elaborarem un Pla Estratègic d'Implantació de Renovables a Catalunya, que defineixi un mapa concret i un calendari-guia per assegurar que els objectius europeus de desenvolupament, indústria, mobilitat i qualitat de vida sostenibles es compleixin l'any 2030.
10. Actualitzarem el Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya i l'estratègia d'adaptació al canvi climàtic, avançant de forma ambiciosa en l'adaptació del territori i dels sectors econòmics i empresarials davant dels impactes del canvi climàtic, tenint en compte la transició justa.
11. Crearem i liderarem una estratègia de recerca sobre el canvi climàtic, que defineixi les prioritats de recerca pública sobre aquest àmbit a Catalunya i les desenvolupi mitjançant programes de recerca conjunts on participin les universitats i els centres de recerca ubicats a Catalunya.
12. Aprovarem el marc legal necessari per vehicular els projectes forestals de mitigació i adaptació al canvi climàtic (PROMACC) com a garantia per la transició de crèdits climàtics en el nou mercat voluntari d'emissions a Catalunya.

13. Elaborarem un nou projecte de llei de qualitat de l'aire.
14. Millorarem els recursos disponibles per l'Agència de Salut Pública de Catalunya en el marc dels programes de protecció de la salut vinculats amb la qualitat de l'aire.
15. Potenciarem les rutes saludables, camins de ronda, boscos terapèutics (seguint el model Selvans), recursos verds i blaus que aportin beneficis per la salut com a actius de salut.

2.3. RESIDUS

1. Elaborar una nova llei de prevenció i gestió de residus de Catalunya
2. Realitzar totes les accions necessàries per reduir el rebuig que acaba en abocadors, en l'actualitat el 34%, i garantir que el 2035 no se superi el topall del 10%.
3. Elaborar un programa clar per al tancament i buidatge d'abocadors a tot Catalunya fins a garantir que únicament hi aniran a parar el 10% del rebuig i començar per aquells que tenen sentències fermes de tancament com el de Solius o de buidatge com el de Vacamorta.
4. Implementar totes les mesures necessàries de reducció de rebuig, prevenció i reciclatge ben planificades per fer possible, en primer lloc, que el 10% del rebuig únicament arribi als abocadors i poder, aleshores, implementar la reducció de rebuig a plantes de valorització energètica.
5. Actualitzar el Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (PRECAT) i el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals (PINFRECAT), ambdós documents caducats des de l'any 2020.
6. Determinar el Pla d'inversions necessari per a les noves infraestructures necessàries per a la gestió de residus, de millora en abocadors, plantes de triatge i plantes de tractament existents que allarguin la vida de les infraestructures.
7. Que l'Agència Catalana de Residus lideri de forma activa, de la mà dels municipis, l'assoliment de la taxa justa, promovent models territorials que donin resposta a les diferents realitats d'ordenació urbanística, estructura poblacional i volum d'activitats econòmiques.

2.4. BIODIVERSITAT I BENESTAR ANIMAL

2.4.1. Biodiversitat

1. Millorarem la gestió dels Parcs Naturals, dotant de recursos econòmics humans i econòmics suficients, per convertir-los en l'autèntic aparador de la política ambiental

dels govern. Cal aprofitar la visita de milers de persones per tal que surtin seduïdes ambientalment i amb missatges clars, tant sobre la zona com sobre temes ambientals generals.

2. Impuls de l'acord 30x30 segons que consisteix a protegir el 30% de territori i restaurar el 30% dels ecosistemes degradats d'aquí al 2030.
3. Invertirem en mecanismes de prevenció, alerta primerenca i resposta davant els fenòmens naturals, basats en l'evidència científica disponible, per adaptar-nos als efectes negatius del canvi climàtic.
4. Crearem l'Agència del Medi Ambient de Catalunya, per coordinar les decisions de totes les agències o organismes del Govern que tracten temes ambientals amb l'objectiu de coordinar les decisions i evitar que, per alguns temes, el mateix govern demani informes ambientals diversos, i sovint contradictoris.
5. Fomentarem i incentivarem la fórmula de custòdia del territori destinat als propietaris d'unes hectàrees de país, que cuiden bé la seva propietat i col·laboren a conservar el paisatge i la biodiversitat d'aquest país, que utilitzem tots.
6. Fomentarem la creació de llocs de treball d'economia verda i blava amb el desenvolupament i promoció de nous cicles formatius (instal·lació d'energies renovables, gestió d'espais naturals ...) i universitari.
7. Aprovarem Plans de Recuperació i conservació d'espècies del catàleg de fauna autòctona amenaçada i de mesures de protecció i de conservació de la fauna salvatge autòctona protegida.

Zones humides i Delta de l'Ebre

1. Aprovació del catàleg de zones humides i restauració de zones humides estratègiques tant fluvials com costaneres.
2. Redacció i aprovació del Programa de Gestió, per part del Parc Natural, i del Pla especial per la Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural del Delta de l'Ebre.
3. Elaborar Pla marc d'actuacions a les Badies del Delta de l'Ebre.

Incendis forestals i canvi climàtic: de la reacció a l'anticipació preventiva

1. Aplicar els mecanismes que ja preveu la Llei 3/2019 d'espais agraris de Catalunya per tal d'afavorir l'activitat agrícola en les finques que estan en desús, a fi que contribueixin a la prevenció de l'origen i extensió dels incendis forestals.

2. Promoure les associacions de propietaris forestals de finques de dimensió reduïda per tal d'elaborar i executar Plans de Gestió Forestal que contribueixin a una millor prevenció dels incendis forestals.
3. Vetllar per l'execució i el manteniment dels Perímetres de Protecció Prioritària (PPP) establerts en la legislació i planificació vigents.
4. Habilitar una partida pressupostària per a l'elaboració i execució de plans comarcals de manteniment de camins rurals i pistes forestals, amb criteris de prevenció i extinció d'incendis.
5. Dissenyar i implementar un Pla d'Aprofitament de la Biomassa Forestal que contribueixi al doble objectiu de reduir el combustible acumulat als boscos, evitant així la propagació dels incendis, i de diversificar les fonts d'energia.
6. Implantarem el projecte Guardabosc per disminuir la biomassa vegetal, reduint significativament el perill d'incendi forestal, com a manera més eficient de prevenció.
7. Reduir inicialment el combustible, amb l'obtenció de biomassa aprofitable, per després mantenir els boscos amb ramats d'espècies domèstiques, o en alguns casos amb herbívors salvatges, tal com es fa amb les tècniques de *rewilding*. Només amb un 5% del que dediquem anualment a l'extinció d'incendis, es podria refer la ramaderia extensiva de fa 50 anys, de manera que es podria convertir biomassa combustible en biomassa animal, i a la vegada refer l'ofici de pastor, potenciar les races domèstiques autòctones, els productes de qualitat km 0, els camins ramaders, el paisatge, la biodiversitat, i a la vegada tindríem un país més endreçat i molt menys inflamable.

2.4.2. Benestar animal

1. Redactar un informe en favor de la defensa dels animals i compatibilitzar la consciència social compromesa amb el benestar animal amb un marc legal més complet i que garanteixi els drets i benestar dels animals.
2. Actualitzar i desplegar la Llei de protecció dels animals, demanant la creació d'una Direcció General de Protecció i Benestar animal que englobi totes les espècies, incloses aquelles compromeses amb el canvi climàtic i que estableixi accions per erradicar la venda il·legal d'animals, que coordini territorialment els centres d'acollida d'animals de companyia, a partir de campanyes de sensibilització per a l'abandonament zero i la tinença responsable, així com d'incentiu de les adopcions. Alhora cal treballar amb els ajuntaments per tal de facilitar la formació dels tècnics municipals en polítiques de benestar animal i amb l'acompanyament de recursos necessari per al compliment del seu desplegament.

3. Crear protocols per donar atenció als animals, tant domèstics com salvatges, víctimes d'accidents a les carreteres de Catalunya, coordinat amb el servei d'Emergències de la Generalitat i les plataformes protectores. Alhora, Incloure els animals en els Plans d'Emergència i elaborar un protocol de protecció animal en situacions de catàstrofes naturals
4. Promoure l'acceptació dels animals de companyia de dones víctimes de violència de gènere en les residències o cases d'acollida.
5. Crear protocols que permetin l'accés dels animals a albergs i menjadors socials.
6. Regular el benestar i la protecció dels gossos que treballen amb el personal de seguretat a metro i trens, amb mesures eficaces dins de l'ordenament dels transports públic.

Eix 3. Cohesió territorial i atenció al món rural

Els i les socialistes defensem una Catalunya garant de l'equitat territorial. Entenem aquesta cohesió territorial tant entre les diverses regions, com internament a les viles i ciutats. Cal treballar doncs per la generació d'oportunitats arreu del territori, qualitat dels serveis públics, connectivitat adequada, tant física com digital, etc.

En aquest sentit, cal repensar i articular un projecte de país amb oportunitats per a totes les persones i comarques, independentment del territori on s'hagi nascut o on s'hagi decidit viure per decisió pròpia. És important planificar i construir una xarxa territorial de serveis públics bàsics i també impulsar una distribució més equitativa de la indústria i les empreses del país.

L'equitat territorial només s'aconseguirà amb l'impuls decidit de polítiques i accions públiques encaminades a superar els dèficits en infraestructures i serveis, en un marc de col·laboració amb entitats locals i associacions, juntament amb l'impuls de l'economia, i que serveixin com a palanques per promoure la recuperació econòmica i la transformació sostenible dels territoris, on superar el repte demogràfic és prioritari.

Resulta essencial alhora desencallar i materialitzar les inversions de les zones rurals i de muntanya per fer-les més habitables i amb major qualitat de vida per a les persones que hi viuen. L'accés als serveis públics és fonamental per garantir que es fixi població al territori i afecten molt directament en les necessitats bàsiques de la ciutadania.

A la vegada, els indicadors sobre el nivell de congestió d'algunes de les infraestructures de mobilitat del país, especialment si ho comparem amb altres regions europees similars, ens porta a la necessitat d'una forta inversió pública en els pròxims anys per posar les infraestructures catalanes al dia, ampliant la capacitat de les existents, generant noves

mobilitats, fer una transició verda justa, donant noves alternatives a zones amb infradotació de serveis de transport, etc. I tot això cal fer-ho amb urgència.

Cal garantir doncs una mobilitat eficaç, assequible i sostenible amb un transport públic de qualitat i competitiu. I per fer-ho, és imprescindible oferir a la ciutadania l'alternativa d'una oferta de transport públic que incrementi les freqüències actuals d'acord amb la previsible demanda, que s'ajusti a les necessitats dels horaris laborals i sigui competitiva en el temps de viatge. Aquesta millora hauria d'atendre l'àmbit de la interconnexió entre les comarques i ciutats catalanes, fugint del model radial actual i complementant-lo. És important que el canvi modal sigui més atractiu respecte a la renovació del vehicle i alhora que s'apliquin mesures a la xarxa viària interurbana per reduir les emissions que s'hi emeten.

A més, proposarem la redacció d'una nova llei d'urbanisme que afronti els nous reptes territorials, amb l'objectiu de reduir el consum de sòl, racionalitzar el creixement i afavorir la diversitat territorial, la mobilitat, l'espai lliure, l'espai públic i l'habitatge al servei de la cohesió territorial, ambiental i social, que tot i reforçant les garanties jurídiques redueixin els temps de tramitació i aprovació. Després de 25 anys de vigència, cal elaborar també les bases d'un nou Pla Territorial General de Catalunya i fer una avaluació dels diversos plans territorials parcials.

3.1. AGENDA URBANA

La Nova Agenda Urbana de Nacions Unides i l'Agenda Urbana Europea ens presenten les ciutats com la solució als grans problemes i reptes que té plantejats la humanitat en un món global. La ciutat és l'espai on les grans qüestions de l'agenda política tindran la seva concreció i trobaran la seva solució. És la reconsideració del model de desenvolupament urbanístic i territorial dels pobles i ciutats per donar resposta a les necessitats de la ciutadania i del teixit econòmic.

Perquè precisament els carrers, barris, pobles i ciutats són els principals espais de convivència de la ciutadania. Són a aquests on més podem incidir per generar igualtat d'oportunitats i per facilitar el desenvolupament de totes les persones, independentment del seu origen, de la seva classe social, nivell de renda o lloc de naixement o residència.

Les viles i ciutats són cada vegada més diverses culturalment i socialment. I és aquí on hem de garantir la cohesió territorial de les mateixes i evitar que es generin desigualtats. Per això necessitem continuar avançant en la seva transformació amb polítiques de regeneració urbana efectives, per tenir millors barris i municipis cohesionats.

I és precisament l'accés a l'habitatge un dels principals reptes que afronten les viles i ciutats. Perquè és l'eina bàsica imprescindible per al desenvolupament dels projectes de vida de les persones i per garantir la cohesió social del país. La seva absència o no disposar d'un

habitatge assequible i adequat dinamita la igualtat d'oportunitats. La dificultat per accedir a un habitatge al nostre país i l'emergència habitacional és una realitat que persisteix ja fa massa anys.

Defensem una política racional de l'habitatge, amb un patró just en tots els municipis de Catalunya, combatent el creixement de desigualtats en els diferents territoris i la despoblació. Una política prioritària que tingui com a finalitat l'exercici efectiu del dret a l'habitatge digne i adequat, en condicions assequibles, en totes les etapes de la vida, amb atenció especial a les persones i col·lectius amb més dificultats o en risc de vulnerabilitat econòmica, social i residencial. Garantint els principis de justícia social, igualtat d'oportunitats, solidaritat, corresponsabilitat i segona oportunitat. I amb una aposta clara pel combat de les ocupacions d'habitatges, aconseguint que no hi hagi pisos buits i que aquests compleixin una funció social.

En aquest sentit, cal enfortir el parc públic d'habitatge assequible que ajudi a controlar i equilibrar els preus de l'habitatge, alleugerint el sobre esforç actual d'accés de les classes treballadores i mitjanes, i facilitant l'accés a les persones que tenen dificultats per fer-ho. Un enfortiment que ha d'anar lligat entre la iniciativa pública i la col·laboració publicoprivada.

3.1.1. Habitatge assequible i social

1. incrementar el parc públic d'habitatges en 4.000 habitatges anuals, a través de:
 - La construcció d'habitatge de lloguer assequible, amb criteris d'alta eficiència energètica en sòl propietat de l'INCASÒL o sòl cedit per ens locals, en àrees de demanda tensionada.
 - Col·laborar amb els ajuntaments per a la mobilització de sòl públic, amb fórmules com el dret de superfície per la construcció i gestió d'habitatges protegits assequible
 - Incentivarem amb diferents mesures el model de construcció d'habitatge assequible cooperatiu en cessió d'ús.
2. Impulsarem el primer "Pla Renove" de Catalunya per millorar els habitatges de més de 50 anys d'antiguitat (portes, banys i ascensors) de persones majors de 65 anys i persones dependents, per poder adaptar els habitatges a les seves circumstàncies vitals. Ho farem per lots i donarem prioritat a les més deteriorades. El primer d'aquests lots s'adreçarà a 30.000 habitatges.
3. Incorporarem entre 140.000 i 200.000 habitatges al parc d'habitatge protegit a Catalunya, en els pròxims set anys.
4. Posarem en marxa el Servei Català de l'Habitatge (SCH) a través d'una llei específica, per una ordenació racional dels recursos i serveis, al servei dels reptes i línies estratègiques a desenvolupar.

5. Transformar, d'acord amb el món local, les oficines locals i/o comarcals d'habitatge en una veritable estructura bàsica de relació amb la ciutadania del SCH, com a eina amb forta capil·laritat al territori.
6. Impulsar l'aprovació del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge, com a marc orientador de planificació i programació de les polítiques d'habitatge a tot el territori de Catalunya, i un nou Pla pel Dret a l'Habitatge.
7. Impulsar el Pacte Nacional per l'Habitatge. Un pacte per establir un consens amb tots els actors implicats, administracions, agents socials i econòmics, amb l'objectiu de dotar de polítiques d'habitatge estables i de recorregut.
8. Promoure la col·laboració amb el sector privat i el tercer sector per a la promoció d'habitatge assequible i social.
9. Establir un marc jurídic estable que ajudi a les inversions en habitatge assequible a mitjà i llarg termini
10. Incrementar les ajudes públiques en la promoció d'habitatge de lloguer assequible.
11. Augmentar, mobilitzant 500 milions d'euros del BEI, les línies de finançament per a la construcció d'habitatge assequible i social per part de promotors públics i privats, a través de l'Institut Català de Finances, de manera que siguin més assequibles, agilitzant la seva tramitació.
12. Lluitar contra l'habitatge buit, especialment de grans tenidors, en col·laboració amb els ajuntaments. Aprovar el Reglament d'habitatges buits i d'habitatges ocupats sense títol habilitant.
13. Promoure les modificacions legislatives perquè en les zones de demanda residencial acreditada, les promocions públiques d'habitatge es destinin a lloguer social i lloguer assequible. Els habitatges públics restaran afectes al patrimoni de sòl i habitatge durant tota la seva vida útil.
14. L'accés a l'habitatge per part dels joves és una prioritat per als i les socialistes per no retardar la seva emancipació i facilitar els seus projectes vitals de futur. Caldrà plantejar parcs d'habitatges públics amb un percentatge reservat per als i les joves dels municipis, siguin de lloguer o compra. També facilitar fórmules i ajuts pel lloguer assequible i fixar fins als 35 anys l'edat màxima per acollir-se a deduccions fiscals.
15. Incrementar l'habitatge destinat a polítiques socials d'habitatge avançant per donar compliment a l'objectiu de solidaritat urbana.
16. Fomentarem l'habitatge dotacional per a persones grans com a alternativa a l'actual sistema de residencial, de manera que puguin viure dignament a casa seva, el major temps possible i també per donar resposta a l'emergència habitacional.
17. Destinar el pressupost suficient per a incorporar habitatges a les meses d'emergència i acabar amb les llistes d'espera de manera urgent.

18. Establirem convenis amb els grans tenidors, en especial la SAREB, la incorporació d'habitatges del seu parc a disposició dels ajuntaments per fer front a les necessitats d'habitatge social.
19. Protegirem les famílies més vulnerables contra els desnonaments i definirem una estratègia integral davant les ocupacions d'habitatges que generen conflictes veïnals.
20. Desenvolupar l'aplicació de la Ley de vivienda, en especial l'Índex de referència de lloguer
21. Assegurar la dotació econòmica dels programes d'ajuts al lloguer d'acord amb les necessitats.
22. Incrementar els programes de rehabilitació d'habitatges, millorant la sostenibilitat i l'eficiència energètica, permetent que el parc d'habitatge més antic adquireixi aquesta modernització necessària.
23. Promoure que tot ajut públic a la rehabilitació rebut per propietaris d'habitatges buits, impliqui, posar l'habitatge per a llogar a un preu assequible a través de les borses de lloguer del SCH.

3.1.2. Regeneració urbana i una nova Llei de barris

1. Posarem en marxa decididament la nova Llei de barris concertant amb diputacions i municipis a fi d'assegurar la cohesió social, la convivència i la seguretat, i, per tant, caldrà identificar les zones més sensibles que acumulen major vulnerabilitat i necessitat d'enfortiment comunitari, d'infraestructures i de regeneració urbana.
2. Incorporarem a la Llei de barris l'òptica dels nous fenòmens de segregació urbana ja perceptibles a ciutats mitjanes de la regió metropolitana i d'altres ciutats mitjanes de Catalunya que ocupen posicions de centralitat en els seus respectius sistemes urbans fora de la RMB. Catalunya necessita una xarxa de ciutats intermèdies que articuli i contribueixi a la cohesió social i territorial. Desenvoluparem mecanismes de suport, finançament i col·laboració entre els diferents nivells d'administració.
3. Impulsarem en els barris sensibles programes d'eficiència energètica en els habitatges, fomentarem les comunitats energètiques d'autoconsum contra la pobresa energètica, invertirem i modernitzarem l'educació contínua d'adults, posarem en marxa programes preventius de la violència de gènere i promourem nous plans d'inserció, activació laboral i acreditació de competències.
4. Desenvoluparem eines com l'Agenda Urbana per a una bona planificació de tots els àmbits de la gestió municipal, amb l'objectiu d'afavorir la transformació sostenible dels nostres pobles i ciutats.
5. Promourem la regeneració urbana a partir de polítiques integrals i el desenvolupament de nous models de desenvolupament en el marc de l'agenda urbana.

6. Desplegarem la Llei de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics amb recursos pressupostaris anuals.
7. Presentarem una modificació de la Llei d'urbanisme de Catalunya que faciliti la finalització de les obres d'urbanització i establiment de serveis a les urbanitzacions amb dèficits urbanístics que no hagin pogut ser recepcionades, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida dels seus residents i assolir-ne la integració en el municipi.
8. Desplegarem un model de planificació i renovació urbana sostenible i resilient centrat en la regeneració ecològica dels pobles i ciutats com un element vertebrador del nou urbanisme.
9. Promourem sòl i espais adequats per a la implantació d'empreses productives i per cobrir les necessitats urgents d'habitatges en les diferents tipologies, amb mecanismes com les Àrees residencials estratègiques (ARES) o un model de gestió tipus Pla Director.
10. Redactarem una nova Llei d'urbanisme i un nou Pla Territorial General de Catalunya que afronti els nous reptes territorials, reduint el consum de sòl, racionalitzant el creixement i afavorint la cohesió i diversitat territorial.

3.1.3. Ciutats intel·ligents

1. Impulsarem les ciutats intel·ligents com a palanques d'innovació i transformació social i econòmica. Proposarem a municipis i comarques que activin la inversió i la compra pública municipal orientades a impulsar territoris intel·ligents, espais de descoberta, experimentació i aprenentatge de noves aplicacions de les tecnologies i tendències emergents que puguin impactar socialment, econòmicament i ambientalment.
2. Elaborar una estratègia de prestacions avançades en tots els sectors públics, que estalvi costos i faci serveis públics universalment accessibles. Una estratègia que ha de tenir presents, entre d'altres, l'abordatge de ciutats intel·ligents, la digitalització del sistema educatiu, cultural, sanitari i de serveis socials.
3. Fomentarem la innovació oberta, els *urban labs* i les *smart cities*, per millorar la capacitat tecnològica dels nostres pobles i ciutats.
4. Promourem l'*Smart Mobility* i la recerca aplicada a la mobilitat, amb el foment dels Sistemes Intel·ligents de Transport (ITS) en les zones urbanes, augmentant la recerca i la innovació en les tecnologies del vehicle connectat i mobilitat intel·ligent que permetin millorar la seguretat, l'eficiència, l'accessibilitat i l'equitat de tots els mitjans de transport (a peu, bici, transport públic). L'objectiu és situar Catalunya com a regió que promou la innovació de les ITS aplicades als usuaris vulnerables de la mobilitat (vianants i ciclistes) i el transport a la demanda, amb l'estudi i la implantació d'aquests sistemes, sobretot en zones rurals o periurbanes.

5. Ens comprometem a liderar un ambiciós pla de modernització dels serveis locals, prioritzant la digitalització innovadora per millorar l'eficiència i l'experiència dels ciutadans. A través de la implementació de tecnologies de punta com les *smart cities* i la intel·ligència artificial, garantirem una administració municipal més eficient i accessible. Això inclourà la simplificació dels tràmits administratius, la millora de la comunicació amb els ciutadans i la promoció de la participació ciutadana en la presa de decisions. Apostem per un govern local que abraçi la tecnologia per fer avançar la qualitat de vida dels nostres veïns i veïnes.

3.2. INFRAESTRUCTURES I MOBILITAT

La prosperitat dels territoris depèn de les seves infraestructures. Són cabdals per la vertebració regional, la dinamització econòmica i la comunicació de la ciutadania. Per tant, tenen una incidència directa en la productivitat, la qualitat i l'eficiència del sistema econòmic del país.

Per això mateix és necessari disposar d'infraestructures competitives que permetin moure les mercaderies amb eficiència i permetin a la ciutadania desplaçar-se de forma sostenible, en vies descongestionades, amb un accés ràpid a la seva feina o als serveis del seu territori.

Cal alhora una aposta decidida per oferir una millor oferta de transport públic —bé en autobús, bé en ferrocarril— competitiva i amb horaris atractius; una clara inversió per generar noves mobilitats fugint d'un model radial i donant pas a una visió transversal del territori; decisions fermes en projectes estratègics de país pel que fa a les seves connexions internes i amb la resta del món; i una política d'infraestructures al servei de les persones, l'activitat econòmica i la generació de riquesa, que, fugint dels dogmes, és compatible amb un model verd i inclusiu.

3.2.1. Un model d'infraestructures de mobilitat al servei del país

1. Defensem un model de mobilitat sostenible per enfortir la competitivitat i el reequilibri territorial, fent les interconnexions, les inversions i l'augment de capacitats de les xarxes per garantir la base material d'una moderna prosperitat.
2. Avançarem en un ampli Pacte per les infraestructures que defineixi el que cal fer en els pròxims anys per enfortir la competitivitat econòmica i el reequilibri territorial.
3. Elaborarem un Pla de millora de les infraestructures de transport públic i de la mobilitat sostenible, amb una previsió pel desplegament del finançament de la Llei de transport de Catalunya, acordant un model homogeni de gestió de les vies d'altas prestacions de la xarxa viària, l'extensió dels carrils BUS-VAO a les vies d'alta capacitat i impulsar en els àmbits urbans i periurbans dels serveis de transport a demanda. Augmentarem les freqüències de les actuals línies de bus exprés i redefinirem nous serveis, avançant en la descarbonització.

4. Farem realitat un nou acord per als pròxims 10 anys que determini el percentatge d'inversió de l'Estat en infraestructures a Catalunya (per PIB, per població, per dotació d'infraestructures).
5. Impulsarem una regulació pels vehicles de mobilitat personal (patinets i monocicles elèctrics) amb l'objectiu d'aconseguir unes regulacions amb drets i obligacions justes

3.2.2. Transport públic: xarxes ferroviàries, d'autobusos, aeroportuàries i portuàries

1. Aprovar i implantar un sistema tarifari del transport públic que substitueixi l'actual sistema de corones tarifàries per un de nou basat en distància recorreguda, recurrències en l'ús i drets socials, un dels objectius de la T-mobilitat.
2. Desplegar i fer arribar la T-mobilitat a tot el territori de Catalunya.
3. Continuar mantenint el ritme de redacció de projectes, licitacions i adjudicacions de millora de les infraestructures ferroviàries des de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), com la prolongació de l'L8 Plaça Espanya – Gràcia, el perllongament de Sant Boi de Llobregat a Castelldefels, la integració a Sant Vicenç dels Horts, i els perllongaments fins a Castellar del Vallès i Súria, Sallent i Berga.
4. Invertir 1.700 milions d'euros en els pròxims anys en el ferrocarril metropolità -Metro de Barcelona- i la seva ampliació metropolitana, com la gran infraestructura de transport col·lectiu de Catalunya.
5. Revisar el Pla d'infraestructures ferroviàries de Catalunya per integrar totes les modalitats ferroviàries (Metro, FGC, Renfe i Tramvia), elaborant un pla d'inversions creïble 2024-2035, incorporant-hi estudis-treballs que contemplin escenaris i alternatives davant dels reptes de les infraestructures davant les conseqüències del canvi climàtic, com per exemple a línia de ferrocarril i trams de l'antiga N-II; així com accions per millorar la integració urbana d'aquestes infraestructures.
6. Impulsar el desenvolupament de nous corredors ferroviaris entre el Vallès i Barcelona, amb el nou Túnel d'Horta per obrir noves mobilitats de la regió i el nou Túnel a Vallvidrera per augmentar la capacitat del corredor actual.
7. Millorar el sistema d'autobusos interurbans, millorant i incrementant l'oferta per garantir un transport públic de qualitat per carretera.
8. Completarem la xarxa d'estacions de bus de les diferents ciutats, millorant i renovant les prestacions actuals, amb la dotació de les infraestructures adequades i dels serveis d'informació al viatger.
9. Impulsarem una xarxa de plataformes reservades de bus que permetin millorar la velocitat comercial i les prestacions dels serveis i que assegurin una millora de la quota modal del transport públic. A tall d'exemple, els corredors Blanes-Lloret, Sabadell-Terrassa, Reus-Tarragona, a més de la implantació del carril-bus a la B23.

10. Farem el perllongament de la línia T4 del Trambesòs des de l'actual estació final de Sant Adrià fins al port de Badalona i dues noves parades i posteriorment fins a l'actual estació de Rodalies, per tal que esdevingui un intercanviador important al Barcelonès Nord.
11. Treballarem per fer realitat el Tramvia del Camp de Tarragona entre Cambrils i Vila-seca, amb l'objectiu de posar en servei la primera fase a finals de l'any 2026. A més, aprovarem l'estudi informatiu de la resta de la línia fins a Reus, i que inclou la connexió Tarragona-Reus, l'accés a l'Aeroport de Reus i les seves connexions urbanes.
12. Acabar els estudis de factibilitat de la proposta de Tren Tram de la Costa Brava, que estimi els costos d'execució i les xifres de demanda.
13. Culminar el traspàs integral de Rodalies i Regionals a la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit, "la comissió del traspàs", integrada pel Govern d'Espanya i el de Catalunya, serà l'instrument que fixarà les propostes, directrius i objectius a assolir assegurant sempre la mobilitat laboral i el manteniment dels drets adquirits dels treballadors.
14. Executarem el Pla de Rodalies, fixant prioritats i assignant quanties pressupostàries anuals a través de la comissió del traspàs. Garantir el traspàs dels recursos econòmics associats al dèficit en què incorri Renfe cada any com a operador de servei actual i completar l'abonament del pla d'acció, entès com el pagament a Renfe dels serveis prestats a Catalunya més enllà dels serveis acordats en el traspàs.
15. Impulsarem amb col·laboració amb el Ministeri de Transport de les rodalies Lleida-Montsó.
16. Vetllar perquè l'execució del Corredor Mediterrani sigui una realitat i no es demorin les inversions compromeses i les seves connexions amb els ports de Barcelona i Tarragona.
17. Creació de línies d'ajudes als ens locals per a la transformació del parc automobilístic de transport urbà amb vehicles sostenibles i elèctrics, amb l'objectiu d'arribar al 100% dels vehicles d'emissions zero.
18. Darrere la vocació internacional de l'aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat hi ha la forta internacionalització de la nostra economia, de les nostres empreses, que necessiten accedir als mercats internacionals i requereixen vols directes, de forma ràpida i àgil. Treballarem per transformar l'aeroport Josep Tarradellas, BCN-El Prat, en un veritable *hub* internacional. Això implica el seu creixement garantint la qualitat ambiental, la salut de les persones i el desenvolupament econòmic, mantenint l'actual configuració de pistes. Aquest salt de qualitat fa necessari també la construcció del nou edifici satèl·lit, una nova plataforma d'estacionament i

l'allargament de 500 m de la pista del costat mar. En total, es preveu una inversió de 1.704 milions d'euros per convertir-lo en un futur aeroport de connexió internacional.

19. Impulsar la taula estratègica de l'Aeroport Lleida-Alguaire amb més implicació dels agents del territori per apropar la gestió a l'entorn local, recomençar la recerca de companyies aèries de passatgers per facilitar la creació de noves rutes, afavorir la conversió en pol de desenvolupament de projectes aeroespacials, hub d'hidrogen verd i, estratègicament, potenciar la càrrega aèria per sumar-lo a la competitivitat territorial com a espai logístic i industrial.
20. Elaborarem un nou pla d'aeroports i heliports, l'actual caducat des de 2015.
21. Avançarem en l'electrificació dels ports de la Generalitat de Catalunya, la seva sostenibilitat ambiental i adaptació al canvi climàtic.
22. Incorporarem en la planificació els estudis i treballs per programar en un futur la connexió mitjançant ferrocarril entre el Maresme i el Vallès Oriental.
23. Ampliarem el polígon industrial Catalunya Sud, dotant-lo de connexió ferroviària amb una estació intermodal de mercaderies i passatgers.

3.2.3. Xarxa viària i connectivitat territorial

1. Definir un Pla de modernització de la xarxa viària de Catalunya, per millorar la congestió i no frenar el potencial creixement de l'economia catalana i reduir les externalitats negatives, principalment la de contaminació per emissions de gasos.
2. Executar la construcció de la Ronda Nord entre Sabadell i Terrassa.
3. Iniciarem el desdoblament l'Eix de l'Ebre (C12) entre Amposta i Lleida, que permeti assegurar les condicions de funcionalitat i seguretat que requereix aquest eix.
4. Promourem un gran pacte sobre les zones de baixes emissions (ZBE), amb ampli consens amb els ens locals, establint una superfície adequada i suficient i tenint en compte les realitats dels municipis i la seva connexió mitjançant transport públic. Garantirem a més que es tingui una visió d'inclusivitat social, evitant generar una bretxa entre la ciutadania. A més, modificarem els criteris de distinció dels escenaris de restricció d'accés a les ZBE respecte de l'etiqueta B, per tal de fer-les més progressives per als vehicles amb aquesta categoria de distintiu.
5. Impulsarem la implantació d'electrolineres, amb criteris d'equitat territorial, per fomentar la transició del parc automobilístic de país.
6. Aprofundirem el model d'encomanda de gestió a la Generalitat de Catalunya, d'algunes obres titularitat estatal per desencallar algunes d'aquestes actuacions. En aquest sentit, agilitzarem els convenis de l'N-II i C-32 al Maresme, l'N-260, els intercanviadors ferroviaris de l'R8 i FGC, la millora d'enllaços de l'AP-7 i l'AP-2 i la millora de la B-30 i les seves connexions al seu pas per Cerdanyola del Vallès, amb

- l'objectiu que totes les actuacions estiguin finalitzades l'any 2030. A més incorporarem els acords per l'AP7 per les ampliacions de carril en els trams que el Ministeri de Transports ja està treballant en la redacció dels projectes i que són absolutament necessaris per evitar-ne la congestió.
7. Executarem el tram de la Ronda Nord entre Terrassa, Sabadell i Castellar del Vallès, i impulsarem la construcció del Quart Cinturó des de Sabadell a la Roca del Vallès.
 8. Impulsarem amb el Ministeri de Transports el traspàs de totes les carreteres que no suporten trànsit de pas i que han perdut la funcionalitat que les feia pertànyer a la Red de Carreteras del Estado (RCE).
 9. Portarem a terme una nova sortida a la Ronda Litoral per la carretera del mig per millorar la mobilitat a Cornellà de Llobregat.
 10. Portarem a terme el desdoblament de la C-16 entre Berga i Bagà i el de la C-55 fins a Manresa.
 11. Realitzarem la variant de la C-59 a Sant Feliu de Codines i de les variants de les Preses i Olot.
 12. Iniciarem el projecte de desdoblament de la C-13 entre Lleida i Balaguer.
 13. Millorarem de l'eix de Comiols per facilitar la connexió dels Pallars incloent-hi la variant d'Artesa de Segre.
 14. Impulsarem l'Eix Pirinenc, a través de l'encomana de gestió de la N260 amb l'Estat, iniciant la millora dels ports del Cantó i de Perves i la variant de la Pobla.
 15. Desdoblaem la C-37 des d'Alcover fins a l'enllaç amb l'A-27, i acabament de la ronda Sud d'Igualada, tram oest que uneix la C-37 amb l'A-2 a Jorba, per reduir el trànsit de pas dins els principals nuclis de la Conca d'Òdena.
 16. Reiniciarem els estudis informatius C-32 Blanes Lloret adaptant-los als nous requeriments els estudis ambientals.
 17. Millorarem de la connexió de l'A-P7 a Lloret de Mar, especialment pel que fa a la connectivitat de les diferents urbanitzacions per tal de millorar la seguretat viària.
 18. Farem el perllongament de la C-31 entre el pont del Príncep i l'estació del TAV de Vilafant, del vial urbà de la C-31 fins a Vilafant i la Ronda Nord Figueres Vilafant.
 19. Culminarem la millora de la xarxa viària del Baix Ter.
 20. D'acord amb el Conselh Generau de l'Aran, decidirem les actuacions de millora de la C-28.
 21. Establir la gratuïtat del peatge de la C-16 a les Fonts.
 22. Construïrem l'anell viari del Delta de l'Ebre, que ha de permetre connectar les poblacions del Delta i que augmentarà la seguretat viària.

3.3. MÓN RURAL

Catalunya ha arribat als vuit milions d'habitants l'any 2023. El nostre país ha anat guanyant població en els últims anys, però aquest increment de població és irregular des d'una òptica territorial: la població es va concentrant en les grans ciutats i en la línia de la costa, mentre que les comarques interiors i els pobles petits van perdent població.

Els i les socialistes estem convençuts que cal treballar per la generació d'oportunitats arreu del territori: oportunitats laborals, qualitat dels serveis públics, connectivitat adequada, tant física com digital... L'equitat territorial, només s'aconseguirà amb l'impuls decidit de polítiques i accions públiques encaminades a superar els dèficits en infraestructures i serveis, en un marc de col·laboració amb entitats locals i associacions, juntament amb l'impuls de l'economia mitjançant la participació d'empreses i cooperatives que serveixen com a palanques per promoure la recuperació econòmica i la transformació sostenible d'aquests territoris, on superar el repte demogràfic és prioritari.

Per això,

1. Articularem un projecte de país amb oportunitats per a totes les persones i comarques. I això, independentment del territori on s'hagi nascut o on s'hagi decidit viure per decisió pròpia. És important planificar i construir una xarxa territorial de serveis públics bàsics, salut, educació, serveis socials, entre d'altres, i també impulsar una distribució més equitativa de la indústria i les empreses del país.
2. Desencallarem i farem realitat les inversions i infraestructures bàsiques de les zones rurals per fer-les més habitables i amb major qualitat de vida per les persones que hi viuen. Tant l'arribada de la fibra òptica o cobertura 5G, la modernització de regadius o la millora de les connexions viàries, entre d'altres, per ajudar a pal·liar els efectes de la despoblació.
3. Desenvoluparem activitats que vinculin el món rural i el món urbà en termes de complementaritat i cooperació per avançar en la cohesió territorial de Catalunya.
4. Impulsarem la creació d'un Observatori de la Ruralitat que exerceixi les funcions de mecanisme rural de garantia pel qual el món rural sigui tingut en compte en la presa de decisions i pugui revisar les polítiques públiques per garantir que no perjudiquen els territoris rurals.
5. Volem uns serveis públics d'excel·lència, es visqui on es visqui, per això, proposem
 - a. En matèria de sanitat i salut pública:
 - i. Dotarem les Àrees Bàsiques de Salut dels territoris rurals dels recursos necessaris per atendre'n les especificitats en condicions d'igualtat i qualitat.

- ii. Reobrirem els consultoris locals i garantirem la consulta presencial per part del personal sanitari amb la freqüència necessària i de manera continuada.
 - iii. Implementarem incentius i mesures específiques per captar i mantenir el personal mèdic i d'infermeria millorant-ne les condicions laborals, facilitant-ne el desenvolupament de la carrera professional, així com l'accés a la recerca al territori.
 - iv. Incorporarem la prestació de nous serveis sanitaris als hospitals comarcals per evitar els desplaçaments llargs a pacients i familiars i per garantir l'accés als serveis sanitaris bàsics als ciutadans de les àrees rurals.
 - v. Garantirem l'operativa del servei de transport sanitari no urgent al món rural després de la pandèmia de la covid-19.
- b. En matèria d'educació:
- i. Abaixarem a 4 alumnes la ràtio per mantenir oberta una escola rural.
 - ii. Establirem, en els sistemes de selecció i oposició, incentius per als llocs de difícil cobertura per augmentar l'estabilitat dels docents.
 - iii. Considerar els centres rurals com a centres d'especial dificultat perquè puguin disposar del personal necessari per portar a terme l'escola inclusiva.
 - iv. Fomentar la figura del mestre rural incorporant aquesta especialitat específica a les Facultats de Ciències de l'Educació.
 - v. Recuperar la gratuïtat del transport i del menjador escolars en els municipis amb escola amb nuclis agregats sense escola.
 - vi. Promocionar el model d'escolarització de 0-3 amb convenis amb les entitats municipals.
- c. En matèria de serveis socials i assistencials:
- i. Incrementarem les places residencials i de centre de dia públiques en les zones rurals.
 - ii. Establirem ajuts per a l'adequació d'habitatges a les necessitats de la gent gran.
 - iii. Oferirem recursos residencials per a persones amb discapacitat, per a persones amb malalties mentals greus i per a persones maltractades.
 - iv. Reforçarem els serveis d'atenció domiciliària al món rural més afectat per l'envelliment i el sobreenvelliment de la població.

- d. En matèria de transport públic i mobilitat:
 - i. Millorarem l'oferta de transport públic en el món rural per millorar l'accés dels ciutadans i ciutadanes als serveis bàsics.
 - ii. Ampliarem el transport a la demanda totes les zones rurals per atendre els usuaris dels municipis amb menys habitants que no disposen d'un servei regular de transport públic amb autocar.
 - iii. Constituïrem les autoritats territorials de Mobilitat de les Terres de l'Ebre i de l'Alt Pirineu i Aran per planificar, coordinar i gestionar el transport públic en aquestes zones.
 - iv. Estudiarem l'establiment de sistemes tarifaris integrats per a les zones que actualment no en disposen: les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu i Aran, part de la Catalunya Central i les Comarques Gironines.
 - v. Recuperarem el Pla de millora que destini més recursos per al manteniment dels accessos a nuclis habitats.
6. Aprovarem l'Estatut del Municipi Rural, llargament reivindicat pel món rural, i ho farem seguint criteris demogràfics, econòmics, territorials, socials i ambientals, per tal que serveixi de base referencial per a l'elaboració de normatives i el disseny de polítiques públiques.
7. Crearem un Fons de Cohesió Territorial, modulats per les diferents tipologies de municipis rurals determinades per la Comissió d'experts, per finançar inversions en infraestructures i equipaments municipals que millorin la vida dels ciutadans.
8. Assegurarem una prestació adequada de serveis públics en els municipis rurals, especialment en aquells amb població escassa i dispersa i afectats pel despoblament.
9. Articularem noves fórmules de governança, basades en els principis de l'autonomia local i la cooperació interadministrativa, que facilitin a les administracions locals dels territoris rurals la prestació de serveis públics.
10. Garantirem que les normatives i les polítiques de desenvolupament rural tinguin com a objectiu la millora integral de la qualitat de vida de la ciutadania i, per tant, inclouen accions per a la millora de l'activitat econòmica, social, cultural, educativa, sanitària, mediambiental i habitacional.
11. Reforçarem la idea del territori de *30 minuts*, garantint que tots els ciutadans i ciutadanes tinguin accés als serveis en una lògica de funcionalitat que garanteixi l'equitat.

3.4. POLÍTIQUES DE MUNTANYA

Cal un Govern que escolti i treballi pel conjunt del territori català. Sobretot, que fomenti les polítiques de desenvolupament econòmic i social de les zones amb més dificultats, com les de muntanya. La Generalitat de Catalunya, conjuntament amb la resta d'administracions públiques del Pirineu, ha de garantir les oportunitats i el progrés arreu del territori per tal d'evitar que la població s'empobreixi i hagi de marxar cap a les grans capitals. En altres paraules, cal un Govern que cregui en els territoris de muntanya i hi apliqui polítiques consensuades.

El Pirineu i l'Aran, i la resta de comarques de muntanya, representen un 30% de la superfície de Catalunya, però amb una baixa densitat de població i amb una orografia que requereix un tractament i polítiques públiques específiques.

Les zones de muntanya en general, i el Pirineu en particular, requereixen una visió integral i d'una proposta clara i efectiva, pensada amb el territori, pel territori i des del territori, on desenvolupament i conservació vagin donats de la mà; i per aconseguir-ho cal un model de cogovernança institucional.

El PSC pren el compromís d'impulsar una política activa per al conjunt del territori pirinenc, garantint els recursos, les inversions i una acció de proximitat i cogovernança amb els habitants de l'Alt Pirineu i l'Aran, per fer possible un model de territori amb un desenvolupament harmònic que garanteixi la sostenibilitat, la conservació dels espais naturals i una dinàmica territorial vinculada a la realitat del segle XXI, garantint també, les oportunitats i la qualitat de vida dels ciutadans que vulguin viure als nostres territoris de muntanya.

El Govern de Catalunya ha de canviar l'enfocament cap als territoris de muntanya. Després d'una dècada d'abandó, ens comprometem a brindar a tots els habitants d'aquestes àrees un present i un futur que estiguin a l'altura del seu esforç com a sector primari, ens proposem convertir-nos en un referent en turisme sostenible, a facilitar l'accés a l'habitatge i a l'educació en totes les edats i graus, assegurant que estiguin connectats amb les mateixes oportunitats que la resta de Catalunya a l'àmbit digital, tecnològic, sanitari i de transport. Volem que viure en aquestes zones sigui sinònim de prosperitat, no pas de mera supervivència.

1. Caldrà desencallar i impulsar una nova Llei de muntanya que doni resposta a les dificultats i reptes actuals del Pirineu. Una renovació de la Llei de muntanya que sigui aprovada amb la participació de les zones afectades i que obri una nova etapa de prosperitat, progrés i cogovernança.
2. Les polítiques de muntanya s'han de coordinar amb la resta de països i territoris amb qui compartim les muntanyes i les valls del Pirineu, tot fomentant les relacions

- socials, comercials o de serveis públics compartits. Aquestes relacions transfrontereres per impulsar projectes compartits són França, Andorra i Aragó.
3. Finalment, s'ha de fer un canvi substancial en la presa de decisions de les polítiques públiques que afecten les zones de muntanya, i rurals en general. El desconeixement de la seva realitat i els reptes de futur que tenen dificulten, en molts casos, que les noves lleis, normes o pressupostos públics tinguin els efectes desitjats.
 4. Adequar la legislació vigent als petits municipis, als municipis del món rural i als de muntanya, sigui amb lleis específiques o incloent-hi articulats concrets a la legislació existent.
 5. Fomentar accions que garanteixin la supervivència del sector primari, de les agricultures i la ramaderia extensiva de muntanya i de zones desfavorides, així com del sector agroalimentari, desenvolupant mesures que facilitin l'accés als mercats i el seu desenvolupament tecnològic.
 6. Revertir la manca d'especialistes mèdiques (oftalmòlegs, cardíologs, uròlegs, etc.) i les baixes freqüències de les visites, cosa que obliga moltes persones (la majoria, gent gran) a fer llargs desplaçaments per la cura de la seva salut, tot fomentant que les capitals de comarca ofereixen la major part dels serveis mèdics i hospitalaris bàsics.
 7. Millora de les comunicacions (com la variant de Pobla, el Port de Comiols, l'N-260 en general, i els trams entre Xerallo i Pont de Suert i el Port del Cantó com a zones concretes, la millora de l'N-230).
 8. Facilitar transport intercomarcal per accedir als diferents centres sanitaris i educatius.
 9. Desenvolupar un pla estratègic del sistema ferroviari al Pirineu, per assegurar-ne les ampliacions de freqüències i connexions amb la mitjana i llarga distància que parteix de Lleida, i treballar possibles escenaris de creixements de xarxa futurs
 10. Fomentar l'accés a l'habitatge com una de les principals mesures contra el despoblament i alhora facilitar l'arrelament de la població jove i famílies amb ajudes fiscals positives i recuperació de cases buides en zones amb especial vulnerabilitat demogràfica
 11. Promoure la seguretat jurídica del sòl urbà i del sòl rústic sovint afectat per la falta d'emplenament dels tràmits legals pertinents en els processos de canvi de titularitat o herència familiar.
 12. Posar especial atenció en evitar l'exclusió de serveis bancaris en els entorns rurals així com assegurar a tots els territoris de muntanya una connectivitat digital òptima
 13. Garantir les oportunitats per als que volen viure en territoris de muntanya ajudant a la retenció del talent, donant suport als emprenedors locals i de proximitat, impulsant la

conservació del sector primari i facilitar-ne el relleu generacional consolidant i millorant dinàmiques estratègiques com els programes GAL i LEADER

14. Estructurar un ensenyament de proximitat territorial que faciliti el manteniment de les escoles rurals allà on sigui possible, i alhora adaptar les ràtios de l'educació superior i els graus per poder adaptar les ofertes educatives a les necessitats laborals del territori i ampliar l'oferta de sortides acadèmiques per altres estudiants de fora d'aquestes àrees en la cerca d'un reequilibri territorial.

Eix 4. Igualtat d'oportunitats

4.1. EDUCACIÓ

L'educació és motor del progrés individual i col·lectiu de la nostra societat, d'igualtat d'oportunitats i de cohesió social. Malauradament, però, aquesta no ha estat una prioritat dels darrers governs independentistes, i la qualitat del sistema educatiu s'ha anat devaluant.

Després de les retallades del govern d'Artur Mas que tant van perjudicar l'educació pública, des del 2015 s'ha produït una davallada ininterrompuda dels resultats educatius (PISA, PIRLS, proves de competències bàsiques, etc.) que no ha centrat l'atenció dels darrers governs, i que ens han situat a la cua d'Espanya i de la Unió Europea tant en competències com en abandonament escolar prematur, on Catalunya registra una taxa propera al 14%, de les més elevades del nostre entorn, i compta encara amb alts nivells de segregació escolar.

Paral·lelament, l'escola inclusiva continua sent un repte pendent del nostre sistema educatiu, especialment per manca de formació i sobretot de professionals especialitzats de suport a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que, juntament amb el major nombre de nens i nenes amb diagnòstics de trastorns del neurodesenvolupament i dificultats d'aprenentatge, ha afegit molta pressió tant a l'escola ordinària com als centres d'educació especial. I en matèria de Formació Professional, manca encara una correcta prospecció de necessitats formatives al territori i als diferents sectors productius per planificar una oferta actualitzada i suficient, i en els darrers cursos moltes persones joves han quedat fora de l'oferta pública per manca de places en determinats cicles formatius mentre quedaven milers de vacants en altres famílies formatives.

I al costat d'aquests grans reptes, n'han emergit amb força altres com la coeducació per combatre els estereotips de gènere i generar les mateixes oportunitats per a nens i nenes, com fer front a l'assetjament i ciberassetjament que es dona massa sovint a les aules, com fomentar la lectura, l'ús social del català o el gran debat sobre les oportunitats o amenaces de la transformació digital i l'impacte que poden tenir plataformes com ChatGPT. També preocupa molt la disminució de la percepció de benestar emocional que es registra als centres educatius, tant entre els mestres i professorat, com entre l'alumnat, especialment a la seva entrada a l'etapa d'educació secundària i fins a la postobligatòria.

No obstant això, si una cosa ha caracteritzat el sector de l'educació en els darrers mesos i anys ha estat el descontentament, la desconfiança i el malestar amb el Departament d'Educació, que no ha mostrat cap suport, voluntat de diàleg ni de consens amb la comunitat educativa. És hora, doncs, de fer una aposta clara per l'educació i convertir-la en una veritable prioritat de país, superant l'infrafinançament i centrant els esforços en un gran Pacte Social per l'Educació que refaci la confiança amb la comunitat educativa i generi l'estabilitat necessària per promoure una necessària millora del sistema educatiu, que recuperi l'orgull i el prestigi de la nostra escola.

4.1.1 Pla de millora de l'èxit educatiu: millor rendiment i reducció del fracàs i de l'abandonament escolar prematur

1. Impulsar un pla per la millora competencial de l'alumnat a Catalunya que redueixi el nombre d'alumnes amb baix rendiment en competències bàsiques per sota del 15%, redueixi l'abandonament i el fracàs escolar per sota del 9%, i aconsegueixi un percentatge d'alumnes amb alt rendiment superior al 30% en una legislatura.
2. Impulsar plans de millora educativa als centres educatius a través d'acords de corresponsabilitat, amb assessorament i acompanyament de la Inspecció Educativa i dels Serveis Territorials, i oferir formació docent de qualitat als centres, al servei de la millora dels projectes educatius, en horari de permanència.
3. Estudiar un servei de reforçament educatiu dels sabers bàsics (lectura, escriptura, matemàtiques i altres matèries instrumentals) als centres educatius amb necessitat de millora de competències, per intervenir en les dificultats d'aprenentatge i reduir les desigualtats entre centres del Servei Educatiu de Catalunya.
4. Promoure la lectura com a eix vertebrador dels aprenentatges en tots els àmbits curriculars, en col·laboració amb el territori i altres agents educatius, socials i culturals, recuperant el projecte de biblioteca escolar a tots els centres educatius de Catalunya.
5. Fomentar les metodologies d'èxit en els aprenentatges de les matemàtiques, la lectura, l'escriptura i l'expressió oral, i elaborar un marc de referència sobre el procés d'aprenentatge d'aquestes competències clau. Avaluar la introducció de noves metodologies i de la digitalització als centres educatius sobre la base d'evidències i indicadors, per fomentar la revisió i millora permanent del sistema educatiu.
6. Definir i clarificar els aprenentatges bàsics de cada cicle de les diferents etapes educatives així com els canvis curriculars derivats de la LOMLOE i oferir suport en el desenvolupament del marc competencial i en la revisió dels diferents projectes educatius de centre.
7. Reforçar el servei d'orientació educativa i acompanyament a la transició educativa a tots els centres d'educació secundària de Catalunya, des del primer cicle de

secundària fins al segon curs de la postobligatòria, així com l'acció tutorial a secundària, al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges, així com del benestar i de la convivència als centres educatius.

8. Garantir l'assoliment del domini oral i escrit del català i del castellà al final de l'etapa d'educació obligatòria i de l'occità-aranès a l'Aran, i preservar el consens acordat a la Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, vetllant per la no politització de la llengua i de l'escola, la no separació dels nens i nenes per raó de llengua, la millora de les competències lingüístiques orals i escrites de l'alumnat i la defensa de la llengua catalana, així com la promoció de l'ús social del català, matriu de la igualtat d'oportunitats i de la unitat civil del poble de Catalunya.
9. Impulsar un pla de xoc amb els ajuntaments i des de les Zones Educatives per lluitar contra l'abandonament escolar prematur.
10. Fomentar les xarxes de suport i d'intercanvi de bones pràctiques entre centres educatius.
11. Reconèixer i prestigiar la professió docent, recuperant les seves condicions laborals anteriors a les retallades, i assegurar la cobertura del professorat necessari als centres educatius des del primer dia i garantir així el dret a l'educació dels nens i nenes, prioritzant el treball docent a les aules, fomentant una oferta formativa pública suficient per al conjunt d'especialitats del màster universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (MUFPS), permetent ampliar l'horari lectiu del professorat d'especialitats de difícil cobertura, i contemplant la revisió del règim de compatibilitats per tal d'incorporar persones expertes d'un sector productiu com a professorat associat en centres del sistema de l'FP.
12. Reconèixer la figura de la coordinació digital dels centres com un càrrec d'especial responsabilitat als centres educatius, eixos clau i vertebradors de la transformació digital, a fi d'assegurar la qualitat pedagògica dels projectes d'innovació digital de Catalunya.

Pla d'impuls i millora de l'aprenentatge de l'anglès i d'altres llengües estrangeres

1. Impulsar un pla d'impuls de la llengua anglesa durant tota l'escolarització i de millora de l'aprenentatge de les llengües estrangeres 2025-2030, que garanteixi la certificació del B2 al final de Batxillerat i dels cicles formatius de Grau Superior, i que incorpori, entre d'altres, les següents mesures:
 - a. Contractar auxiliars de conversa per l'alumnat de 5è i 6è de Primària i d'ESO per reforçar l'aprenentatge de les llengües estrangeres en tots els centres del

Servei d'Educació de Catalunya, posant-los a disposició del projecte educatiu de cada centre.

- b. Universalitzar l'ensenyament de l'anglès en el segon cicle d'educació infantil als centres públics.
 - c. Implantar programes d'aprenentatge en llengües estrangeres a través de convenis de col·laboració amb el British Council i altres organismes internacionals regulats pel Ministeri i mai aplicats a Catalunya al conjunt de centres educatius, i ampliar l'oferta pública de Batxillerat Internacional en anglès i de Batxi-BAC en francès, així com acreditar oficialment el nivell de competència lingüística en finalitzar l'ESO, el Batxillerat i l'FP, realitzant als centres proves oficials en conveni amb les Escoles Oficials d'Idiomes (EOI).
 - d. Planificar una oferta formativa intensiva per facilitar l'assoliment oficial del nivell C1 a tot el professorat de l'educació bàsica (primària i ESO) i fomentar la mobilitat i els intercanvis de professorat i d'alumnat.
 - e. Incrementar el nombre Escoles Oficials d'Idiomes (EOI), l'oferta de places públiques i reforçar les seves plantilles.
 - f. Promoure una plataforma de recursos didàctics i bones pràctiques en metodologies AICLE (Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengua Estrangera) a nivell comparat, consolidant el treball en xarxa del professorat en LE i estimulant la innovació docent des de nous projectes basats en evidències.
2. Impulsar un procés de regulació de les escoles d'idiomes en diàleg amb el sector, i establir-hi col·laboracions per tal d'afavorir l'accés dels infants i joves a l'ensenyament de llengües estrangeres.

4.1.2. Educació inclusiva i equitat educativa

Universalització i gratuïtat de l'oferta educativa 0-3 anys

1. Pla per la universalització i la gratuïtat de l'oferta educativa 0-3 anys, per fer d'aquesta etapa educativa un servei públic prioritari i universal, clau per al desenvolupament dels infants, en la lluita per l'equitat i per afavorir la conciliació.
2. Planificar conjuntament amb el món local, amb criteris d'equitat territorial, la creació de 10.000 noves places públiques d'escola bressol i dels equipaments públics necessaris, per tal de cobrir la creixent demanda existent, a curt termini, i garantir la universalitat de l'oferta pública del primer cicle d'educació infantil en una legislatura.
3. Incrementar el finançament de les escoles bressol i llars d'infants, i reduir així gradualment els costos familiars d'accés de les famílies a l'escolarització dels seus infants menors de 3 anys, fins a assolir la gratuïtat en l'etapa educativa 0-3 anys.

Garantir un finançament suficient i estable, que tingui en compte el cost real de la plaça i inclogui el just retorn del deute pendent als ajuntaments per part del govern de la Generalitat, mitjançant un acord amb el món municipal.

4. Subvencionar les llars d'infants d'iniciativa social per tal que, en una legislatura, es garanteixi també la gratuïtat de les famílies per escolaritzar els seus infants en centres que acompleixin criteris d'equitat en l'accés dels infants i de conciliació familiar.
5. Garantir el personal de suport necessari (vetlladores, logopedes, etc.) a les escoles bressol per atendre adequadament la diversitat d'alumnat amb necessitats educatives especials, i detectar de manera precoç possibles trastorns del neurodesenvolupament o dificultats d'aprenentatge, revisant el decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, per tal d'incloure-hi el primer cicle d'educació infantil, i transferint els recursos a tal efecte als ajuntaments titulars d'escoles bressol municipals.
6. Millorar la governança, planificació, coordinació i qualitat pedagògica dels serveis integrals, de proximitat i universals d'educació en l'etapa 0-6 anys.
7. Promoure la millora de les condicions laborals de les educadores i treballadores de les escoles bressol.

Un sistema educatiu inclusiu, amb recursos

1. Promoure un acord transversal entre els Departaments d'Educació, Drets Socials i Salut per definir el mapa de recursos, les necessitats territorials, les dotacions de professionals i suports, així com la sostenibilitat financera per un sistema educatiu inclusiu des del primer cicle d'educació infantil fins a la postobligatòria, amb l'objectiu de reforçar la dotació de personal especialitzat per millorar l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).
2. Revisar el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu per tal que sigui d'aplicació no només en l'educació obligatòria sinó també en el primer cicle d'educació infantil i a l'educació postobligatòria (Batxillerat i Cicles Formatius), així com en espais educatius no lectius com el temps de menjador, d'activitats extracurriculars (extraescolars) i casals. I accelerar el seu desplegament en la pròxima legislatura.
3. Incrementar les dotacions de docents i d'altres perfils professionals de suport educatiu (mestres d'educació especial, orientadors, TIS, educadors socials, TEEI, psicopedagogs, logopedes, fisioterapeutes, mestres d'audició i llenguatge, etc.) als centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya per avançar en codocència i millorar l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), incloent-hi la incorporació als centres educatius de professionals de la psicologia davant l'important increment de trastorns de conducta o d'ansietat per

contribuir a millorar el benestar de l'alumnat, així com dels mestres i professorat. Garantir una partida pressupostària oberta per contractar aquests professionals de suport educatiu durant tot el curs escolar per tal d'assegurar el dret a l'educació de l'alumnat en funció de les seves necessitats educatives en cada moment.

4. Analitzar els equips educatius i definir un pla calendaritzat d'inversions perquè tots els centres educatius a Catalunya siguin espais accessibles i adaptats a l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) i responguin a les necessitats de la comunitat educativa.
5. Reforçar la formació inicial dels i les mestres d'educació infantil i primària, i del professorat de secundària per millorar l'atenció educativa a la diversitat i l'escola inclusiva, i promoure i ampliar l'oferta pública i gratuïta de formació permanent dels i les docents a tal efecte.
6. Redefinir i reforçar els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica com a instruments clau de transformació del sistema educatiu, per avançar cap a una inclusió efectiva a través del seu assessorament als centres i les famílies, i millorar la seva participació en l'acompanyament de l'alumnat durant tota l'escolaritat, des de la detecció fins a l'acompanyament i el seguiment en els canvis d'etapa o, si s'escau, d'entorns educatius.
7. Enfortir els CREDA i els CRETDIC, per millorar l'atenció de l'alumnat amb trastorn del llenguatge, trastorn de l'espectre autista i trastorns de conducta, i crear un Centre de Recursos d'Altes Capacitats que actuï com a referent i suport als centres educatius, que pugui elaborar continguts específics per alumnat amb altes capacitats, facilitant enriquiments o acceleracions quan aquestes siguin les respostes educatives idònies per cada alumne/a en concret.
8. Dotar de més recursos els Centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) i els Centres de Salut Mental Infanto Juvenil (CSMIJ) per millorar-ne l'atenció, el nombre d'usuaris atesos i la freqüència de la intervenció, i garantir que els CDIAP atenguin els infants de fins a almenys 6 anys. Igualment, reforçar la coordinació entre els CDIAP i els CSMIJ, els centres educatius i els Equips d'Assessorament Psicopedagògic (EAP), i els centres d'atenció primària dels infants i joves atesos, així com amb serveis socials municipals si fos necessari. Enfortir també la coordinació entre els agents del sistema educatiu i el sanitari.
9. Garantir la informació, l'orientació, l'assessorament i l'acompanyament necessaris als pares i mares d'alumnes amb necessitats educatives especials, per tal que puguin valorar les millors opcions d'escolarització pels seus fills i filles. I garantir que la decisió d'escolaritzar el nen o nena en un centre d'educació especial específica o en una escola ordinària no es predrà en contra de l'opinió dels progenitors.

10. Elaborar protocols d'acollida als centres de l'alumnat amb necessitats educatives especials i les seves famílies, i d'acompanyament als mestres cada cop que reben un alumne amb NEE a l'aula. Les famílies han de poder rebre informació i poder mantenir un seguiment proper de l'atenció educativa d'aquest alumnat, així com una orientació imprescindible en els processos d'escolarització i especialment en les transicions entre etapes. Alhora, establir mecanismes d'escolta de l'alumnat amb necessitats educatives específiques per garantir la seva participació.
11. Generalitzar el DUA a la programació d'activitats a les aules i garantir els recursos necessaris per a la implementació de les mesures universals, addicionals i intensives pròpies d'un sistema educatiu inclusiu a totes les etapes educatives des del primer cicle d'educació infantil fins a l'educació postobligatòria. I fomentar l'intercanvi de bones pràctiques inclusives entre la comunitat educativa.
12. Posar en marxa una campanya de divulgació adreçada a famílies i professionals sobre el dret dels infants a una escolarització inclusiva i sobre els beneficis que la diversitat aporta al conjunt de l'alumnat i de la societat.
13. Garantir la graduació en ESO de l'alumnat amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament, amb adaptació curricular o sense, tant si ha cursat aquests ensenyaments en centres ordinaris o centres d'educació especial, sobre la base dels criteris d'avaluació establerts en el pla de suport individualitzat, d'acord amb el progrés educatiu seguit per l'alumnat i, conseqüentment, reconèixer la seva titulació del nivell de català corresponent a aquesta etapa formativa.
14. Garantir una oferta suficient i variada d'Itineraris Formatius Específics (IFE) a totes les comarques i assegurar la màxima inclusió tant al Batxillerat com als cicles formatius de Grau Mitjà i Superior i Cursos d'Especialització, assegurant-ne els suports necessaris per promoure l'assoliment de la formació exigida per graduar-se. Garantir, igualment, l'escolarització fins als 21 anys als centres d'educació especial.
15. Dotar dels professionals de suport necessaris per atendre adequadament l'alumnat amb NESE que realitzen un Programa de Formació i Inserció (PFI), per garantir la igualtat d'oportunitats en el procés formatiu, i assegurar el seu accés a la postobligatòria.
16. Destinar els recursos necessaris per ampliar el servei d'atenció educativa domiciliària als infants de segon cicle d'educació infantil per a alumnat amb malalties prolongades.
17. Garantir el personal de suport educatiu en tots els espais de lleure educatiu per la plena participació del conjunt de la infància i l'adolescència en aquestes activitats, sense discriminació per raó de cap condició, en igualtat d'oportunitats.

Lluita contra les desigualtats educatives i la segregació escolar

1. Incrementar les aules d'acollida a primària i secundària, revisant la normativa per dotar-ne els centres des del primer curs de cada etapa educativa.
2. Impulsar i consolidar els Plans Educatius d'Entorn, i treballar per garantir una educació a temps complet en col·laboració amb els ajuntaments i en el marc de les Zones Educatives, per assegurar l'accés al conjunt de l'alumnat a activitats educatives fora de l'horari escolar per garantir la igualtat d'oportunitats. Millorar el finançament als conservatoris i escoles de música i dansa per promoure l'accés als ensenyaments artístics.
3. Revisar el model de finançament per tal que els centres educatius rebin recursos econòmics i humans no de manera lineal sinó en funció de les seves necessitats/complexitat, per afavorir la igualtat d'oportunitats i lluitar contra la segregació escolar.
4. Treballar per un acord per equiparar les condicions d'escolarització dels centres del Servei d'Educació de Catalunya (jornada, servei de menjador, plantilles, etc.), amb criteris de contribució a l'equitat i a la qualitat educativa, tenint en compte el benestar i la salut dels infants i joves.
5. Continuar desplegant el Pacte contra la Segregació Escolar, i promovent una escolarització equilibrada de l'alumnat entre centres del Servei d'Educació de Catalunya, revisant les sobreràtios i impulsant un model propi d'ajuts a l'estudi en el marc d'un pla d'equitat educativa, que proporcioni els ajuts econòmics i suports necessaris a l'alumnat vulnerable de tots els nivells educatius, per cobrir la seva escolarització plena i promoure el seu èxit educatiu.
6. Ampliar la partida pressupostària (oberta) destinada a reforçar els ajuts de menjador a l'alumnat, ampliant la seva cobertura, i agilitzar la seva concessió durant qualsevol moment del curs escolar, en el cas de situacions socioeconòmiques sobrevingudes. Estudiar la implantació de la gratuïtat del servei de menjador escolar a tots els centres en entorns amb elevada complexitat de manera progressiva, fins al 2030, i planificar la recuperació d'aquest servei i dels seus ajuts vinculats a l'etapa d'educació secundària.
7. Revisar el Decret 161/1996, de 14 de maig, pel qual es regula el servei escolar de transport per tal de facilitar el desplaçament de l'alumnat en l'educació obligatòria, per reduir els desequilibris territorials i fomentar criteris de distància, de dificultat d'accés i de renda en la definició del transport escolar obligatori, així com incloure en l'objecte o finalitat de la nova normativa la necessitat de facilitar el desplaçament gratuït també a l'alumnat de Formació Professional i Batxillerat.
8. Reforçar la flexibilitat d'itineraris a la secundària per reduir l'abandonament i generar noves oportunitats formatives, amb programes de diversificació curricular i de

Formació i Inserció (PFI), o reforçant les escoles de noves oportunitats per facilitar la continuïtat formativa.

9. Defensar les escoles rurals així com les Zones Escolars Rurals (ZER) i vetllar perquè disposin del personal docent i dels recursos necessaris per preservar la qualitat educativa i promoure l'equilibri territorial.

Millorar el benestar i la convivència: coeducació, lluita contra l'assetjament i el ciberassetjament, escoles segures

1. Desplegar la coeducació a totes les etapes educatives i en tots els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya, així com l'educació sexual i afectiva, amb continguts i enfocaments adaptats a l'edat i al nivell maduratiu dels infants i joves, per tal de fomentar els valors de la igualtat real i eliminar els estereotips de gènere, promoure relacions afectives igualitàries, respectuoses i segures, prevenir la violència masclista, i proporcionar també informació sexual quan l'edat de l'alumnat ho aconselli (malalties de transmissió sexual, prevenció d'embarassos no desitjats, pràctiques sexuals responsables, etc.).
2. Desenvolupar la figura dels Coordinadors de Convivència i Benestar (COCOBE) preferentment amb professionals especialistes en educació social, treball social o psicopedagogia, amb més hores de dedicació.
3. Oferir la formació necessària als docents i personal educatiu per incorporar la perspectiva de gènere i la coeducació en la seva pràctica docent habitual, i també sobre victimització infantil o mediació als equips directius que intervenen habitualment en conflictes relacionats amb l'assetjament.
4. Revisar els protocols de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals, per fer-los més àgils, clars i flexibles, i per tal que proporcionin el màxim d'eines i recursos als centres educatius orientats a la millora de la prevenció i detecció de conductes violentes, o a la intervenció sempre que sigui necessària. Donar-los també a conèixer al conjunt dels claustres i equips directius, a Inspecció Educativa, així com al conjunt del personal dels centres educatius o que hi treballen, i oferir-ne la formació que sigui necessària.
5. Reforçar els professionals de suport psicològic i educatiu a l'alumnat als centres educatius, com orientadors o psicòlegs, per millorar la detecció, mediació, acompanyament d'alumnat o docents, i intervenció en cas de qualsevol tipus d'assetjament, i reforçar les tutories individualitzades, especialment a l'etapa d'educació secundària obligatòria.
6. Garantir que quan es produeixin casos concrets d'assetjament en l'àmbit educatiu, a banda de depurar responsabilitats, es protegiran les víctimes d'assetjament amb mesures reparadores per evitar la seva revictimització, i s'aplicaran mesures

- restauratives per l'alumnat assetjador menor de 14 anys, per evitar la seva estigmatització.
7. Establir circuits o espais transversals de coordinació entre els centres educatius, CAP, CSMIJ, CDIAP, la USAV, Serveis Socials i Mossos d'Esquadra o Policia Local, per tractar qualsevol tipus d'assetjament que es produeixi en l'àmbit educatiu o que cometi un menor.
 8. Prohibir l'ús del mòbil i de les xarxes socials a l'alumnat de les etapes d'educació infantil i primària, i restringir-lo als centres educatius durant l'etapa d'educació secundària obligatòria, permetent-ne l'ús exclusivament educatiu en el marc de l'autonomia de cada institut, i promovent també un pacte de famílies.
 9. Promoure als centres educatius formació i hàbits digitals per fer un ús responsable de les tecnologies de les relacions, la informació i la comunicació d'una manera ètica, saludable i segura, i per evitar el major impacte que suposa la difusió de qualsevol agressió a les xarxes socials, pel seu major abast, difusió i afectació de les víctimes.
 10. Fomentar sistemes per garantir controlar l'edat efectiva d'accés a determinats continguts nocius per la salut o violents, per protegir els i les menors d'edat.
 11. Impulsar campanyes específiques de sensibilització i prevenció de l'assetjament i el ciberassetjament, especialment adreçat a protegir col·lectius vulnerables com l'alumnat amb TEA.

4.1.3. Nou model de governança educativa

1. Impulsar i promoure un Pacte Social per l'Educació per la qualitat, l'equitat i la inclusió, que sigui un full de ruta compartit a partir del qual avançar, refer la confiança amb la comunitat educativa i generar l'estabilitat necessària per promoure una necessària millora educativa.
2. Avançar cap al 6% d'inversió pública en educació tal com estableix la Llei d'educació de Catalunya i superar l'infrafinançament del sistema educatiu, assegurant els mínims d'inversió educativa que recomana la UE i l'OCDE.
3. Promoure una governança educativa més flexible i descentralitzada, implantant les Zones Educatives en aplicació de la Llei d'educació de Catalunya (2009) per treballar amb corresponsabilitat amb la comunitat educativa i el món local a l'hora d'impulsar la millora educativa.
4. Reduir la tasca burocràtica i de gestió dels equips directius, simplificant els processos, millorant les eines de gestió i contractant personal d'administració o gerència per zones educatives o Serveis Territorials, per tal de centrar la tasca dels equips directius en el lideratge pedagògic.
5. Impulsar la creació de l'Agència de Recerca i Avaluació del Sistema Educatiu per millorar la planificació educativa i el marc estratègic de coneixement, recerca i

estadística educativa del Departament, així com l'Observatori de l'Equitat i la Inclusió Educativa.

6. Promoure la comunicació entre centres educatius i famílies, per fomentar la corresponsabilitat i la confiança mútua, i també impulsar la formació per acompanyar les famílies i reforçar la seva implicació en l'evolució acadèmica i personal de l'alumnat i en l'aprenentatge i benestar dels seus fills i filles.

4.1.4. Pla estratègic d'equipaments: construcció, reformes, millores i adequacions dels centres educatius públics

1. Impulsar un pla de xoc per prioritzar les construccions i les obres de Reforma, Adequació i Millora (RAM) de centres educatius de primària i secundària que ho requereixin, per eliminar els barracons de forma progressiva, substituir progressivament el mobiliari actual dels centres per modernitzar-lo i adequar-lo als nous aprenentatges, invertint especialment en l'actualització de maquinària i tecnologia dels centres de Formació Professional.
2. Treballar per un acord amb els ajuntaments per millorar el manteniment dels centres de primària.
3. Adequar el conjunt de centres educatius al canvi climàtic, planificant la climatització, sostenibilitat i autonomia energètica dels centres públics, en col·laboració amb els municipis i ens locals.

4.2. FORMACIÓ PROFESSIONAL, PER UNA OFERTA INTEGRADA, MODERNA I VINCULADA AL TEIXIT ECONÒMIC I SOCIAL

1. Ampliar en 10.000 places l'oferta pública de programes de formació i inserció, cicles formatius de formació professional bàsica, grau mitjà i grau superior, i de cursos d'especialització per estudiants de Formació Professional, d'acord amb la prospecció de les necessitats formatives del teixit econòmic i social del conjunt del territori, especialment de les professions emergents o impactades per la transició digital, verda i inclusiva.
2. Impulsar la Formació Professional en sectors tradicionals, posant en valor la importància d'aquestes professions i el seu valor per a la nostra societat.
3. Treballar per acordar un conveni-marc amb els agents econòmics i socials per desplegar el sistema únic i integrat de Formació Professional que estableix la Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional (graus A, B, C, D, E).
4. Impulsar la Formació Professional Dual i fer una crida als diferents sectors econòmics per promoure-hi la participació de les empreses, de les petites i mitjanes empreses i també les microempreses, alliberant-les de càrregues burocràtiques, i promovent la formació de tutors i tutores d'empresa.
5. Reforçar l'oferta de formació professional en entorns rurals i zones de baixa densitat

demogràfica.

6. Posar a disposició ajuts de transport adreçats a l'alumnat de Formació Professional cursant programes de formació i inserció, cicles formatius, o cursos d'especialització en centres allunyats del seu domicili, quan no hi hagi una oferta més propera.
7. Impulsar l'orientació professional del sistema de Formació Professional com un nou dret de la ciutadania.
8. Reforçar l'oferta i donar estabilitat i un nou impuls als centres de formació d'adults, i garantir un model de noves oportunitats al llarg de la vida connectat amb el sistema de Formació Professional. Generar un model i marc normatiu d'escoles de noves oportunitats a Catalunya, dotant-lo d'un marc de reconeixement i organitzatiu associat a un pla de finançament que permeti el seu desenvolupament, aprofitant el desplegament a Catalunya de la Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional.
9. Impulsar l'acreditació de competències professionals que cada persona hagi adquirit al llarg de la seva trajectòria professional, amb presència i col·laboració dels agents econòmics i socials, i de l'administració local. I promoure igualment l'acreditació de competències de persones sense titulació o baixa qualificació, incorporant-hi també les competències bàsiques i digitals.
10. Incorporar perfils professionals específics i especialitzats associats per tal de cobrir aquelles places de professorat de Formació Professional de difícil cobertura.
11. Definir un model singular d'autonomia dels centres que imparteixen les ofertes del sistema únic i integrat de Formació Professional, de dotació de docents i d'equipaments i maquinari, així com revisió de les ràtios i del mapa territorial de l'oferta, tant en contextos metropolitans com rurals i d'alta muntanya.
12. Fomentar la internacionalització dels estudis de Formació Professional mitjançant la mobilitat de l'alumnat i el professorat en programes europeus.
13. Activar mesures per promoure la incorporació de les dones a la Formació Professional industrial com a instrument per millorar l'ocupació femenina i reduir la bretxa salarial.
14. Millorar les condicions del professorat de Formació Professional: dedicació horària per a projectes d'innovació i investigació aplicada, empenedoria, llengües estrangeres i el disseny i participació en projectes amb empreses; disseny d'un pla de formació tecnològica, digital i plurilingüe permanent del professorat, així com en metodologies inclusives, recursos i estratègies per a l'acompanyament de l'alumnat; i equiparació a nivell retributiu del Professorat Tècnic de Formació Professional amb el Professorat de Secundària.

4.3. CULTURA

La cultura és l'espai on es diluciden les batalles de les idees, les que donen l'hegemonia a les forces progressistes o a les forces de l'immobilisme i la regressió. Però la cultura és també el pòsit i el potencial de coneixement científic i artístic dels humans. Un pòsit i un

potencial que cal preservar de manipulacions per compte dels poders polítics i econòmics i que cal posar a l'abast de tota la ciutadania, sense exclusions. D'aquí, la necessitat d'unes polítiques culturals enteses com un servei públic fonamental, encarregades de la democratització de la cultura, del foment de la creació artística i la producció cultural i garants també de la seva autonomia respecte dels poders. A Catalunya, això passa per deixar enrere les discrecionalitats i assentar un sistema cultural eficient. Amb aquest objectiu, cal avançar en les mesures següents.

1. Propiciar i aconseguir un Pacte Nacional per la Cultura, amb l'objectiu d'articular el Sistema Cultural de Catalunya. Un Pacte que comporti:
 - Un acord parlamentari ampli, que garanteixi la continuïtat de les polítiques estratègiques convingudes, per damunt de les successives alternances de govern.
 - Un acord de cooperació entre Govern i Administració local, des de les legitimitats respectives (eleccions específiques) i a partir dels marcs competencials respectius, fent que l'acció pública en conjunt sumi i multipliqui.
 - Un marc permanent de concertació del sistema públic amb la iniciativa empresarial i la iniciativa social, que sigui plenament transparent i que propiciï la suma d'esforços i la multiplicació d'efectes en benefici de l'interès general.
2. Articular el Sistema Cultural és una necessitat amplament sentida i que ho condiciona tot. La seva consecució ha de permetre:
 - L'establiment de previsions per a tothom, sense exclusions socials ni territorials, amb l'actualització del planejament i la inversió nacionals en els equipaments locals, amb l'impuls de xarxes mancomunades de serveis, amb el desenvolupament de circuits territorials.
 - El disseny i l'activació de polítiques integrades en favor del desenvolupament dels diversos sectors de l'activitat artística i cultural, en favor de les respostes industrials necessàries als nous reptes globals, en favor de la internacionalització de la nostra cultura.
3. Aprovar una Llei de drets culturals que acabi amb les discrecionalitats i comporti l'actualització de les polítiques culturals sobre la base dels drets de la ciutadania, amb la generació de les corresponents obligacions públiques.
4. Sistematitzar i simplificar del sistema d'ajuts, adaptant-lo als calendaris de la vida cultural i prioritant les continuïtats per sobre de les actuacions efímeres, propiciant l'estabilització de projectes i contemplant, doncs, les corresponents previsions plurianuals.
5. Expandir la política cultural a la diversitat cultural del país, més enllà dels límits convencionals, propiciant la incorporació de realitats i dinàmiques que tendeixen a restar al marge de l'activitat i l'oferta cultural instituïda.

6. Establir un Programa interdepartamental de Cultura, Educació i Universitats, destinat a la incorporació progressiva de les arts a l'educació obligatòria, en la seva doble funció d'alfabetització artística (que ha de resultar en l'eixamplament dels públics i de la ciutadania artísticament activa) i d'eina pedagògica per a l'educació emocional, expressiva, creativa.
7. Propiciar, amb el Departament d'Educació, la descentralització dels Graus Professional de Dansa i de Música, integrats amb l'ESO i el Batxillerat, atès que es tracta de docències anteriors a la majoria d'edat i que reclamen, doncs, la proximitat de l'oferta.
8. Establir un diàleg i una concertació permanent amb tots els sectors de l'activitat artística i cultural. I incorporar-los de manera instituïda en el Consell Nacional i de la Cultura i de les Arts (CoNCA), mitjançant la reforma de la llei.
9. Actualitzar els plans estratègics de cada sector artístic i cultural, amb l'establiment d'un calendari obligat per a la seva aplicació i desenvolupament, evitant que es tornin a fer vells dins d'un calaix.
10. Aplicar l'Estatut de l'Artista a Catalunya, amb tot el que comporta de normalització professional dels artistes i professions afins, desenvolupant aquells aspectes que depenen del marc competencial de la Generalitat.
11. Convocar els creadors i els agents culturals en general a una reflexió de fons sobre la intel·ligència artificial (AI) i els seus efectes sobre la creació artística i la cultura, amb la finalitat de contribuir a la regulació necessària i a la presa de consciència general al respecte. És evident, de no fer-ho, el greu risc de desprotecció que corre la cultura, per causa l'afectació de la llibertat de creació, de l'autoria artística i dels formats creatius de la cultura. No tan sols: també pels greus danys que poden patir els fonaments de l'autenticitat humana, associats a la vivència cultural i on se sustenta tota legitimitat, començant per la legitimitat de la democràcia.
12. Ressituar la política lingüística com a política del conjunt del Govern, no tan sols del Departament de Cultura, evitant la reducció de la política cultural a la política lingüística i fent d'aquesta un programa que incorpori tots els departaments del Govern i que, en conseqüència, es gestioni des de la Presidència.
13. Reformar la llei del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) per tal de superar l'escapçament de què va ser objecte, incorporar-hi la representació sectorial, donar-li un paper prescriptiu en totes les polítiques d'ajut a la creació i ampliar les seves capacitats funcionals.
14. Instituir un Consell de les Ciutats per la Cultura, format per les ciutats mitjanes que articulen el territori i constitueixen el "sistema de ciutats" que és Catalunya. Amb quatre finalitats:

- Desenvolupar les funcions articuladores del territori que corresponen a aquests ciutats.
 - Erigir-se en subjecte negociador amb el Govern per arribar als acords necessaris per al desenvolupament territorial de la cultura.
 - Promoure polítiques culturals de cocapitalitat, que desconcentrin la capitalitat catalana de Barcelona cap al “sistema ciutats” català. I que doblin la capitalitat catalana de Barcelona amb la capitalitat compartida espanyola que correspon al seu pes.
 - Promoure el tractament cultural específic que reclamen les realitats metropolitanes que tenen lloc a Catalunya, per tal de respondre als reptes singulars que plantegen.
15. Creació del Consell del Mecenatge, com a instància d’impuls del potencial de mecenatge i patrocini existent al país i com a interlocutor amb el Govern per tal de generar les condicions polítiques i fiscals que ho afavoreixin i per tal de concertar esforços públics i privats en benefici de l’interès general. Aprovar llei del Mecenatge i el Patrocini.
 16. Accelerar la posada en marxa del Hub Audiovisual i Digital de Catalunya, a les Tres Xemeneies de Sant Adrià de Besòs, amb l’objectiu de sumar el gran potencial de què disposem al respecte i fer-ne un centre de projecció internacional, amb una paper de centralitat en el sud d’Europa i a la Mediterrània, tot abastant el conjunt de la producció audiovisual i la seva transició digital: cine, televisió, realitat augmentada, immersió digital, videojoc...
 17. Actualitzar el Pla d’Equipaments Culturals, avui obsolet. Fer-ho de manera convinguda amb l’administració local, revisant a l’alça la implicació econòmica del Govern en la xarxa nacional d’equipaments locals, així com el paper també a l’alça que correspon als ajuntaments en la gestió d’aquests.
 18. Crear la Xarxa Nacional d’Escoles Locals de les Arts, públiques o privades i socials en conveni amb l’ajuntament corresponent, fent-ne la peça clau que estan cridades a ser en l’educació artística per a tothom al llarg de la vida i, molt especialment, com a eines d’incorporació de les arts a escoles i Instituts. Restablir el model de finançament que havia regit per compte del Govern abans de les retallades del 2010, pel que fa a les escoles locals de música i de dansa.
 19. Reprendre el trajecte interromput dels Centres Dramàtics territorials, afinant-ne el model i amb competències de producció, exhibició i formació artística.
 20. Establir un contracte-programa dels equipaments nacionals que garanteixi el seu paper com a capçalera del sistema sectorial i territorial corresponent i que desenvolupi les seves funcions com a nau-nodrissa cap avall i com a trampolí per a les realitats emergents.

21. Canviar el model de governança dels grans equipaments de titularitat del Govern o pels participats, de manera que puguin deixar enrere les servituds i limitacions absurdes i puguin incrementar la seva eficiència.
22. Impulsar el Campus de les Arts, auspiciat per la Universitat de Barcelona i integrat per totes les universitats i totes les escoles superiors de les arts, pel camí d'una futura Universitat de les Arts.
23. Desenvolupar l'avaluació de les polítiques culturals del Govern, inclosa la política d'ajuts, amb indicadors precisos sobre el seu impacte social i econòmic, també els seus fracassos, de manera que sigui possible corregir orientacions.
24. Assolir el 2% cultural del pressupost del Govern el 2025. No disseminar-ne l'increment, sinó aplicar-lo a programes precisos que responguin a l'articulació del sistema cultural. Un cop assolit el 2%, transitar cap a les medicions en euros/habitant.
25. Superar l'actual sequera legislativa. Aprovar noves lleis i actualitzar-ne d'existents: llei de biblioteques, llei del patrimoni, llei del CoNCA, llei dels drets culturals, llei del mecenatge i el patrocini, etc.
26. Completar la negociació amb el Ministeri de Cultura per resoldre les principals inversions estatals pendents: enllestir la Biblioteca de Barcelona ja compromesa, comprometre la Biblioteca central de Tarragona i els arxius de Girona i de Barcelona. També caldria superar, als equipaments on perdura, l'obsolet model de "titularitat estatal", substituint-lo per una gestió autònoma i amb la implicació del govern català.
27. Desenvolupar una estadística cultural, reunint les diverses fonts de dades i establint-ne de noves per als buits existents, de manera que sigui possible estudiar amb precisió les dinàmiques culturals, treure'n conseqüències i ajustar les actuacions.
28. Promoure l'aliança entre les polítiques culturals i les polítiques de turisme, en favor del turisme cultural (de més qualitat) i en benefici del patrimoni cultural i l'activitat cultural.
29. Descentralitzar les polítiques de foment de les empreses culturals, impulsant el seu desenvolupament en el conjunt del territori. Promoure a l'efecte una línia d'ajuts reintegrables de l'ICEC.
30. Impulsar la internacionalització de la producció cultura i artística catalana, preferentment en el pla europeu i americà.
31. Revisar el Programa.cat de difusió escènica, musical i artística, conjuntament amb l'administració local i els sectors artístics implicats. Fer-ne una eina més eficient en favor de la democratització de les arts i de l'excel·lència i l'estabilitat professional dels artistes.

32. Desenvolupar línies d'ajut i polítiques de promoció i d'inserció professional aplicada (educació, acció comunitària, interacció amb les terapèutiques de la salut...), per al gran nombre de companyies existents en el camp de les arts escèniques i musicals, per tal d'aprofitar el seu enorme potencial artístic i social.
33. Consolidar els festivals artístics (teatre, circ, música, dansa) en el territori, mitjançant la cooperació Govern-Ajuntaments
34. Incentivar les línies d'ajuts a les orquestres i festivals de música que apostin per la creació i la producció.
35. Impulsar la música en viu en el conjunt del territori, enfront de les inèrcies que la pretereixen en favor de la música enllaunada.
36. Fer complir la Llei espanyola de Comunicació Audiovisual i incloure en la de Catalunya que el 6% de tots els ingressos a les televisions públiques i el 5% de les televisions privades s'han de dedicar a la producció audiovisual.
37. Aprovar la nova Llei de patrimoni cultural, incorporant-hi el patrimoni immaterial.
38. Crear la xarxa nacional d'arxius, que vinculi els arxius municipals i comarcals a l'Arxiu Nacional.
39. Desplegar el Pla de Museus aprovat el 2021, amb una visió sistèmica i d'equilibri territorial.
40. Elaborar el Pla Nacional de Patrimoni Arquitectònic i aprovar les bases de subvenció públiques per garantir la conservació del conjunt de béns del territori.
41. Convertir l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural en un organisme que sigui útil per a tot el sistema, també per útil al món local.
42. Modificar el model de governança de l'Agència de Patrimoni Cultural.
43. Implementar el Pla d'Arqueologia de Catalunya, aprovat el 2009.
44. Impulsar un programa de residències a l'exterior, a través de convenis amb els centres més rellevants en països amb interès estratègic.
45. Organitzar una xarxa de residències públiques dins de Catalunya que aculli artistes de l'exterior i possibilitin intercanvis.
46. Incrementar les dotacions per a ajuts a la mobilitat d'artistes.
47. Obrir una nova línia d'ajuts al lloguer d'estudis i tallers per a artistes amb rendes baixes.
48. Enfortir l'associacionisme popular i l'ateneisme, amb la seva vocació de generar dinàmiques culturals de base i d'articular la vida cultural comunitària. Fomentar la seva capacitat de generar serveis culturals i socials de proximitat, amb la implicació

participativa de la ciutadania. Propiciar la seva concertació amb els ajuntaments, en tant que governs de proximitat, amb qui articular projectes d'interès general per a la ciutadania.

49. Incrementar el 50 % de la dotació per a les galeries d'art pel que fa a la seva presència a les principals fires internacionals, prioritzant la rellevància de la fira i presència d'artistes a la programació de la galeria.
50. Programar ajuts a la producció d'obra plàstica, dirigits a creadors i galeries d'art, en interacció amb museus i centres d'art.
51. Incrementar el 100% la dotació del Pla Nacional de Fotografia i de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani.
52. Constituir un marc legal i fiscal de foment dels dipòsits i donacions d'obra de col·leccionistes privats cap a col·leccions públiques. Fomentar el col·leccionisme entre les generacions joves amb línies de crèdit a baix interès.

4.4. LLENGUA

La política lingüística ha de **transitar definitivament, del clàssic tractament simbòlic, sovint confús, sorollós i poc eficient, cap a un tractament rigorós, al servei d'objectius justos i precisos, plenament transparents i degudament consensuats**. A continuació, es remarquen els principis i mesures principals en aquesta direcció:

1. Garantir els **drets lingüístics de la ciutadania**, tant en català, castellà, occità-aranès a l'Aran i la llengua catalana de signes, assegurant **l'atenció pública en la llengua escollida per cadascú**
2. **Fomentar l'ús del català**, en tant que llengua pròpia de Catalunya (Estatut), és a dir, la llengua que aquí va forjar-se i que aquí es juga el seu futur.
3. **Garantir l'escola comuna per a tothom**, la que no separa els i les alumnes per raó de llengua, sinó que **ha d'assegurar a tot l'alumnat el coneixement del català, el castellà, l'occità-aranès a l'Aran i l'anglès** (o una altra tercera llengua) i que esdevé **matriu de la igualtat d'oportunitats i de la unitat civil del poble de Catalunya**.
4. **Retornar la política lingüística a Presidència de la Generalitat** (com ja van fer els governs Maragall i Montilla), de manera que no quedi reduïda a l'àmbit de les polítiques culturals, sinó que **es projecti sobre el conjunt de les polítiques de govern**.
5. Promoure **polítiques arrelades al territori i a cada realitat sociolingüística**, per mitjà del **Consorci de Normalització Lingüística**, desenvolupant la **concertació Govern/ajuntaments** que li és pròpia, incrementant l'oferta de **classes de català** i sobretot dissenyant **actuacions a mida dels diversos segments professionals**,

particularment en aquells que comporten contacte amb el públic i amb l'accent posat, no pas en les titulacions oficials, sinó en la **capacitació per a la conversa**.

6. **Recuperar i produir recursos útils en català per a les edats crítiques en la socialització de la llengua:** per als infants (cançons, contes, cantarelles de jocs, films, sèries...) i per als adolescents i joves (productes d'interès per a aquestes edats, amb l'ús dels argots expressius emprats per ells, oferta cultural i audiovisual de qualitat, continguts, xarxes socials, etc.).
7. **Crear un Laboratori/Observatori de la Llengua,** que permeti impulsar, avaluar, disposar d'indicadors i afinar les actuacions, aplicades a les diverses realitats sociolingüístiques, per compensar i assegurar el ple domini del conjunt de llengües oficials a Catalunya. I que tingui com a nord la preservació dels drets dels parlants tant en català com en castellà i l'aprofundiment metodològic pel que fa a l'increment de l'ús del català i al rendiment plurilingüe de l'educació obligatòria. La Universitat de Barcelona ja conté l'embrió d'aquest Laboratori/Observatori.
8. **Crear un Consell Social de la Llengua** que inclogui exponents socials diversos i representatius (centrals sindicals, associacions de mares i pares, associacions juvenils, etc.), així com experts en el tema, i on es posi en comú l'estat de les llengües a Catalunya i **es generin els consensos i la iniciativa social necessaris per impulsar els objectius desitjables.**

4.5. ESPORTS

L'esport i la pràctica fisicoesportiva té un gran impacte en la salut, en l'educació i en la integració social de les persones. És una activitat que ha esdevingut clau en el dia a dia a Catalunya, en gran part gràcies a la tasca duta a terme pel teixit associatiu, les persones que hi treballen voluntàriament i l'aposta dels ajuntaments. Per tant, i des d'aquesta perspectiva els i les socialistes no deixarem de defensar la importància i la potència transformadora de l'esport a Catalunya, un dels pilars fonamentals de l'estat del benestar, i un potencial estalvi en despesa sanitària.

L'educació en valors, la solidaritat, la justícia social i la igualtat d'oportunitats a través de l'esport faciliten la construcció d'una societat més justa i equitativa. L'esport s'ha convertit també en un motor de creixement econòmic a Catalunya. El turisme, la indústria i altres sectors de l'economia troben en l'esport un element de creixement i de creació d'ocupació i de riquesa, i s'han de considerar indestruïbles d'una bona política de l'esport.

Les polítiques d'esport han d'afavorir de manera igualitària l'accés a la pràctica esportiva durant tot el cicle de vida. I els i les socialistes creiem que cal treballar de manera consensuada, ja que els governs locals, la Unió de Consells Esportius, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya, i amb la nova entitat creada, la Unió d'Esports de Catalunya, són els puntals imprescindibles per desenvolupar eficaçment i eficientment les

polítiques esportives que el país necessita, especialment per la tasca indispensable que fan tant en l'esport base, l'escolar, el popular, l'universitari, com en el professional.

Per altra banda, des del PSC, com a partit municipalista, reclamem un paper més rellevant del món local donat que, avui en dia i fruit d'aquesta manca de finançament per part de la Generalitat, són els ajuntaments els que estan sustentant el dia a dia de l'esport català mitjançant el manteniment i la inversió de les instal·lacions, la implantació de programes de foment de l'esport i el suport als clubs.

Catalunya ha d'assolir un "bon posicionament internacional" mitjançant l'atracció i captació per a l'organització de grans esdeveniments que s'ajustin als objectius de desenvolupament sostenible, iniciatives que incideixen de forma positiva en la riquesa del país. Volem que Catalunya sigui seu habitual de competicions i grans esdeveniments esportius del calendari internacional, aprofitant la capitalitat i l'experiència de Barcelona, amb tot el llegat olímpic que encara avui recordem i posem en valor.

1. Garantir el dret universal de l'esport per a tothom, amb equitat i afavorint la inclusió social; facilitant una pràctica esportiva sostenible, educadora i segura, generadora de benestar i de qualitat de vida.
2. Impulsar una nova Llei de l'activitat física i l'esport, que garanteixi la gestió pública de l'esport, el finançament necessari i la participació del conjunt del sector.
3. Aprovar de manera urgent un Pla de Millora i manteniment d'equipaments esportius, per tal de garantir una xarxa d'equipaments òptima i sostenible medi ambientalment, posant el focus en un millor finançament al conjunt dels ajuntaments, donant continuïtat i actualitzant el Pla d'Instal·lacions Esportives de Catalunya, per tal d'acabar de vertebrar el mapa d'instal·lacions esportives del país.
4. Potenciar la pràctica esportiva i l'exercici físic de tota la ciutadania i a totes les edats, amb més espais esportius de proximitat, fomentant activitats i hàbits de vida saludables, exigint-nos més qualitat i seguretat i millorant l'accessibilitat tants dels equipaments esportius públics com els espais de pràctica esportiva a l'exterior.
5. Millorar el finançament de l'esport, a través de diferents iniciatives pressupostàries, fiscals i normatives, que garanteixin la viabilitat i el manteniment de la pràctica esportiva a Catalunya.
6. Establir un pla de xoc de suport integral per al teixit esportiu promovent mesures de suport urgents per garantir la viabilitat i continuïtat de tot l'esport base, escolar, amateur i federatiu.
7. Impulsar un gran acord amb els agents esportius (clubs, entitats, federacions, consells esportius, escoles, associacions de mares i pares, etc.) per tal d'erradicar la

- violència, el racisme i la xenofòbia en la pràctica esportiva i transmetre els valors positius de l'esport.
8. Garantir el dret universal de la pràctica de l'esport dins d'una societat diversa respectant la inclusió de totes les persones, sigui quina sigui la seva orientació sexual, identitat o expressió de gènere, lluitant contra la discriminació i l'LGTBI- fòbia.
 9. Desenvoluparem programes especials per dotar les entitats, clubs esportius, consells esportius i les federacions, que fomenten l'esport inclusiu, dels instruments necessaris per a la pràctica esportiva adaptada i de qualitat, així com per a l'eliminació de barreres arquitectòniques i per a l'adaptació del material de les instal·lacions esportives públiques.
 10. Dur a terme polítiques d'igualtat per promoure la incorporació de les dones a la pràctica de l'esport amb programes que garanteixin el no abandonament de l'esport en nenes i adolescents així com la participació en tasques directives i càrrecs de responsabilitat.
 11. Promoure l'esport com a motor econòmic, fomentant esdeveniments esportius nacionals i internacionals per tal d'assolir projecció econòmica, turística i de generació de recursos, vetllant per la col·laboració transversal entre els agents públics i privats del país.
 12. Promoure la recepta esportiva als centres d'Atenció Primària, coordinadament amb el Departament de Salut, per tal de millorar la prevenció i el tractament de les malalties derivades del sedentarisme.
 13. Fomentar la pràctica de l'activitat física universitària, amb criteris d'inclusió i igualtat de gènere, per potenciar l'esport com a transmissor de valors educatius i millorar la salut.
 14. Posicionar Catalunya com una Destinació Turística Esportiva aprofitant la seva geografia, tant de muntanya com la riquesa de la franja marítima, esdevenint espais idonis tant per a esportistes d'elit, com professionals, aficionats que volen fer-hi estades d'entrenaments, participar en competicions o practicar el seu esport preferit amb totes les necessitats cobertes, generant sinergies amb el sector de la restauració, hotelers i de l'oci.
 15. Donar suport i impulsar la creació de noves indústries vinculades a l'esport, com per exemple la nàutica, o el món de les noves tecnologies associades al sector esportiu, buscant complicitat i treball conjunt amb el clúster català de l'esport i amb el sector privat i reconèixer els *e-Sports* i *Virtual Sports* com a sector emergent econòmicament de gran penetració a la nostra societat.

16. Millorar el suport als esportistes d'alt nivell i futurs, garantint tots els serveis necessaris per a la cura de la salut, la millora del rendiment i per a la seva formació integral, vetllant també pel seu futur fora de l'àmbit competitiu.
17. Millorar la Xarxa de Tecnificació Esportiva, per tal d'establir una estructura de tecnificació que promogui les potencialitats esportives de cada territori i faciliti la pràctica esportiva de qualitat entre els joves sense que s'hagin d'allunyar del seu entorn familiar, garantint als esportistes les millors condicions possibles pel que fa a infraestructures, programes de tecnificació i innovació tecnològica.

4.6. EMANCIPACIÓ JUVENIL

1. Elaboració d'un Pla integral per a la prevenció, detecció, tractament i atenció integral de la xarxa pública per a les necessitats de salut mental dels i les joves, que organitzi i clarifiqui les competències i que contempli la coordinació entre els centres sanitaris, els serveis socials i els centres educatius. Creació de programes de prevenció i de detecció de problemàtiques de salut mental en joves, específicament sobre el suïcidi.
2. Impuls del programa de Garantia Juvenil com una eina útil per aconseguir una inserció dels i les joves estable al mercat laboral, proporcionant llocs de treball, pràctiques o formació que resultin de valor per al futur laboral, i obrint oportunitats cap a l'atracció d'emprenedoria innovadora que puguin esdevenir una opció laboral.
3. Creació de l'Oficina de Mobilitat Laboral Juvenil amb l'objectiu de donar suport a la joventut emigrant que viu l'exili econòmic i fomentar mesures per permetre el seu retorn.
4. Creació d'una oficina virtual per a la inserció laboral dels joves que mai han cotitzat o que tenen una cotització inferior a un any.
5. Consolidar els ajuts al lloguer jove com un mecanisme definitiu al qual puguin accedir les persones joves per emancipar-se i, a la vegada, elaborant un estudi per avaluar la possibilitat d'augmentar el topall dels 250 € d'abonament màxim, així com els 900 € de quota màxima del lloguer a què es pot accedir.
6. Creació d'un portal públic d'habitatge amb pisos de propietat privada per promoure el lloguer juvenil amb rendes inferiors a 30.000 € anuals
7. Creació d'una nova línia d'ajuts per sufragar fins a un 20% la compra d'habitatge d'ús residencial (fins a 12.000 €) en els municipis de menys de 1.000 habitants.

Eix 5. La Catalunya feminista

Ser feminista no és una opció pels i les socialistes. Els i les socialistes apostem contundentment per la defensa dels drets de les dones i per les polítiques feministes com a

instrument necessari per aconseguir la igualtat real i efectiva entre dones i homes, i aconseguir una societat lliure de masclisme.

Per aconseguir-ho, necessitem un govern feminista que impulsi polítiques públiques que garanteixin els drets de les dones, posin fi a les discriminacions estructurals que pateixen pel simple fet de ser dones i, alhora, alliberin també els homes de la masculinitat clàssica.

Com a socialistes, no estem a la política per conviure amb la realitat, sinó per provocar canvis transformadors. No és intrascendent que sempre que les dones hem avançat en drets i llibertats, ha estat de la mà de governs socialistes: el dret a l'avortament, la llei contra la violència de gènere, la llei d'autonomia personal i atenció a la dependència, la llei d'igualtat efectiva entre dones i homes, i darrerament la lluita contra la bretxa salarial, l'equiparació dels permisos de paternitat i maternitat, la llei del “Solo sí es sí” o la llei de paritat, en són només alguns exemples.

Malauradament, Catalunya fa massa temps que no prioritza l'agenda feminista. Els i les socialistes estem fermament compromesos i compromeses amb el feminisme. Per això, prioritzem i implementem polítiques feministes, especialment aquelles centrades en la lluita contra la violència masclista, l'eliminació de la bretxa salarial i de les pensions, així com la d'altres formes de discriminació laboral (segregacions horitzontals i verticals, parcialitat i temporalitat en els contractes, etc.), el foment de nous models de masculinitat, que afavoreixin la corresponsabilitat, l'abolició dels ventres de lloguer i la prostitució, i la persecució del tràfic de dones i infants amb finalitat d'explotació sexual.

5.1. COEDUCACIÓ AL LLARG DE LA VIDA PER A LA CONSTRUCCIÓ D'UNA SOCIETAT IGUALITÀRIA

L'educació mixta no és sinònim de coeducació. Les aules són espais de socialització i coneixement que han d'estar lliures de rols i estereotips de gènere perquè no condicionin ni limitin el present i el futur formatiu i professional d'infants, adolescents i joves.

Des de la petita infància i al llarg de la vida la coeducació és una eina fonamental i indispensable per aconseguir a mitjà i llarg termini una igualtat efectiva entre dones i homes. Avui, més que mai, quan reapareixen discursos masclistes que qüestionen les discriminacions que pateixen les dones i la violència masclista, els i les socialistes defensem la coeducació com l'estratègia necessària per construir ciutadans i ciutadanes lliures i igualitaris. Per això:

1. Promourem la coeducació des de la petita infància, i implantarem la figura del o la responsable de coeducació dels centres per a vetllar que el currículum educatiu no reproduïx estereotips de gènere masclistes.
2. Impulsarem programes coeducatius per a infants, agents educatius i famílies per fomentar l'educació en igualtat tant a l'escola com en altres àmbits formatius (espais de lleure, activitats extraescolars, família, etc.), que fomentin la corresponsabilitat a

l'espai privat, per promoure i estendre nous models moderns i igualitaris de masculinitat per als més petits i fomentar, mitjançant la coeducació, relacions igualitàries entre nens i nenes.

3. Vetllarem perquè els continguts curriculars no siguin sexistes, i s'incorpori genealogia femenina i feminista, atorgant a les dones el reconeixement i el protagonisme que mereixen.
4. Treballarem per acabar amb els estereotips sexistes i per garantir la llibertat d'elecció d'estudis i professions de l'alumnat.
5. Fomentarem accions positives i treballarem amb el professorat, per incrementar el nombre de dones als estudis STEM.
6. Potenciarem els programes de Formació Professional en STEM/TIC, desenvoluparem programes d'intercanvi amb institucions educatives de ciutats agermanades i fomentarem el coneixement de les beques Erasmus+.
7. Reforçarem els estudis de Formació Professional, especialment en totes les branques de sectors d'ocupació que en aquests moments tenen problemes per trobar treballadors/res, fent campanyes específiques perquè les joves s'apunten als sectors fortament masculinitzats, i els joves ho facin en sectors feminitzats.
8. Promourem la formació afectiva sexual als centres educatius per prevenir la violència masclista, i educar en relacions igualitàries, respectuoses i segures.
9. Crearem espais de reflexió per a adolescents i joves per desmitificar l'amor romàntic i tractar les dificultats entorn de les relacions de parella i on prevenir les relacions abusives i de violència masclista.

5.2. IGUALTAT LABORAL, IGUALTAT SALARIAL

L'actual contracte social discrimina les dones tant a l'àmbit privat com al públic. En el segon cas, les dones pateixen diferents discriminacions només pel fet de ser dones, per exemple, la bretxa salarial, fet que implica que a final d'any les dones tinguin menys ingressos que els homes malgrat haver treballat en ocupacions d'igual valor, el que afecta també la seva capacitat econòmica futura, ja que les seves pensions seran més baixes. Aquesta esclatxa, junt amb les dificultats per accedir a un lloc de treball, aconseguir promocionar i, en moltes ocasions, mantenir la feina, a causa de les obligacions del treball reproductiu, impedeix a milers de dones assolir la independència econòmica. I sense aquesta, no hi ha ni llibertat ni igualtat.

La proposta del feminisme socialista es fonamenta en un nou contracte social que acabi amb la divisió sexual del treball. Un nou contracte que aposti per la igualtat efectiva entre dones i homes. Per això:

1. Impulsarem plans d'igualtat a les empreses, d'acord amb el marc normatiu vigent, per evitar situacions de discriminacions horitzontals i verticals i bretxes salarials.
2. Impulsarem la figura de l'agent d'igualtat a les organitzacions, empreses i administracions públiques.
3. Promourem accions positives que corregeixin les situacions de segregació horitzontal i vertical que es donen al mercat de treball en general, i al sector de les cures en particular, mitjançant accions positives que incorporin els homes en aquest sector d'activitat.
4. Promourem accions positives per evitar la segregació vertical, trencar el sostre de vidre, i garantir la participació de les dones en els espais de presa de decisió
5. Instaurarem barems correctors perquè les dones no siguin penalitzades per la maternitat i vetllarem perquè les dones no hagin d'aturar la seva carrera professional per la maternitat i/o pels treballs de cura.
6. Promourem l'ús de clàusules igualitàries a la contractació pública perquè les empreses que col·laboren amb el sector públic promoguin la igualtat efectiva entre dones i homes.
7. Regularem el salari de les i els professionals que treballen en els àmbits d'atenció i cura, i lluitarem contra l'economia submergida altament existent en aquest sector, que en molts casos afecta les dones migrades en situació d'irregularitat.
8. Promourem l'associacionisme de dones i crearem espais de trobada i xarxes de col·laboració i de creixement empresarial femení.
9. Impulsarem l'aprovació de protocols contra l'assetjament sexual i/o per raó de sexe tant al sector públic com privat, perquè els espais de treball siguin espais lliures de violència masclista.
10. Promourem accions positives per facilitar la contractació de dones amb discapacitat tant al sector públic com privat.

5.3. FOMENTAR LA CORRESPONSABILITAT I COMPARTIR LA CURA

El treball reproductiu també necessita canvis transformadors per aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. Malgrat que les dones s'han incorporat massivament al treball productiu, els homes no ho han fet amb la mateixa intensitat al reproductiu.

La manca de capacitat de gestió i disposició del temps és un factor de desigualtat social i d'oportunitats, que perjudica majoritàriament les dones. Hem de considerar el temps com un dret de ciutadania, i fomentar la conciliació entre els diversos espais vitals (personal,

familiar, laboral, polític i social), així com la corresponsabilitat en el treball de cura, perquè dones i homes tinguin una vida més justa i plena. Per això:

1. Promourem polítiques que afavoreixin la conciliació de la vida laboral amb la vida familiar i personal a partir, entre d'altres, del foment de la cultura de la conciliació amb la complicitat de les organitzacions empresarials i sindicals, així com l'oferta de serveis públics que facilitin compaginar els temps de treball productiu i reproductiu.
2. Facilitarem la matriculació a les escoles bressol públiques així com als serveis de conciliació i/o activitats extraescolars a les famílies amb problemes de conciliació, especialment a les famílies monomarentals.
3. Fomentarem la corresponsabilitat i l'impuls de mesures de conciliació en l'àmbit laboral, dirigides tant a dones com a homes.
4. Incrementarem els serveis Respir perquè les persones cuidadores de persones dependents puguin gaudir de temps de descans i recuperació, així com de suport emocional, i promourem una xarxa informativa i formativa sòlida sobre els recursos al seu abast.
5. Crearem serveis públics de lleure per a infants i adolescents en horari no lectiu per facilitar la conciliació de mares i pares.
6. Fomentarem la racionalització de l'ús del temps, amb garanties d'una conciliació equilibrada dels temps personals, laborals i familiars per a dones i homes, promovent la corresponsabilitat familiar dels homes i una Llei d'usos socials dels temps.
7. Promourem la creació de xarxes veïnals i de voluntariat per oferir suport a les famílies monomarentals.
8. Promourem un pacte entre sindicats i patronal per afavorir l'adaptació de la jornada laboral, sense perjudicar la productivitat de les empreses i sense disminuir el salari dels i les treballadores, mitjançant la flexibilitat horària i la flexibilitat espacial.
9. Promourem l'ús no simultani dels permisos de maternitat i paternitat per tal de fomentar que els homes participin més en la cura i les dones en el mercat de treball.
10. Posarem en marxa mesures des de l'àmbit públic que permetin una revisió a fons dels horaris dels diferents serveis i equipaments públics i impulsarem els pactes del temps en l'àmbit local com a fórmula per adaptar els horaris a les diferents realitats familiars.

5.4. TOLERÀNCIA ZERO ENVERS LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

La violència masclista és la manifestació més virulenta de les discriminacions estructurals que pateixen les dones només pel fet de ser dones. Té moltes cares i desgraciadament mil formes d'exercir-la. Les amenaces, la inseguretat, la dependència econòmica, la violència física, la psicològica, la impossibilitat de sortir d'una llar en la qual conviure amb qui exerceix

la violència diària, l'assetjament, les agressions sexuals a l'espai públic (i també al privat), els ventres de lloguer, la mutilació genital femenina, l'explotació sexual...

I amb tot, s'afegeixen noves formes de violència com la violència virtual a través de les xarxes mitjançant la difusió d'imatges no consentides, la pornodifusió per revenja, ciberassetjament, sextorsió, tràfic de persones, la distribució d'imatges fictícies realitzades amb intel·ligència artificial.

Només una societat en la qual les dones no pateixin cap tipus de violència pel simple fet de ser dones, pot ser considerada una societat completament lliure i només una democràcia lliure de violència masclista pot ser una democràcia plena.

1. Garantirem la formació amb perspectiva de gènere als i les professionals de tots els àmbits, especialment als agents implicats en la detecció, atenció, tractament i acompanyament de la violència masclista.
2. Crearem una xarxa de protecció, prevenció i sensibilització de la violència masclista en la qual participin tots els agents implicats, i revisarem els protocols d'intervenció en violència masclista existents per assegurar una coordinació eficaç, eficient i efectiva.
3. Unificarem, arreu del territori, els protocols d'assistència a les dones víctimes de violència masclista per assegurar un abordatge integral i igualitari a totes les supervivents, independentment d'on visquin.
4. Incorporarem als Serveis d'Informació i Atenció a Dones (SIAD) la figura del psicòleg infantil per atendre els infants víctimes de la violència de gènere.
5. Aplicarem el test de valoració de risc a tots els SIAD i Serveis d'Informació Especialitzats (SIE) com una eina d'avaluació del risc per als jutjats.
6. Obrirem nous SIE que donin cobertura territorial a la globalitat de les dones víctimes de violència masclista i als seus infants, i crearem un torn d'ofici interdisciplinar i mòbil que pugui atendre, en procediment d'urgència qualsevol dia de l'any a qualsevol hora del dia i la nit, a les víctimes de violència de gènere.
7. Farem campanyes de sensibilització en diferents idiomes per implicar la ciutadania en la denúncia de les situacions de violència masclista, també a l'entorn digital, perquè tots i totes som responsables davant del masclisme.
8. Blindarem els jutjats VIDO per evitar el seu tancament, i implementarem l'acompanyament judicial personalitzat, garantint els itineraris més segurs des del moment de denunciar fins al final del procés.
9. Habilitarem noves cases d'acollida i centres d'emergència per a dones maltractades i els seus infants.

10. Aprovarem un Pacte català contra la violència masclista, alineat amb el Pacte estatal, que promogui mesures de sensibilització, prevenció, atenció i reparació, així com una xarxa de protecció on participin tots els agents implicats amb els recursos i les inversions necessàries.
11. Desplegarem les Unitats de Valoració Forense Integral (UVIF), com a eines fonamentals perquè jutges i fiscals puguin avaluar el risc que tenen les víctimes i adoptar mesures de protecció.
12. Promourem la creació d'un equip interdisciplinari que identifiqui i doni a conèixer les conductes pròpies dels homes masclistes i violents, per tal que es puguin detectar anticipadament per part de les possibles víctimes i els seus entorns familiars i comunitaris.
13. Reforçarem els serveis de suport a menors víctimes de violència masclista i abús sexual.
14. Impulsarem campanyes d'acció positiva per afavorir la inserció laboral de les dones víctimes de violència masclista, fent especial esment en les dones amb discapacitat, en ser un dels col·lectius que més pateixen la violència masclista.
15. Vetllarem perquè els mitjans públics de comunicació no presentin mai situacions que afavoreixin o minimitzin la violència masclista i promourem protocols per evitar la utilització de publicitat, música o llenguatge sexista.
16. Establirem protocols d'intervenció específics per a l'atenció integral a les dones víctimes de violència masclista que decideixen no retirar la denúncia.

5.5. CONTRA EL TRÀFIC AMB FINALITAT D'EXPLOTACIÓ SEXUAL I EL PROXENETISME

Els i les socialistes sempre hem estat compromeses amb l'abolició de l'explotació sexual i reproductiva de les dones. Ambdues són dues cares de la mateixa moneda: l'esclavitud de les dones que estan en situació de precarietat.

Tant la prostitució com el tràfic són formes de violència extrema que atempten contra la llibertat, la integritat, la salut, la vida, la seguretat i la dignitat de les dones. Per això des del feminisme:

1. Perseguirem qualsevol iniciativa privada que ofereixi serveis de prostitució i/o pornografia, així com qualsevol altre reclam que cosifiqui les dones i/o els infants.
2. Modificarem el marc legal per evitar l'explotació sexual, el proxenetisme i el tràfic de dones i infants amb finalitat d'explotació sexual, i fomentarem una nova legislació al respecte, implicant també el món local mitjançant la Xarxa de Municipis Lliures de Tràfic.

Eix 6. Cohesió social i lluita contra les desigualtats

6.1. SALUT

El sistema sanitari públic català requereix una revisió integral per tornar a recuperar el prestigi del qual disposava fa més d'una dècada. La ciutadania s'ha anat allunyant del servei sanitari públic per les dificultats en l'accés i les llargues demores en l'atenció.

Ens comprometem a revisar els circuits per reduir les ineficiències existents, les iniquitats territorials, les llistes d'espera i repensar el rol dels i les professionals per dimensionar millor l'organització a les necessitats actuals i els reptes futurs. L'objectiu és la millora de les prestacions i la seguretat del pacient, la cura dels i les professionals i l'accés a la innovació.

1. Incrementarem la inversió en sanitat fins a arribar al 7 % del PIB, en línia amb els països més avançats de la UE, alhora que s'estableixen reformes que millorin el model de salut pública i de qualitat. Analitzarem els pressupostos de salut amb transparència, reduint la despesa desplaçada i fent pressupostos realistes.
2. Recollirem el treball del Grup d'Experts i del procés participatiu sobre el **Pacte de Salut de Catalunya** per avançar en la necessària transformació del sistema de salut de Catalunya, que no es podrà fer si no és amb el màxim consens, amb un calendari de desplegament, amb accions de transformació a curt i mitjà termini, fixant temporalitat, finançament i indicadors de seguiment i de gestió del canvi.
3. Treballar en un sistema que promogui l'estratègia basada en el valor com a motor de canvi i millora de la situació de salut de la ciutadania, fins a assolir els nivells més alts en els diferents indicadors de salut poblacional i de qualitat de vida.
4. Garantir la transparència i l'avaluació en la presa de decisions en salut, realitzant seguiment de les polítiques i programes en el Parlament de Catalunya. Especialment rellevant que qualsevol nou programa vagi acompanyat d'una memòria econòmica i d'impacte en resultats de salut que ho justifiqui.
5. Garantir que totes les polítiques públiques integren els principis del pla de salut i faciliten la millora de la salut i la qualitat de vida de la ciutadania en el més ampli dels sentits.
6. Revisar el sistema de concertació sanitària per solucionar les iniquitats existents. Evolucionar el pagament als proveïdors/professionals per pressupost o per activitat a una contractació lligada a resultats de salut.
7. Fer un pas endavant de forma real i decidida incorporant als òrgans de planificació i decisió de salut la veu dels i les pacients. Iniciar la seva participació en els àmbits de la cronicitat i de tractament de càncer.

8. Potenciar l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries (AQUAS) de Catalunya, com a agència independent, garant de l'adequació dels serveis sanitaris i de la qualitat de l'assistència, amb un paper rellevant, en la planificació de nous serveis i prestacions públiques. Ha de ser referent en la transparència i avaluació del sistema respecte als resultats de salut i la seva comparabilitat, per facilitar la presa de decisions, la millora contínua i per donar-ho a conèixer a la ciutadania.
9. Fer el desplegament de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, una agència moderna, amb xarxa territorial i suport de les diferents administracions (especialment del món local), per a la prevenció i promoció de la salut, que garanteixi la professionalitat i la independència de criteri, que interaccioni amb les agències internacionals i que disposi d'instruments potents de coneixement i gestió, amb sistemes d'informació connectats i coordinats amb la resta del sistema sanitari.
10. Elaborar un Pla de Recerca i innovació en Salut per potenciar l'excel·lència clínica i la generació de coneixement i aprofitar les sinergies entre les diferents institucions dedicades a la recerca i innovació biomèdica en Catalunya.
11. Abordar l'Atenció Primària i Comunitària, com a garant de la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'adequació dels serveis sanitaris bàsics, definint uns objectius de millora dels resultats en salut per a la població de Catalunya. Cal adequar la cartera de serveis a aquests objectius i ampliar-la, en especial avançar en l'atenció bucodental, i dotant l'atenció primària dels recursos necessaris per garantir la prestació d'aquesta cartera de serveis. Aquest recursos s'estimen en un mínim del 25% de la despesa real de salut.
12. Assegurar l'equitat territorial dels recursos a tot el territori, començant amb l'elaboració d'un estudi detallat sobre la distribució de recursos d'atenció hospitalària, atenció primària, atenció intermèdia i salut mental a cada territori de Catalunya. Aquest estudi s'ha de presentar al Parlament de Catalunya amb la planificació de la redistribució de recursos necessaris per assolir l'equitat. L'actualització del mapa sanitari, sociosanitari i de salut pública, s'ha de fer tenint en compte la dimensió òptima, localització idònia dels centres i incorporant els equipaments socials. Treballar també i promoure les aliances en el territori per sumar atenció a la població.
13. Avançar en el reforç dels serveis sanitaris bàsics en l'àmbit rural, en la garantia de l'equitat territorial, en la professionalització de la gestió dels serveis amb **una visió transversal i integrada territorialment** (en sinergia des de l'atenció primària amb l'atenció hospitalària i atenció en salut mental) i en la reversió de la medicalització de les situacions de vulnerabilitat econòmica i social.

14. Potenciar l'**excel·lència en l'atenció especialitzada** d'alta complexitat, com a motor de millora dels indicadors de salut, generant coneixement i solucions innovadores als problemes de salut de la població.
15. **Impulsar un Pla Integral de Salut Mental de Catalunya**, amb enfocament transversal entre tots els dispositius sanitaris i socials, relacionats amb l'assistència a la part de la població.
16. **Elaborar el projecte de llei de creació de l'Agència d'Atenció Integral de Salut i Social de Catalunya**, instrument necessari per donar prioritat a la cura i atenció a les persones més vulnerables i per reorganitzar la governança de les xarxes territorials. Avançar en la integració sanitària i social desplegant les experiències pilot d'integració als territoris.
17. Desplaçar progressivament l'atenció des dels dispositius residencials al domicili dels i les pacients dependents com un dels pilars de l'abordatge de l'envelliment poblacional.
18. **Incrementar la participació del món local** en la governança de la xarxa integrada social i sanitària i en l'avaluació, planificació i provisió del desplegament dels serveis sanitaris, formant part dels òrgans de govern de les regions sanitàries no només en qualitat consultiva, sinó amb capacitat de decisió de les polítiques i la cartera de serveis a implantar. Des de la proximitat es detecten millor les necessitats de la població.
19. Establir la **creació de Consells Locals de Salut** als municipis: entitats a on, de forma periòdica, es revisin els serveis sanitaris de cada municipi i/o consell comarcal per part dels ens locals, el Departament de Salut i les entitats proveïdores de serveis sanitaris i socials.
20. Dissenyar, juntament amb els municipis, les entitats proveïdores de salut i el CatSalut les **Xarxes Territorials de Salut**, enteses com a acords entre proveïdors sanitaris que garanteixin l'accessibilitat a la cartera de serveis sanitaris i socials tant a escala bàsica com de referència i terciari; i que garanteixin l'adequada cobertura de professionals i especialitats necessàries per a una atenció de qualitat.
21. **Incorporar els determinants socials de la salut i el món local a la planificació de serveis sanitaris** i la seva implementació. Aquest pla ha d'anar acompanyat d'un adequat finançament pel seu desplegament. La prevenció i la promoció de la salut han de deixar de ser els punts febles del sistema sanitari i passar a tenir un paper rellevant.
22. **Elaborar un Pla de millora de les condicions laborals i salarials** en tot el sistema sanitari públic, inclosa l'atenció intermèdia, proposant l'elaboració de plans de conciliació i de lluita contra la violència vers els professionals en els centres

assistencials, i mecanismes de participació dels i les professionals en les decisions de gestió.

23. Impulsar la realització d'un **estudi sobre les necessitats reals de professionals del sistema de salut**, a mitjà i llarg termini i promoure un acord amb les universitats per **incrementar el nombre de places** de graduats, metges/ses, i professionals d'infermeria, però també altres professions relacionades amb els serveis de salut, així com fomentar la **redefinició de rols i funcions de les professions** relacionades amb els serveis de salut, establint un sistema d'avaluació de competències i reconeixement de cada una d'elles.
24. Establir un **Pla de d'inversió i renovació d'equipaments** sanitaris que garanteixi la creació de nous equipaments quan sigui necessari, l'actualització tecnològica dels equipaments existents i un adequat finançament pels reptes que la intel·ligència artificial i els sistemes d'informació suposen per al sistema sanitari, facilitant la introducció de nous sistemes de relació amb la ciutadania, reforç telefònic, de tecnologia.
25. Elaborar un **Pla de renovació d'infraestructures i edificis** que respongui als actuals criteris i normes de seguretat i garanteixi la correcta funcionalitat dels equipaments sanitaris.
26. Realitzar un **pla d'inversions en equipaments sanitaris**, que contempli l'acabament i la realització d'obres compromeses i la realització dels projectes per respondre a les necessitats futures, que haurà d'incorporar: el nou Hospital Clínic, ampliació de l'Hospital Vall d'Hebron, ampliació de l'Hospital del Mar, obres de l'Hospital de Calella i l'Hospital de Blanes, projectes de l'Hospital de Tortosa i del nou Campus de Salut Josep Trueta a Girona.
27. **Ampliar els programes de cribatge poblacionals de malalties prevalents**, en els àmbits on hi hagi suficient evidència científica d'eficàcia i seguretat. Revisar els límits d'edat, per la detecció de càncer i incorporar junt amb el càncer de mama i de còlon, el càncer de pulmó.
28. Definir una **estratègia política en relació amb l'àrea del medicament**, que promogui actuacions que aportin beneficis reals de salut als i les pacients, equilibrin la sostenibilitat del sistema de salut, aprofitant la col·laboració publicoprivada i impulsin el desenvolupament de la recerca i la innovació, amb criteris de transparència.
29. Establir un pla de racionalització de la prescripció farmacèutica, i avançar cap a la reducció de la medicalització

30. Presentar una proposta per facilitar la **coordinació de les oficines de farmàcia amb el sistema de salut**, especialment amb l'atenció primària, definint una cartera de serveis sanitaris que aporti valor a la ciutadania.
31. **Reforçar el programa de salut i escola** als centres educatius i impulsar el treball per al control i abordatge de les malalties de transmissió sexual.
32. **Desplegar un pla de maniobres de RCP** (reanimació cardiopulmonar) als centres educatius per aconseguir tenir persones adultes amb coneixements bàsics de suport vital.
33. **Dotar el pla d'atenció mèdica a les residències de gent gran** amb els recursos necessaris per implementar-lo i garantir una correcta coordinació amb l'atenció hospitalària i geriàtrica.
34. **Potenciar l'atenció intermèdia a tot el territori**, especialment pel que fa al tractament de persones grans amb pluripatologia i fragilitat al domicili i en règim ambulatori.
35. **Desenvolupar mesures de salut ambiental per prevenir l'empitjorament del canvi climàtic i analitzar l'impacte** d'aquest canvi climàtic a la salut i els riscos ambientals encara poc estudiats i regulats (microplàstics, etc.). Dotar de finançament específic finalista els dispositius sanitaris per facilitar la seva descarbonització amb l'objectiu de zero emissions el 2050.
36. Elaborar una **estratègia de salut digital** que permeti ampliar la funcionalitat de La Meva Salut, desenvolupant una relació molt més activa amb la ciutadania.
37. Impulsarem la **lleï de l'amiant** per eliminar progressivament aquest material de l'espai públic i privat, i evitar les afectacions en la salut.

6.1.1. Atenció primària i comunitària

1. Potenciar l'orientació comunitària com a estratègia de generació de salut i de lluita contra les desigualtats en salut.
2. Incrementar les visites presencials, entenent que els sistemes telemàtics han de ser complementaris, no excloents.
3. Que la resposta a la demanda de visita o de consulta telemàtica es produeixi en un màxim de 48 hores, sempre que la situació clínica ho requereixi.
4. Cobrir les places vacants de facultatius i infermeria, incentivant de manera clara les zones més allunyades de les àrees metropolitanes.
5. Valorar la composició bàsica dels equips d'atenció primària: definició clara i redistribució de les competències a realitzar, i de la composició dels equips (metges i metgesses, infermeria i cos administratiu). Determinació de la població a atendre,

els determinants socials del territori, els professionals essencials que han de formar part dels EAP, els recursos disponibles, la incorporació d'altres professions, i la predicció de càrregues de treball. Desburocratització de les tasques de facultatius i infermeria i consolidació del gestor del pacient. Incorporació i consolidació de nous rols professionals.

6. Professionalitzar la gestió fomentant un model participatiu, orientant l'organització de tasques i treball a les necessitats dels i les pacients i a la consecució dels objectius de salut. Fomentar models de treball que facilitin l'òptim rendiment de cada equip i de cada professional. Gestió de l'agenda per part dels professionals, que permeti prioritzar i determinar el tipus de resposta assistencial. Capacitat de determinar les prioritats per les agendes d'especialitats i proves diagnòstiques de forma conjunta amb l'atenció especialitzada.
7. Potenciar i avançar en la recerca i en la formació dels i les professionals sanitaris, per la detecció i diagnòstic precoç de les malalties minoritàries i millorar l'accessibilitat als tractaments.
8. Augmentar l'autonomia organitzativa i la capacitat de gestió i resolució de l'Atenció Primària garantint un sistema de retiment de comptes i avaluació de resultats en salut que permeti la millora contínua del sistema.
9. Redefinir la governança del sistema i crear mecanismes de coordinació amb les administracions locals. Revisió de l'ordenació territorial, amb estructures integrades, fent coincidir les àrees bàsiques sanitàries i socials. Potenciar tots els mecanismes de participació ciutadana.
10. Adequar la dotació de professionals per donar resposta a les necessitats de la població i millorar les condicions de treball. Els professionals són els principals garants d'una atenció d'excel·lència, per la qual cosa cal orientar i dimensionar les plantilles per assegurar un temps d'espera adequat i oferir un temps d'assistència òptim, segons les necessitats de la persona.
11. Augmentar la presència del metge/metgessa de família i infermeria al domicili dels i les pacients més complexos (visites domiciliàries diàries).
12. Introduir els determinants socials de la salut en l'historial clínic digital, per ajudar els i les professionals en el diagnòstic i evitar la medicalització innecessària.
13. Incorporar en el programa del "nen sa" el màxim de marcadors per poder fer detecció precoç de malalties autoimmunes, minoritàries o altres, facilitant i millorant la capacitat diagnòstica i terapèutica.

6.1.2 Salut Mental

1. **Desinstitucionalitzar l'atenció de salut mental.** El pla integral de salut mental de Catalunya ha d'anar adreçat a la disminució de l'atenció institucional (en aquest moment, Catalunya és l'única comunitat que no ha fet la reforma de la salut mental). **Canviar l'atenció institucional per atenció comunitària i ambulatoria** i el desplegament de programes integrats socials i sanitaris per suport a les famílies, inserció laboral i inclusió social de les persones amb malaltia mental.
2. En el marc dels treballs de la Comissió d'estudi sobre salut mental del Parlament, amb la participació de tots els actors, promoure **la creació d'un Observatori sobre el suïcidi** i una estratègia d'actuació en la prevenció sobre poblacions vulnerables; persones amb trastorn mental, població infantojuvenil i persones amb trastorns addictius.
3. Fer un **abordatge conjunt a la problemàtica de les addiccions** (joc, pantalles, drogues, etc.) des d'una perspectiva social i des de la proximitat del món local. Treballar en mapes de calor amb factors psicosocials per dotar de més recursos les zones de més vulnerabilitat.
4. **Elaborar un Pla de xoc de salut mental infantojuvenil** per abordar de forma específica i integral l'increment del malestar emocional en aquesta etapa vital.
5. Promoure un **Pla específic de Prevenció dels Trastorns de Conducta Alimentària** com a instrument de coneixement, sensibilització, formació i amb accions preventives.
6. Reordenar el finançament dels centres de salut mental des del model estructural actual cap a un model de finançament per resultats de salut.

6.1.3. Llistes d'espera

1. Aprovar de manera urgent un **decret d'Accessibilitat al Sistema de Salut que estableixi temps màxims d'espera garantits** per tots els serveis sanitaris existents per tal d'assegurar l'accessibilitat, la qualitat i l'equitat de forma integral i que contempli, entre d'altres que:
2. **El terminis de referència passin a ser terminis màxims** de garantia i com a tals exigibles per part dels pacients.
3. **S'estableixi un temps màxim garantit de 48 hores per a l'atenció** de les consultes programades d'Atenció Primària.
4. **S'estableixi el mecanisme de reclamació** i obligació del Servei Català de la Salut de donar una alternativa en cas d'incompliment del termini màxim garantit. En aquest supòsit, s'ha de proposar un altre centre on si es pugui complir, prioritzant sempre els centres de gestió pública.

5. **S'estableixi un mecanisme d'avaluació** i seguiment per detectar les excessives
6. demores, i les iniquitats territorials que es puguin produir.

6.1.4. Salut bucodental, oftalmologia i audiometria

1. Desplegament de la llei 12/2022 de salut bucodental per avançar en l'ampliació dels serveis coberts i a una població més extensa.
2. Incorporar progressivament ajudes dins la cobertura sanitària d'oftalmologia i audiometria per al pagament del cost de les ulleres o audiòfons a la població més envellida i atenent el criteri de renda.

6.2. SEGURETAT I CONVIVÈNCIA

6.2.1 Viure i conviure en un país segur

La seguretat és condició necessària per al lliure exercici dels drets i de les llibertats de la ciutadania. Viure i conviure en un entorn segur és una corresponsabilitat de totes i de tots, però també un dret que el Govern ha de garantir al conjunt de la ciutadania, sense excepcions. Entenem per seguretat de les persones l'acompliment mínim d'una sèrie de condicions de vida, incloent-hi, és clar, la pròpia seguretat física, però també, la seguretat d'accés a un projecte de vida amb estàndards adients al nostre estat del benestar.

Cal garantir uns mateixos estàndards de seguretat a tot el territori urbà, rural o turístic, tenint en compte les peculiaritats i necessitats de cada territori, tractant de manera diferent allò que és diferent. Cal reforçar la seguretat en els béns, espais i serveis públics com escoles, instituts, hospitals, transports o llocs de lleure. Cal introduir-hi el factor de la desigualtat en el disseny de les polítiques de seguretat, en especial, pel que fa a usos de l'espai públic. La concentració de població lligada a la desigualtat econòmica és un factor que cal tenir molt present en l'abordatge de la seguretat.

Tant l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, com les dades delinqüencials més recents, denoten que cal una major fermesa en la lluita contra la delinqüència i un compromís més gran amb la prevenció. En matèria policial, com en la gestió de les emergències, cal atendre la reacció, però cal posar un major accent en la prevenció.

6.2.2. En seguretat, les nostres prioritats són les preocupacions de la gent

Protegir els vulnerables i atendre les víctimes

Les dones, les persones grans i el grup de menors, joves i adolescents són col·lectius particularment vulnerables. Les dades policials i les demoscòpiques revelen que han incrementat de forma important les violències sexuals contra les dones, les estafes al col·lectiu de les persones grans i que tenim seriosos problemes de violències

entre menors, joves i adolescents, tant dins com fora de l'escola. Per aquesta raó, es considera prioritari:

1. Elaborar plans específics de seguretat integral per a cadascun d'aquests col·lectius.
2. Crear la Comissaria General de la Dona, dotant els serveis que tracten les seves denúncies i problemàtiques específiques de la màxima categoria estructural. Una Comissaria general que haurà d'assumir la prevenció, la recollida de denúncies, la investigació i el suport en matèria de violència de gènere i masclista.
3. Implicar les policies locals en la lluita contra la violència masclista i domèstica, impulsant la signatura de convenis de col·laboració entre el Departament d'Interior i les diferents policies locals per a compartir el mateix sistema d'informació policial específic d'aquesta matèria.
4. Impulsar un model d'intervenció policial en aquests tipus de violències basat en la detecció precoç i prevenció mitjançant la formació específica de les patrulles policials en la redacció de Qüestionaris d'Indicadors de Sospita.
5. Actualitzar el tipus d'intervenció policial respecte dels autors d'aquest tipus de delictes establint formes de coordinació amb serveis especialitzats en l'atenció als homes agressors.
6. Restituir els equips especialitzats en la recollida de denúncies de violència masclista i de gènere.
7. Garantir l'atenció preferent en la recepció de denúncies per part de la gent gran en els torns ordinaris a les comissaries.

Lluitar contra la multireincidència.

El fenomen creixent de la multireincidència està en la base de la inseguretat a molts dels nostres barris i ciutats. El combat contra aquest fenomen requereix:

1. Implementar, d'acord amb el govern central, 80 nous jutjats del penal al llarg de la pròxima legislatura, per tal d'evacuar els judicis ràpids.
2. Vetllar per una aplicació eficient del Codi Penal que permeti l'ingrés a presó dels casos més greus.
3. Incrementar la presència policial uniformada a l'espai públic, particularment en l'àmbit del transport, accentuant la col·laboració entre el Cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals.
4. Impulsar, quan s'escaigui, els expedients d'expulsió de persones reincidents que es trobin en situació administrativa irregular.

5. Crear i consolidar un grup estable de lluita contra la multireincidència conjuntament amb les policies locals de les poblacions més afectades, particularment Barcelona i les ciutats de l'Àrea Metropolitana.
6. Establir canals estables de comunicació i coordinació entre les diferents policies locals i el cos de Mossos d'Esquadra i entre aquestes i els responsables de la seguretat privada per tal de millorar la lluita contra la multireincidència
7. Impulsar mesures cautelars de no apropament dels delinqüents multireincidentes al transport públic i/o als establiments afectats, en col·laboració amb la fiscalia i la judicatura.

6.2.3. Combatre les ocupacions

L'ocupació d'habitatges no és ni pot ser la solució a la manca d'habitatge. Hi ha diferents tipus d'ocupacions, que requereixen respostes diferents. Sovint l'ocupació és un delictes vinculat a màfies que cal perseguir implacablement.

Per a revertir aquesta realitat que s'ha estès i que ha arrelat aquests darrers anys arreu del país -en bona part gràcies a la permissivitat del Govern-, cal una actuació policial més ràpida i efectiva i una coordinació més estreta entre el Cos de Mossos d'Esquadra, els ajuntaments i els òrgans judicials. En la lluita contra les ocupacions és primordial la celeritat de les actuacions policials, tan bon punt se'n tingui coneixement, per tal d'evitar la seva cronificació. Les ocupacions no sols lesionen el dret a la propietat, sinó que també degraden la convivència a escales i barris. Accions concretes:

1. Estendre arreu de Catalunya l'experiència (el model) de Santa Coloma de Gramenet de lluita contra les ocupacions, consistent en coordinar ajuntament, policia i autoritats judicials per tal d'agilitzar les desocupacions, actuant tan bon punt aquestes es produeixin.
2. Impulsar les modificacions normatives necessàries per garantir que els desallotjaments es puguin acordar com a mesura cautelar i, per tant, que es puguin fer el més ràpid possible.
3. Establir mecanismes per garantir la col·laboració i informació ciutadana en aquests supòsits.

6.2.4. Lluitar contra la criminalitat associada al conreu i tràfic de la marihuana i contra el narcotràfic en general

Catalunya produeix i exporta marihuana i importa delinqüència. Sense deixar de ser un país receptor i de trànsit de cànnabis, ha esdevingut un país productor, amb tot el que això comporta des de la perspectiva delinqüencial. El conreu i tràfic de la marihuana porta associada una criminalitat que ha arrelat de manera preocupant arreu del país, tant en entorns urbans, com en municipis petits i en l'àmbit rural. La capacitat econòmica que tenen

els grups criminals dedicats a la producció i comerç de la marihuana, la seva imbricació amb altres tipus de delinqüència (tràfic d'armes, d'éssers humans, etc.) els fa altament perillosos. En l'actualitat existeix un bon nivell de col·laboració entre cossos policials que cal preservar i millorar per incrementar encara més l'eficiència. Les mesures a aplicar són:

1. Doblar el nombre d'efectius policials de la Comissaria General d'Investigació Criminal destinats a la persecució del narcotràfic i a tot allò que va relacionat amb la delinqüència associada al conreu i comerç de la marihuana.
2. Adequar el model d'investigació a la nova realitat delinqüencial.
3. Incorporar l'ús de la intel·ligència artificial en la recerca i detecció del cultiu i producció de marihuana a Catalunya.
4. Restituir els equips de treball conjunt entre Mossos i Guàrdia Urbana de Barcelona que, sota la direcció dels primers, treballaven en la identificació i desarticulació de narcopisos.
5. Dotació de més i millors recursos tecnològics a la policia per tal de guanyar eficiència.

6.2.5. Vetllar davant l'amenaça terrorista

Malauradament, Catalunya ha patit el flagell del terrorisme gihadista. El treball conjunt entre els diferents cossos policials i serveis d'intel·ligència ha evolucionat positivament aquests darrers anys. La incorporació del Cos de Mossos d'Esquadra al Centro de Inteligencia Contra el Terrorismo y el Crimen Organizado (CITCO) ha obert una nova etapa de col·laboració fructífera. L'amenaça terrorista continua viva a Catalunya i al nostre entorn europeu. Per aquesta raó, el Cos de Mossos d'Esquadra haurà de continuar comptant de futur amb el ple suport polític, així com amb els recursos humans i materials necessaris.

En aquest àmbit cal comptar amb la implicació i col·laboració de tots els professionals de la seguretat, tant pública com privada, impulsant especialment l'intercanvi d'informació rellevant amb totes les policies que operen a Catalunya.

6.2.6. Lluitar contra les estafes i el cibercrim.

Les estafes via *online* han experimentat un creixement exponencial, esdevenint un problema de primer ordre, per a la ciutadania en general, per les empreses i institucions i, molt particularment, per al col·lectiu de la gent gran. La xarxa, com l'espai públic, requereix la presència policial i d'estratègies de prevenció i de reacció. És cabdal tenir la mirada posada en com protegim el ciutadà concret del perill que pot suposar una connexió a internet sense els mecanismes de prevenció adients. En aquest sentit, es proposa:

1. Atorgar al Cos de Mossos d'Esquadra un rol central i de lideratge tant en l'àmbit de la prevenció, com en el de la gestió de la ciberdelinqüència.

2. Doblar els efectius del Cos de Mossos especialitzats en la persecució d'estafes i frauds per internet.
3. Incorporar coneixement respecte del cibercrim a través del Cos de Facultatius del cos de Mossos d'Esquadra.
4. Dotar el cos de la màxima formació possible tant en la detecció com en l'abordatge del delicte en aquesta matèria.

6.2.7. Confiar en la policia

Per fer front als múltiples reptes que tenim en l'àmbit de la seguretat, cal un Govern que faci costat al Cos de Mossos d'Esquadra, la policia de la Generalitat, i al conjunt de policies que operen a Catalunya. Venim d'uns anys en els quals això no ha estat així, sinó més aviat el contrari. Per aquesta raó, és primordial i urgent revertir els acords ERC-CUP en matèria de seguretat:

1. Recuperar la defensa judicial especialitzada als Mossos que han vist judicialitzada la seva actuació en matèria d'ordre públic.
2. Recuperar les acusacions particulars contra els qui vandalitzen l'espai públic en episodis de desordres.
3. Respectar el criteri policial en el disseny dels protocols d'actuació policial.
4. Respectar les carreres professionals dels membres del Cos de Mossos d'Esquadra.
5. Ampliar, en el decurs de la legislatura 2024-28, 5.000 mossos, arribant als 22.000 Mossos i Mosses d'Esquadra, convocant les places necessàries per a assolir un increment anual net de 570 agents, descomptades les jubilacions.
6. Impulsar i enfortir el Sistema de Policia de Catalunya, que, entre altres aspectes, haurà de facilitar les sinergies entre el Cos de Mossos d'Esquadra i el conjunt de les policies locals de Catalunya, afrontant aspectes tan diversos com l'homogeneïtzació dels processos de selecció i formació, el disseny de les carreres professionals o el tractament dels expedients disciplinaris. Una llei que haurà de respectar l'autonomia local i atendre tant les necessitats dels municipis dotats de policia local, com les d'aquells que no en disposen. I que haurà d'incorporar al sistema de seguretat pública tot el conjunt d'operadors a més dels estrictament policials (vigilants municipals i altres).
7. Garantir que les policies locals disposin dels sistemes d'informació i tecnològics necessaris per atendre competències pròpies com la convivència ciutadana i que permetin la comunicació bidireccional amb la ciutadania i la societat civil.
8. Garantir que les policies locals de Catalunya rebin una formació adequada a les seves competències i necessitats.

9. Actualitzar la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals de Catalunya.
10. Incentivar la col·laboració amb els actors de la seguretat privada.

6.2.8. Protegir als que ens protegeixen

Protegir els que ens protegeixen és, també, vetllar pels recursos humans i materials de què disposen els cossos policials, el Cos de Bombers de la Generalitat i integrar plenament el Cos d'Agents Rurals en el sistema de seguretat pública de Catalunya. És internalitzar els treballadors del 112 i altres col·lectius que presten suport al sistema d'emergències i definir un encaix del voluntariat (Bombers Voluntaris, Agrupacions de Defensa Forestal i membres de Protecció Civil) en el sistema d'emergències del país, garantint-los la seguretat que mereixen. Propostes:

1. Assolir els 3.500 bombers efectius a la pròxima legislatura, dimensionant les successives convocatòries tenint en compte l'elevat nombre de jubilacions que es produirà, de manera que hi hagi un increment net anual d'efectius.
2. Assolir una plantilla de 900 Agents Rurals a finals de la legislatura, dimensionant les convocatòries per garantir un increment anual net d'efectius, descomptades les jubilacions.
3. Donar continuïtat a la tasca iniciada al Parlament de Catalunya pel Grup de treball sobre bombers voluntaris, revisant el seu encaix en el sistema de gestió d'emergències, tenint en compte els canvis legislatius esdevinguts d'ençà de la seva creació en matèria laboral i de seguretat i incorporant en l'anàlisi les darreres sentències de diversos tribunals europeus. I tot plegat amb el triple objectiu de garantir la seva seguretat, d'aportar seguretat jurídica al conjunt del sistema i d'aprofitar el valuós capital humà que representen.
4. Reconèixer el paper de les Agrupacions de Defensa Forestal en els àmbits de vigilància, prevenció i primera extinció d'incendis forestals i agrícoles i definir el seu rol en les tasques de suport a l'extinció, sempre sota el criteri i comandament de Bombers.

6.2.9. Treballar per a una mobilitat segura i sostenible

Tot i que és molt el terreny recorregut en matèria de reducció de la sinistralitat viària, cal continuar treballant per tal d'assolir els objectius fixats per la Unió Europea en matèria de reducció de la sinistralitat viària i de mortalitat. En aquest sentit, es proposa:

1. Reduir en un 30% la mortalitat a les carreteres catalanes a la pròxima legislatura 2024-27, respecte de les dades de 2023, fent ús de la tecnologia, promovent campanyes de sensibilització i formació i continuant amb la política de control a les carreteres.

6.2.10. Cooperar lleialment entre governs i administracions.

Per afrontar el repte de la seguretat és imprescindible una cooperació lleial entre el Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya i entre la Generalitat i els ajuntaments. Respectar la distribució competencial i l'autonomia local són la pedra de toc d'una bona col·laboració. Mesures:

1. Tractar de forma singularitzada la ciutat de Barcelona, ateses les seves característiques demogràfiques, turístiques i socioeconòmiques.
2. Tractar de forma específica la realitat metropolitana.
3. Ajustar les relacions entre el Cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals a la dimensió i capacitat d'aquestes, així com a la voluntat de les autoritats locals.
4. Atendre les necessitats dels municipis que no disposen de policia local.
5. Donar suport als municipis i les policies locals en matèria de conflictes de convivència (venda ambulants, grafitis, ocupacions intensives de via pública, etc.)
6. Fer de la Junta de Seguretat de Catalunya el punt de trobada i validació de les polítiques de seguretat entre els governs de Catalunya i Espanya.

6.3. JUSTÍCIA I MEMÒRIA

La Justícia no és només un dels poders de l'Estat, sinó que és també un servei públic essencial. Cal invertir-hi, modernitzar-la i fer-la més àgil. Cal descongestionar-la i fer-la accessible. És una qüestió d'eficiència però també d'equitat, i és absolutament imprescindible pel bon funcionament de la societat en conjunt. Per això proposem les següents mesures en l'àmbit de l'administració de justícia i de la millora de l'assistència jurídica gratuïta.

D'altra banda, ara que fa 40 anys que la Generalitat de Catalunya va assumir les competències en matèria penitenciària, és moment de donar un nou impuls al model penitenciari català, fent una aposta per dotar-lo dels mitjans materials i personals necessaris per poder complir amb la funció de resocialització que ha de complir, en benefici de les persones internes, dels professionals i voluntaris de l'àmbit penitenciari i del conjunt de la societat. Cal un acord ampli al voltant del model que volem desenvolupar, i volem fer-ho des del diàleg amb tots els agents implicats. També cal fer una aposta renovada pel sistema de justícia juvenil, un àmbit especialment complex i delicat en el qual una intervenció a temps és especialment beneficiosa pels menors i per la societat.

6.3.1. Administració de Justícia

1. Elaborar i posar en marxa, en diàleg amb el Govern d'Espanya, el CGPJ, el TSJC i els operadors jurídics, un **Pla de Xoc per la Descongestió de la Justícia a Catalunya**.

2. **Promoure la creació dels òrgans judicials necessaris** per contribuir a millorar la ràtio jutges/habitants a Catalunya, que es troba per sota de la mitjana espanyola i europea.
3. **Incrementar el pressupost destinat a l'àmbit de la justícia fins a arribar al 3% del pressupost total de la Generalitat**, dotant l'administració de Justícia a Catalunya dels recursos personals i materials suficients per a l'adequada prestació d'un **servei públic essencial com és la Justícia**.
4. **Desplegar definitivament i de manera completa l'Oficina Judicial arreu de Catalunya**, amb la dotació de recursos personals i materials necessaris i una millora de la seva gestió.
5. Impulsar una **Llei dels processos de resolució alternativa de conflictes**, fomentar la mediació i la justícia restaurativa.
6. **Establir un servei d'orientació per a la resolució alternativa de conflictes a tots els partits judicials**, amb atenció personalitzada i completa als ciutadans interessats i a les derivacions efectuades pel Servei d'Assessorament Jurídic.
7. Impulsar un **pla de resolució alternativa de conflictes** per a les persones i administracions que desitgin acollir-s'hi abans o durant un **procediment contenciós administratiu**.
8. **Oferir la prestació del servei de mediació i resolució alternativa de conflictes en els casos d'insolvència** i reforçar així els mecanismes de prestació d'informació, de formació i d'impuls de la mediació i dels sistemes alternatius de resolució de conflictes, que les administracions públiques i les corporacions de dret públic han de desenvolupar, així com reforçar la col·laboració amb els col·legis professionals i els agents socials i econòmics que ja duen a terme aquesta tasca i els recursos que es destinen a aquests col·legis i agents.
9. Creació i promoció de **campanyes institucionals de difusió dels mètodes de resolució alternativa de conflictes** entre professionals, ciutadania, jutjats i corporacions de dret públic.
10. Preparar l'administració de Justícia a Catalunya per a l'eventual aprovació del projecte de Llei d'eficiència organitzativa, que preveu donar un gran impuls als actuals jutjats de Pau i convertir-los en **Oficines de Justícia Municipal** amb algunes competències jurisdiccionals, competències en matèria de mediació i, a més, donar-los la capacitat de ser un centre de serveis relacionats amb l'Administració de justícia que permeti fer-hi diverses actuacions processals.
11. **Establir mecanismes de garantia de la continuïtat del servei de Justícia a distància i de seguretat en el seu desenvolupament de la seva tasca**, per tal d'evitar

la paralització forçada del seu funcionament en situacions excepcionals, com la produïda per la pandèmia de la covid-19.

12. **Impulsar la digitalització de l'administració de Justícia a Catalunya.** Treballar per la consecució de l'objectiu de **paper zero**, per mitjà de la digitalització dels arxius judicials i una **millora del funcionament del portal e-Justícia**, per contribuir en una millora del medi ambient i evitar acumulacions d'expedients que dificulten la tasca del personal i professionals.
13. **Completar el mapa dels equipaments judicials de Catalunya amb les inversions necessàries** per a la construcció dels equipaments previstos i l'adequació dels seus espais, especialment des de la perspectiva de la protecció de les víctimes. Millorar la inversió en **manteniment i modernització dels edificis destinats a usos judicials, mitjançant un Pla Quadriennal.**
14. **Crear noves Oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD)** i invertir més recursos en les ja existents, amb especial dedicació en àmbits com el de la violència masclista i en l'àmbit dels menors.
15. **Augmentar la inversió en recursos personals i materials dels jutjats especialitzats en la tramitació de procediments per clàusules abusives** i garantir la igualtat de condicions dels litigants, per tal d'oferir un major suport a les persones que s'enfronten als abusos de les entitats financeres.
16. **Treballar per l'actualització dels protocols i una millor coordinació entre els operadors jurídics i els serveis socials municipals per garantir el dret a l'habitatge** de les persones que pateixen vulnerabilitat habitacional. Les execucions hipotecàries i els desnonaments per impagament de rendes no han d'afectar de manera crítica la ciutadania per manca de previsió davant d'una eventual pèrdua de l'habitatge.
17. Promoure la **millora de la coordinació entre el Departament de Justícia, el Ministeri de Justícia i el Consell General del Poder Judicial** per optimitzar el servei en l'àmbit de la Justícia als catalans i catalanes. I en aquest sentit, incidir en la coordinació amb el Tribunal Superior de Justícia, les quatre audiències provincials i els jutjats degans dels diferents partits judicials.
18. **Buscar fórmules efectives per promoure l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la Justícia.** En aquest sentit, cal avançar en la millora del coneixement per part dels operadors jurídics del català i potenciar la formació dels i les professionals del sector, reforçant a més la figura del normalitzador lingüístic, és a dir, la persona que assisteix els operadors jurídics en el correcte ús del català jurídic en les resolucions judicials.
19. **Implantar l'assistència lletrada per videoconferència en la declaració de detinguts, investigats o víctimes** en què la presència lletrada sigui obligatòria.

20. **Millorar les condicions laborals del servei d'acompanyament a la víctima del delict**e en seu judicial, i posar fi a la precarietat i a les diferències salarials.
21. **Obrir delegacions d'atenció presencial del servei d'acompanyament per a la segona oportunitat** a totes les demarcacions on estan desplegats els Serveis Territorials del Departament de Justícia.
22. **Creació d'un servei d'orientació jurídica especialitzat en l'assessorament sobre el mecanisme de segona oportunitat** a cadascun dels partits judicials on hi ha un jutjat mercantil.

6.3.2. Millora de l'assistència jurídica gratuïta

1. Impulsar una **Llei d'assistència jurídica gratuïta de Catalunya**. Establir una formació obligatòria i continuada realitzada pels col·legis de l'advocacia i pel CEJFE (Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada). Establir controls de qualitat en la prestació del servei més enllà de les enquestes de satisfacció que es realitzen en l'actualitat. Contemplar la possibilitat d'escollir el professional jurídic entre els que componen els respectius torns d'ofici.
2. Aprovar un **Estatut de l'advocacia del torn d'ofici i l'assistència jurídica gratuïta**.
3. **Revisar els indicadors que es tenen en compte per a atorgar la justícia gratuïta**. En l'actualitat, l'indicador de referència és l'IPREM i el primer tram, l'utilitzat per a unitats familiars de fins a tres persones, té com a quantitat de referència 2,5 vegades l'IPREM. Això suposa que les unitats familiars de tres persones que cobrin més de 16.947 € a l'any no podrien ser beneficiaris de justícia gratuïta.
4. **Millorar la cobertura de l'assistència pericial**.
5. Impulsar en l'àmbit dels col·legis oficials de l'advocacia un torn d'advocats que facilitin **assistència jurídica als particulars que compleixen la condició de beneficiaris de la justícia gratuïta i desitgen accedir a un mètode de resolució alternativa de conflictes**.
6. Establir una **millora de la retribució dels professionals** que present el servei. **Pagar disponibilitat als torns d'estrangeria i menors, i incrementar el mòdul laboral**.
7. **Establir una formació obligatòria i continuada** realitzada pels col·legis de l'advocacia i pel CEJFE (Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada), **adreçada als lletrats que presten el servei** en els diferents torns i en l'assistència lletrada. Impulsar-ne l'**especialització**.
8. **Establir criteris de qualitat en el servei que presten els advocats al servei de torn d'ofici i assistència lletrada**.

9. **Adaptar els equips de guàrdia a les necessitats dels serveis** per millorar les càrregues de feina en les assistències al detingut.
10. **Millorar el sistema de conformitats penals.**
11. Facilitar l'obtenció de dades econòmiques per concedir el benefici de justícia gratuïta, **revisar els indicadors que es tenen en compte per a atorgar la justícia gratuïta** i revisar els criteris per a l'assignació d'un advocat en cas de tenir més d'una propietat.
12. Establir la **possibilitat de presentació telemàtica de la documentació.**
13. Realitzar una **encomana de gestió** entre el Departament de Justícia, Drets i Memòria i el CICAC (Consell de l'Advocacia Catalana) per dotar de major estabilitat el sistema.
14. Impulsar la **modificació de la composició i funcions de les comissions d'assistència jurídica** per ser veritables òrgans de gestió dels expedients de justícia gratuïta.
15. **Incrementar les taxes en funció de la capacitat econòmica dels obligats tributaris**, destinant les quanties recaptades per taxes judicials imposades per la Generalitat com a major ingrés al finançament del torn d'ofici.
16. Establir la **possibilitat d'escollir el professional jurídic** entre els que componen els respectius torns d'ofici.
17. **Ampliar els registres existents de pèrits adscrits** que permeten als advocats sol·licitar pèrits, mitjançant convenis de col·laboració entre col·legis professionals.

6.3.3. Àmbit penitenciari i mesures penals alternatives

1. Promoure un **Acord pel Model Penitenciari**, amb participació de tots els agents institucionals i socials implicats en l'àmbit penitenciari, cercant el restabliment de la interlocució i la confiança necessàries per millorar i desenvolupar el model penitenciari català i fer front als reptes que se li plantegen.
2. Impulsar immediatament un **Pla de Xoc de reducció de les agressions als centres penitenciaris**, tant les que es produeixen als professionals penitenciaris, com entre persones internes i a altres persones que operen en l'àmbit penitenciari.
3. **Ampliar i rejuvenir la plantilla penitenciària, tant en l'àmbit de règim interior com en l'àmbit de rehabilitació**, per tal de millorar les ràtios en tots els torns i d'assegurar un itinerari individualitzat tan eficaç com sigui possible, amb l'objectiu de maximitzar les opcions de reinserció i de minimitzar la reincidència. Impulsar la **segona activitat** en l'àmbit penitenciari i cercar un acord amb el Govern d'Espanya que permeti la **jubilació anticipada** dels professionals que integren els diferents cossos que desenvolupen funcions a l'àmbit penitenciari.

4. **Crear una Escola d'Administració Penitenciària de Catalunya**, per tal de facilitar cursos formatius al personal que s'incorpora a l'àmbit penitenciari i també per oferir formació contínua i especialitzada, tant teòrica com pràctica. Particularment, garantir una **formació suficient i efectiva als interins** dels centres penitenciaris abans que s'incorporin.
5. **Revisar i actualitzar el Reglament d'Organització i funcionament dels Serveis d'Execució Penal** a Catalunya per tal de fer front als reptes actuals del sistema penitenciari.
6. **Actualitzar les guies d'actuació penitenciària.**
7. **Impulsar la consideració del personal penitenciari com a agents de l'autoritat**, a través del diàleg amb el Govern d'Espanya.
8. **Reforçar els programes de tractament** per a les persones internes dels centres penitenciaris en coordinació amb Educació i amb la revisió i actualització dels programes d'intervenció, posant especial èmfasi en la formació i capacitació professional per millorar la reinserció laboral un cop les persones internes estiguin en condicions de fer vida en llibertat. Cal revisar especialment la formació de les dones internes, incrementant la seva oferta formativa i evitar la seva limitació actual.
9. **Reforçar els recursos per garantir un seguiment individualitzat en el règim obert** i l'èxit de la funció de resocialització de la pena.
10. **Posar en funcionament tots els mòduls de psiquiatria** existents als centres penitenciaris que encara resten tancats, amb la corresponent dotació específica de personal de règim interior i de rehabilitació.
11. **Completar el mapa dels equipaments penitenciaris** de Catalunya i reforçar-ne el manteniment i la modernització amb un **Pla Quadriennal de Manteniment i Modernització** dels Centres Penitenciaris.
12. **Revisar el model i paper del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció**, avaluant la implementació del Pla Estratègic 2022-2025 del CIRE i posant al centre la missió de formar, ocupar i inserir les persones que entren en contacte amb el sistema penal.
13. **Donar un nou impuls a l'àmbit de les Mesures Penals Alternatives**, revisant i millorant els programes, garantint un control eficaç i individualitzat de l'execució de les mesures, ampliant el nombre de professionals que hi estan dedicats i cercant la fórmula més escaient per millorar les seves condicions de treball i retributives.
14. Presentar una **proposta d'ampliació del catàleg de serveis de mesures penals alternatives, treballs en benefici de la comunitat i projectes de reinserció social** un cop fora dels centres penitenciaris.

15. Fer un **seguiment acurat i continu dels interns vulnerables i d'alta complexitat des d'un vessant multidisciplinari** que inclogui aspectes en matèria de salut, rehabilitació i interior.
16. Garantir la **participació** dels comandaments intermedis i del personal de base amb anys d'experiència en els departaments de règim tancat **en el disseny de les polítiques i les mesures** que afecten aquests departaments.
17. **Gestionar amb la màxima agilitat els processos per a cobrir definitivament els llocs de treball de l'àmbit penitenciari** i reduir la provisionalitat en l'ocupació d'aquests llocs.
18. **Cobrir realment les places establertes en la relació de llocs de treball** dels centres penitenciaris.
19. **Cobrir sense dilacions totes les places del personal dels centres penitenciaris que es trobin en situació d'incapacitat temporal.**
20. **Assegurar l'assistència lletrada de la Generalitat als funcionaris dels centres penitenciaris que han patit una agressió greu** en l'exercici de llurs funcions.
21. Creació de les **oficines de comunicació i d'assistència en matèria penitenciària** a les capitals de província de Catalunya i en les capitals de comarca on es radiqui un centre penitenciari.
22. **Millorar la disponibilitat d'atenció pediàtrica i la dotació de personal sanitari als centres penitenciaris de dones.**
23. Creació d'un **servei d'orientació penitenciària** a tots els col·legis de l'advocacia que actualment no en tenen.
24. Garantir **l'accés i la facilitació del transport públic als centres penitenciaris.**

6.3.4. Justícia juvenil

1. Impuls d'una **nova Llei de justícia juvenil de Catalunya**, per tal com la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil, ha quedat en força aspectes superada per l'evolució de la societat en les darreres dues dècades.
2. **Establir programes preventius i d'intervenció comunitària**, finançar els esforços del món local en aquest àmbit, i crear la figura dels coordinadors en polítiques preventives.
3. **Redefinir el programa Límits** i avaluar la implementació de **programes de mentoria**.
4. Impulsar un **Pla d'equipaments de justícia juvenil** que suposi l'adequació i modernització dels centres existents, els dimensioni d'acord amb les necessitats previstes, millori la seva distribució territorial, i permeti la classificació més acurada d'acord amb criteris tècnics, incloent-hi l'edat i perfil.

5. **Potenciar la mediació i la justícia restaurativa** en l'àmbit de la justícia juvenil.
6. **Potenciar el medi obert**, dotant de suficient personal i recursos els Equips de Medi Obert, a fi de garantir el seguiment individualitzat de cada casa amb la major eficàcia possible des del punt de vista de la funció socialitzadora i de l'evitació de la reincidència.
7. **Millorar els recursos educatius, formatius i de capacitació laboral** en l'àmbit de la justícia juvenil.
8. **Millorar l'atenció i suport a les víctimes en l'àmbit de la justícia juvenil**, que en molts casos són també infants i persones joves, creant un servei especialitzat a atendre-les.

6.3.5. Memòria democràtica

El nostre objectiu és la consolidació d'una política de memòria coherent i integral, defensant les polítiques públiques de memòria de l'ofensiva de l'extrema dreta que les vol eliminar arreu on governa, amb la complicitat de la dreta. Aquestes polítiques públiques han de comptar amb una dotació econòmica suficient, que garanteixi el coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques, així com el reconeixement i la reparació de les persones que ha patit persecució a conseqüència de la defensa de la democràcia i de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència.

1. Promoure una **Llei de la memòria democràtica de Catalunya**, a partir dels treballs parlamentaris que han decaigut pel finiment de la legislatura, que abasti el conjunt d'aspectes relacionats amb la memòria històrica que són necessaris per donar compliment efectiu a les previsions de l'article 54 de l'Estatut, i que freni l'ofensiva de l'extrema dreta contra la memòria democràtica.
2. **Garantir la perspectiva de gènere en l'àmbit de la memòria democràtica**, fent èmfasi en el paper actiu de les dones en la defensa de la Segona República, en la lluita contra la dictadura franquista i en la conquesta de les llibertats democràtiques, així com en l'especificitat de la repressió patida per les dones.
3. **Reforçar el Memorial Democràtic**, perquè pugui complir millor amb la seva finalitat de desplegar les polítiques públiques del Govern adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica.
4. **Augmentar els recursos** destinats al foment i a la realització de projectes relacionats amb la recuperació de la memòria democràtica. Reforçar els recursos humans del Memorial democràtic i dotar la seva direcció, així com dels consorcis MUME i COMEBE, mitjançant un concurs públic.

5. **Accelerar les tasques d'exhumació de les fosses** comunes vinculades a l'àmbit de la memòria democràtica i **reforçar el programa d'identificació genètica** de les persones desaparegudes. Incorporar els ajuntaments i les universitats com a agents actius en les tasques d'exhumació.
6. **Revitalitzar i ampliar la Xarxa d'Espais de Memòria**, amb la participació dels seus titulars, els ens locals de Catalunya.
7. Complementar els cens, la senyalització, la dignificació i, si escau, la museïtzació dels espais de Memòria de Catalunya, i en aquest marc, establir un programa específic en relació amb els centres de detenció, camps de concentració i també dels llocs d'estada de les diverses tipologies de **treballadors forçats** que van existir durant el franquisme, així com de les infraestructures que van construir o dels indrets on van dur a terme els seus treballs.
8. Promoure, conjuntament amb els ens locals, la **completa retirada dels símbols franquistes d'acord amb la Llei 20/2022**, així com fórmules per al reconeixement, a l'espai públic, de les víctimes de la Guerra Civil i la Dictadura.
9. Potenciar el **Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera (MUME)** i el **Consorti Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE)**, i estudiar la possibilitat d'articular un consorci similar per part de la Generalitat i els ens locals del territori, pels espais del **Front del Segre i del Pallars**, a fi de posar-ne en valor l'interès històric i patrimonial.
10. Promoure un acord entre el Govern d'Espanya, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, a fi de trobar una solució de consens pel que fa a l'**antiga prefectura de Via Laietana**, que permeti que a l'espai s'hi articuli una explicació del paper que va tenir aquest indret en la repressió durant diverses etapes històriques i, en especial, durant la dictadura franquista i la Transició.
11. **Connectar les polítiques de memòria de la Generalitat amb els esforços per construir una memòria col·lectiva europea, per part de la Unió Europea**, i intensificar l'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques amb altres països que despleguen polítiques públiques de memòria.
12. **Reforçar i reconèixer el moviment memorialista**, oferint a les entitats el suport institucional necessari per al desenvolupament de la seva activitat i facilitant fórmules àgils per la seva participació en el disseny i execució de les polítiques públiques en matèria de memòria.
13. **Intensificar les actuacions** destinades al coneixement de la història recent i especialment el que va significar la dictadura franquista **a l'àmbit de l'educació formal, per conscienciar els joves** del perill dels totalitarismes, i, en general, **orientar globalment les polítiques de memòria democràtica a l'objectiu de**

prevenir el ressorgiment del feixisme i garantir la no repetició davant l'avenç de l'extrema dreta a tot Europa.

6.4. DRETS SOCIALS

6.4.1. Lluita contra les desigualtats

La reducció de les desigualtats socials ha estat un imperatiu moral i polític per al Partit dels Socialistes de Catalunya al llarg de la seva història. Des d'aquesta perspectiva, es reconeix que les disparitats econòmiques, educatives, d'accés a la salut i altres àmbits són no sols injustes, sinó també corrosives per al teixit social i el benestar col·lectiu.

Les desigualtats socials no són simplement el resultat de diferències individuals de mèrit o esforç, sinó el producte d'estructures i sistemes que afavoreixen a uns certs grups en detriment d'uns altres. Per tant, la lluita contra la desigualtat implica desafiar i transformar aquestes estructures, promovent polítiques com la redistribució de la riquesa a través de la generació de prosperitat, d'impostos progressius, l'accés universal a serveis bàsics com la salut i l'educació, el treball, l'habitatge i la protecció i promoció social, amb propostes com les que es recullen en aquest programa electoral.

La darrera dècada a Catalunya, pel que fa a les polítiques socials, ha estat caracteritzada per l'estancament i la paràlisi. Segons l'informe Foessa de 2022, a Catalunya un 29,1 % de les llars es troben en situació d'exclusió social. L'exclusió residencial afecta ell 29,4% de les llars, un 35,3% de població i les situacions de pobresa infantil afecten 1 de cada 4 infants. Són només alguns exemples de la greu situació social a Catalunya.

Una dècada plena de plans sense executar, de generació d'expectatives irrealitzables i de persistència de les desigualtats. Els i les socialistes volem generar un punt d'inflexió en aquesta situació, enfortint i modernitzant el sistema social, amb plena col·laboració amb els sectors implicats i amb el conjunt d'administracions, amb especial atenció als sistemes de serveis socials, dependència i residencial, i amb una acció decidida per a la reducció de la pobresa infantil.

1. Presentar un Pla de Xoc Social per fer front a les situacions de desigualtat i pobresa en diferents àmbits d'actuació: polítiques de rendes, treball, educació, infància, serveis socials, pressupostos.
2. Actualitzar anualment l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC) d'acord amb l'increment de l'IPC.
3. Assumir, a partir de l'1 de gener de 2025, la gestió íntegra del nou sistema de targetes moneder per accedir a programes de garantia d'aliments per a persones en situació de vulnerabilitat, i estudiar, junt amb les entitats socials proveïdores, governs locals i ens supramunicipals, la creació d'una targeta única per a tot Catalunya.

4. Modificar la Renda Garantida de Ciutadania per fer-la més compatible amb l'Ingrés Mínim Vital, amb l'objectiu de facilitar l'accés a la prestació, fer-la compatible amb les prestacions d'ajuda al lloguer, enfortir elements de lluita contra la pobresa infantil, desplegar les taules de coordinació territorial i incrementar substancialment el nombre de persones beneficiàries.
5. La creació d'una finestreta única de gestió de l'Ingrés Mínim Vital i la Renda Garantida de Ciutadania mitjançant un acord amb el Govern de l'Estat, amb l'objectiu de fer-les plenament compatibles i facilitar a la ciutadania l'accés ambdues prestacions.
6. Establir, convenis o acords amb entitats del tercer sector que tenen com a objectiu treballar amb persones en risc d'exclusió social, a fi que aquestes entitats puguin participar en la gestió de la Renda Garantida de Ciutadania, tant en l'orientació i informació com en la prescripció de famílies potencialment beneficiàries.
7. Elaborar un nou mapa de prestacions socials a Catalunya per cercar l'eficàcia, reduir la burocràcia i millorar la seva eficiència en la reducció de les desigualtats, capaç d'incorporar-se en una finestreta única.
8. Supressió del Pla pilot de renda bàsica universal i tancament de l'Oficina del Pla Pilot per Implementar la Renda Bàsica Universal.
9. Posar en marxa de manera coordinada amb les entitats, l'Estratègia Integral per a l'Abordatge del Sensellarisme a Catalunya, pendent d'implantació des del 2016 i que cerca crear un marc comú d'actuació en l'atenció de les persones sense llar. Aquesta estratègia ha d'incloure un document de concreció de les accions i una planificació independent de les diferents modalitats del sensellarisme, especialment pel que fa a recursos específics per a persones sense sostre que continuen essent invisibles a les polítiques públiques de la Generalitat.

6.4.2. Sistema públic de cures

1. Crear un veritable sistema de cures a Catalunya, adaptant-lo a les necessitats de l'imminent procés d'envelliment de la nostra població. Cal reforçar els sistemes d'atenció domiciliària, amb la creació d'una cartera de serveis domiciliaris, incrementant les hores d'atenció i la millora de les condicions laborals de les treballadores.
2. Reduir el temps d'espera per a la valoració del grau de dependència en un 50%, evitant la repetició de tràmits en el procediment, compactant la valoració de grau i la PIA en un únic procediment administratiu, i reforçant els equips de valoració territorial.
3. Instaurar el criteri general de no reduir el grau de dependència en els processos de revisió de grau. Per fer-ho caldrà un informe mèdic ad hoc que justifiqui la millora de la situació de salut de la persona abans de dictaminar una possible reducció del grau.

4. Dissenyar un nou model residencial a Catalunya, de forma conjunta amb tots els agents implicats, més modern i eficaç, basat en la qualitat del servei, millorant els serveis d'inspecció i control per part de l'administració pública i que realment posi en el centre a les persones usuàries.
5. Creació de l'Agència Integrada Social i Sanitària, garantint una governança eficient, capacitat, autonomia de gestió i finançament propi. Estendre i ampliar en el territori els plans pilot d'atenció social i sanitària amb coordinació i participació dels ajuntaments.
6. 6.000 noves places residencials i de centre de dia per a gent gran, persones amb discapacitat i salut mental, tant en règim de concert com en nous equipaments residencials públics de gestió directa per part de la Generalitat de Catalunya. Després d'una dècada, la Generalitat tornarà a construir residències públiques amb fons propis.
7. Garantir que l'assistència sanitària a les residències sigui assumida pel sistema públic de salut, per tal que les persones residents no perdin el seu dret a una assistència sanitària pública.
8. Aprovació d'una nova programació territorial de serveis socials especialitzats a Catalunya 2024-2030.
9. La creació de noves prestacions econòmiques vinculades (PEV) a residències, centres de dia i serveis d'assistència domiciliària que, mitjançant la lliure elecció dels usuaris, permetin reduir la llista d'espera.
10. Impulsar projectes i solucions tecnològiques d'última generació que situïn Catalunya al capdavant en l'eficiència dels models de gestió de serveis socials i atenció i cura de les persones.

6.4.3. Sistema públic de serveis socials

1. Actualitzar el II Pla Estratègic de Serveis Socials 2020-2024, actualment sense desenvolupar, per tal d'incrementar la inversió en Serveis Socials, reforçar la tasca de les treballadores i treballadors, enfortir la seva interrelació amb els serveis comunitaris i amb els ajuntaments i modernitzar-los per garantir una atenció centrada en la persona i la seva interacció familiar i comunitària.
2. Enfortir el Sistema de Serveis Socials Municipals, ampliar les ràtios de professionals de referència per garantir la qualitat de l'atenció social, millorar les estructures de gestió per facilitar la tramitació de prestacions socials des de l'entorn local, millorar els sistemes de gestió facilitant la interoperabilitat amb els sistemes d'informació i gestió de salut, de treball i d'habitatge, i enfortir la capacitat d'intervenció comunitària, especialment en l'àmbit de la salut i la salut mental de la població.

3. Impulsar tecnologia innovadora d'última generació aplicada a millorar els models de gestió de serveis socials i l'atenció i la cura de les persones.
4. Aprovar, en el termini de quatre anys, un escenari plurianual d'increment de tarifes dels serveis i recursos socials que permetin tendir progressivament a la millora salarial, l'equiparació i l'harmonització de les condicions de treball dels i les professionals de l'àmbit social, en relació amb el sector públic.
5. Millorar l'atenció a la ciutadania, innovant en la gestió pública, la col·laboració entre professionals i invertint en el desenvolupament de la història social compartida i la definició de la persona professional de referència.
6. Donar un nou impuls al Consell General de Serveis Socials, amb la participació dels i les professionals, entitats, Tercer Sector i ciutadania, per tal de modernitzar en un futur el nostre sistema de serveis socials, i recuperar el Consell d'Avaluació de Necessitats Socials previst a la Llei de serveis socials.
7. Actualitzar la Cartera de Serveis Socials, aprovant tots els instruments de planificació i qualitat a partir de l'avaluació de les necessitats actuals i futures. Aquesta actualització anirà acompanyada d'un nou sistema de recollida d'indicadors per tenir una bona base de dades de tots els serveis socials per àmbit d'actuació i d'un estudi de l'escandall de costos dels serveis.
8. Estudiar la creació d'un Centre d'Urgències i Emergències Socials (QUES) d'àmbit català, recollint l'experiència exitosa del QUESB a la ciutat de Barcelona i a la seva àrea metropolitana.

6.4.4. Suport al tercer sector social català

El tercer sector social exerceix un paper fonamental a Catalunya en complementar i enfortir les polítiques públiques en àrees clau com l'atenció social, la inclusió, la salut i l'educació. Organitzacions sense ànim de lucre, fundacions i associacions treballen de manera pròxima a les comunitats locals, identificant necessitats específiques i proporcionant serveis i suport en col·laboració amb les administracions públiques o directament.

Aquestes entitats, moltes de les quals tenen profundes arrels en la societat catalana, no sols brinden assistència directa als més vulnerables, sinó que també actuen com a agents de canvi social, promovent la participació ciutadana, la solidaritat i la consciència sobre diverses problemàtiques. A més, el tercer sector fomenta la innovació social, experimentant amb models alternatius d'intervenció i col·laborant estretament amb institucions públiques i privades per a abordar els desafiaments socials de manera integral i sostenible.

A Catalunya, el tercer sector social ha demostrat ser un actor clau en la construcció d'una societat més justa i inclusiva, contribuint al benestar i la cohesió social a través del seu compromís amb els valors de solidaritat i equitat. La seva importància radica en la seva

capacitat per a mobilitzar recursos humans i financers, la seva flexibilitat per a adaptar-se a les necessitats canviants i la seva capacitat per a representar i donar veu als sectors més marginats de la societat. En resum, el tercer sector social a Catalunya és un pilar fonamental del teixit social, enriquint la vida comunitària i promovent un desenvolupament més equitatiu i sostenible.

1. Impulsar una Llei de concertació social que clarifiqui i simplifiqui la relació de les entitats privades amb les administracions públiques a l'hora de proveir els sistemes de serveis socials. Fins aleshores, desplegar el Decret de contractació pública del 2016 com a mecanisme de col·laboració amb les entitats del tercer sector social.
2. Aprovar la Llei del Tercer Sector Social de Catalunya, que reconegui la important tasca del sector.
3. Establir una interlocució permanent amb les entitats del tercer sector, i, en concret, en l'àmbit polític, garantint una comunicació fluida entre el Departament competent en l'àmbit dels Drets Socials i les entitats representatives del tercer sector social català.
4. Comptar amb la col·laboració de les entitats del tercer sector social per garantir l'accés als drets socials, sobretot de les persones en situació de vulnerabilitat.
5. Creació d'un calendari de pagaments de les subvencions al Tercer Sector Social, que assegurï i faciliti la continuïtat dels projectes de les entitats del Tercer Sector, així com tendir cap a models de concertació que ajudin a simplificar la burocràcia i assegurar la continuïtat de projectes socials plurianuals.

6.4.5. Polítiques per a totes les etapes de la vida

Les polítiques de cicle de vida són fonamentals per a abordar les necessitats i desafiaments de les persones en totes les etapes del seu desenvolupament, des de la infància fins a la vellesa. En aquest enfocament, es prioritza la implementació de programes i serveis que atenguin les necessitats específiques de cada etapa del cicle de vida.

La importància d'aquestes polítiques radica en la seva capacitat per a promoure l'equitat i la inclusió social, en garantir que tots els individus tinguin accés a oportunitats i recursos adequats en cada etapa de la seva vida. A més, aquest enfocament contribueix a la construcció de societats més justes i cohesionades, en reconèixer i valorar la diversitat d'experiències i necessitats al llarg del temps.

Infància, adolescència i famílies

1. Revisar l'Estratègia catalana contra la pobresa infantil, recentment aprovada, però no aplicada, perquè reculli l'acció coordinada dels diversos departaments del Govern implicats, agents socials, món local i tercer sector, amb polítiques predistributives i

redistributives, que contribueixin a reduir el preocupant índex de pobresa infantil a Catalunya, que afecta 1 de cada 4 infants.

2. Creació de la figura de l'Alt Comissionat de la Infància a Catalunya, que vetlli pel seguiment de les polítiques adreçades a garantir el benestar de la infància i de l'adolescència i al compliment i aplicació dels tractats internacionals sobre drets de la infància
3. Assegurar els recursos necessaris per garantir una alimentació saludable dins i fora dels centres educatius i durant períodes no lectius, especialment en programes de prevenció de l'obesitat a Catalunya i incloure a tots els grups de població i trams d'edat, amb especial atenció a la infància i als grups vulnerables.
4. Culminar el desplegament de les unitats integrades d'atenció a infants i adolescents víctimes de violència sexual (Barnahus) dotant-les d'equips professionals qualificats i de protocols d'actuació unificats, amb la participació activa del departament de justícia, salut i drets socials.
5. Ampliar la partida pressupostària (oberta) destinada a reforçar els ajuts a l'alumnat, ampliant la seva cobertura i agilitzant la seva concessió durant qualsevol moment del curs escolar, en el cas de situacions socioeconòmiques sobrevingudes.
6. Promoure i millorar l'acolliment familiar, amb l'objectiu que cap infant menor de sis anys estigui institucionalitzat.
7. Consolidar i reconèixer la figura dels COCOBE (coordinadors de coeducació, convivència i benestar) incorporant-hi nous professionals de l'àmbit de la psicologia i/o l'educació social als centres educatius, perquè aquesta funció no hagi de ser assumida durant unes hores pel professorat.
8. Garantir la participació dels infants i joves en situació de vulnerabilitat en les activitats educatives extraescolars.
9. Augmentar la presència dels equips d'atenció al menor a tot el territori i desenvolupar un model pilot d'intervenció psicosocial adreçada als infants inimputables menors de 14 anys. Per això es proposa a creació d'un equip per província, el disseny i implementació d'un model pilot d'intervenció psicosocial i l'impuls d'una formació específica adreçada als professionals dels EMI per tal d'implementar-lo.
10. Garantir el desplegament del nou model de Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS) que situen la família com a unitat social bàsica, en conjunt amb diputacions, consells comarcals i municipis d'arreu del territori de Catalunya.
11. Equiparació progressiva durant els pròxims quatre anys de les famílies monoparentals a les famílies nombroses des del primer fill en els àmbits de competència autonòmica i incrementar la durada del carnet de famílies monoparentals fent la revisió quan el primer fill tingui 21 anys. Tanmateix, facilitar la seva obtenció a aquelles dones que es troben en situació de violències masclistes.

Gent gran i edatisme

1. Impulsar de nou la Llei de la gent gran amb la finalitat de promocionar el benestar personal i social del col·lectiu de la gent gran a Catalunya, la garantia del ple exercici dels seus drets i l'assumpció de les seves responsabilitats, així com l'establiment d'un sistema integral d'atenció i protecció efectiu, que possibilitin un envelliment integral i saludable, amb la participació de totes les administracions públiques catalanes i dels sectors i entitats socials implicades.
2. Creació de l'Observatori de la Gent Gran a Catalunya que permeti disposar d'un coneixement estadístic i teòric actualitzat i continuat de les seves necessitats i dels recursos existents, especialment d'aquells relacionats amb situacions de dependència.
3. Aprovació del Pla d'Actuació per la protecció i l'envelliment saludable de la gent gran.
4. Creació d'una Direcció General de la Gent Gran.
5. Modificació de la Llei 24/2009, del 23 de desembre, del síndic de greuges per incloure la figura del defensor o defensora dels drets de la gent gran.
6. Creació de 10 nous serveis d'atenció integral en l'àmbit rural (SAIAR), destinat a les persones de més de 65 anys que viuen en entorns rurals per atendre les necessitats assistencials en el seu entorn habitual.
7. Adoptar mesures per fer front a les discriminacions i abusos per motius d'edat (edatisme) en l'àmbit de la salut, la formació o l'accés als serveis públics, entre d'altres i garantir una contribució significativa de les persones grans en la participació política, l'accés igualitari a la cultura, la justícia, l'ocupació, l'aprenentatge permanent i la formació professional, fins i tot, en l'àmbit digital.
8. Recuperar l'assistència presencial en aquells serveis públics bàsics de l'administració pública, subministraments bàsics i sector bancari, a més de protegir a les persones grans de totes les formes d'abús i violència, inclosos els abusos financers, la manca d'atenció i assistència i l'aïllament.
9. Crear un programa específic de lluita contra la soledat no desitjada, de la mà dels ajuntaments, fent extensives experiències locals d'èxit al conjunt del territori.

6.4.6. Persones amb discapacitat

A Catalunya, la situació de les persones amb discapacitat és una realitat complexa marcada per desafiaments persistents i una gestió del Govern que ha estat criticada per la seva falta d'eficàcia i compromís en aquest àmbit crucial. Malgrat els avanços en matèria de drets i accessibilitat, nombroses organitzacions i activistes han assenyalat deficiències significatives en les polítiques i programes destinats a garantir la igualtat d'oportunitats i la plena inclusió de les persones amb discapacitat.

La falta d'accessibilitat en espais públics i edificacions, l'escassetat de serveis especialitzats, la discriminació laboral i la insuficiència de recursos per a l'atenció i el suport són només alguns dels problemes que enfronten les persones amb discapacitat a Catalunya. Aquestes barreres no sols obstaculitzen la seva participació en la vida social i econòmica, sinó que també perpetuen l'exclusió i la marginalitat.

Si bé s'han implementat algunes mesures i programes destinats a millorar la situació de les persones amb discapacitat, considerem que aquestes accions són insuficients i manquen d'un enfocament centrat en les necessitats reals de les persones afectades. En lloc de polítiques reactives i fragmentades, es requereix un enfocament més proactiu i coordinat que garanteixi la plena participació i l'exercici dels drets de totes les persones amb discapacitat a Catalunya.

1. Garantir l'aplicació efectiva del codi d'accessibilitat amb un pressupost suficient per assegurar que totes les persones puguin dur a terme les activitats de la vida quotidiana de forma autònoma eliminant les barreres existents, tant físiques, sensorials com actitudinals.
2. Tornar a impulsar el canvi la definició de discapacitat intel·lectual recollida a l'actual Llei d'accessibilitat de Catalunya.
3. Aprovar i desplegar el Pacte Nacional pels Drets de les Persones amb Discapacitat.
4. Impulsar la figura de l'assistència personal, recollida a la Llei de promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de Dependència (LAPAD), incrementant el nombre de persones que se'n poden beneficiar tant en les modalitats de servei com l'econòmica.
5. Incorporar l'autisme dins la cartera de serveis socials.
6. De la mà del sector, implementar un pla d'accés a l'habitatge de les persones amb discapacitat física, intel·lectual i sensorial que garanteixin el desenvolupament de projectes de vida independent, amb els suports necessaris i evitant situacions de discriminació.
7. Creació d'un servei específic dins del Servei d'Ocupació de Catalunya, que treballi específicament per la inclusió laboral de les persones amb discapacitat i especials dificultats en el mercat ordinari, que apropi i informi els avantatges fiscals, laborals i socials i acompanyi a les empreses en el compliment de la llei estatal per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat i assessori en l'adaptació dels llocs de treball.
8. Implementar de forma progressiva la garantia dels Drets segons la Convenció de Drets de les Persones amb Discapacitat aprovada per Nacions Unides.
9. Assegurar la presència del serveis d'interpretació (ILS) als serveis públics, administracions, mitjans de comunicació i als actes públics, per tal que les persones

sordes accedeixin a la informació en condicions d'igualtat respecte de la resta de la societat, així com garantir l'accessibilitat a les webs i apps d'institucions i empreses públiques.

10. Reformar la Llei de la llengua de signes catalana, adaptant-la al nou context social, lingüístic, cultural i econòmic i amb dotació pressupostària real, específica i estable.
11. Reduir en un 50% el temps d'espera per a la tramitació dels graus de discapacitat així com per accedir a les pensions no contributives per invalidesa.
12. Potenciar el creixement ponderat de les Llars amb Suport en el marc dels Serveis Socials Especialitzats de l'àmbit de la salut mental.

6.5. LGTBI

Volem una Catalunya de persones que visquin i convisquin en plena llibertat, amb els mateixos drets, deures i oportunitats; una Catalunya on tothom pugui desenvolupar el seu projecte vital, sigui com sigui, vingui d'on vingui i estimi a qui estimi. Perquè només així entenem la nostra societat, una societat diversa, inclusiva, justa, lliure, igualitària i fraternal, que ens permeti enriquir-nos com a país.

Ens sentim orgullosos i orgulloses del que som i de la diversitat d'aquesta societat de la qual formem part i reivindiquem el lideratge del PSC en la lluita contra qualsevol expressió d'intolerància, discriminació i/o persecució per raó de religió o conviccions, capacitats, edat, origen, identitat o orientació sexual, o per qualsevol altra condició social o personal, i en la lluita contra el discurs de l'odi en totes les seves formes i expressions que cal erradicar.

Una diversitat de la nostra societat que ha estat sempre complexa, però mai conflictiva. Tanmateix, avui ens trobem amb un escenari de dificultats en què hi ha qui posa en dubte les llibertats i els drets socials i civils conquerits com a societat i fomenta la ideologia de la por i l'odi.

Catalunya necessita un Govern que aposti clarament per una societat respectuosa i orgullosa de la seva diversitat. Qualsevol societat moderna, justa, democràtica i pròspera ha de vetllar per garantir els drets de tota la ciutadania sense excepció, i especialment els d'aquells col·lectius més vulnerables. Volem una Catalunya orgullosa de la seva diversitat i lliure d'odi.

1. Erradicarem qualsevol tipus de discriminació i garantirem els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, i erradicarem l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
2. Promourem un Pla contra les Discriminacions pel foment del respecte per totes les diversitats com a base de convivència, que inclogui programes d'intervenció social per la formació i la sensibilització amb la diversitat sexual i afectiva des del coneixement mutu; i impulsar mecanismes que permetin abordar d'una forma

integral i estructural tota mena de discriminació, fent èmfasi en els àmbits on es dona més discriminació, com són l'àmbit laboral, sanitari i l'habitacional.

3. Erradicarem l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, i combatrem les agressions LGTB-fòbiques i el *bullying* als nostres pobles i ciutats. Contemplarem, a més, el sexili que pateixen moltes persones LGTBI que no resideixen a les grans ciutats.
4. Assegurarem que la gent gran visqui en plenitud la seva identitat o orientació sexual mitjançant un Pla Específic per a la Gent Gran LGTBI.
5. Fomentarem polítiques i plans adreçats a erradicar les discriminacions estructurals contra les dones lesbianes per la seva orientació sexual i que es poden donar en diversos àmbits de la societat, com els protocols ginecològics, l'educació sexual als centres educatius, la manca de referents culturals o la violència sexual.
6. Fomentarem polítiques i plans adreçats a erradicar les discriminacions estructurals contra les dones lesbianes per la seva condició sexual i que es poden donar en diversos àmbits de la societat, com els protocols ginecològics, l'educació sexual als centres educatius, la manca de referents culturals o la violència sexual.
7. Promoure els serveis locals d'informació i assessorament en qüestions LGTBI, per donar un tracte més proper a la ciutadania, perquè es pugui conèixer la realitat del col·lectiu LGTBI i també dur a terme tallers i formació continuada oberta a tota la ciutadania a l'hora d'abordar situacions de discriminació per LGBTI-fòbia, garantint els drets de les persones LGTBI i donant-los suport per desenvolupar les seves trajectòries.
8. Proporcionar referents LGTBI a la ciutadania, donant visibilitat i normalitat dins de la societat. També recordant tots els moments i honorant els lluitadors i les lluitadores que van aconseguir fites històriques pel col·lectiu enfortint la memòria històrica LGTBI.

6.6. IMMIGRACIÓ I DIVERSITAT

La realitat del segle XXI està marcada per potents moviments d'emigració, immigració, intercanvis i enriquiments identitaris, i hem de saber gestionar aquest repte amb serenitat, responsabilitat, realisme, maduresa, solidaritat i projecció cap al futur.

Els poders públics han de garantir la convivència i la cohesió social, i també han d'acompanyar les persones nouvingudes en el seu procés d'integració i les persones autòctones en el coneixement de les noves realitats que conviuen a la seva comunitat. Són les administracions públiques les que tenen el deure de garantir els drets polítics i socials de la població immigrada, així com d'exigir-los les obligacions ciutadanes.

Les polítiques d'oportunitats així com de cohesió i convivència són essencials per al desenvolupament dels ciutadans i les ciutadanes i per garantir l'exercici de la plena ciutadania.

El nostre model d'integració es basa en el reconeixement de la diversitat i la defensa de la igualtat d'oportunitats, i hem de continuar treballant des de les polítiques de ciutadania, de formació i capacitació.

1. Garantir els drets de la població immigrada, en un marc de polítiques que promoguin el progrés col·lectiu i la mobilitat social, i que facilitin la permeabilitat de les noves expressions creatives, artístiques, científiques i intel·lectuals i el seu encaix a la societat en un marc de pluralitat i interculturalitat.
2. Reforçar i impulsar els programes que afavoreixen el coneixement de l'entorn i les llengües oficials.
3. Combatre els discursos racistes, xenòfobs i populistes que alimenten la desconfiança i l'odi vers la pluralitat adaptant la llei d'igualtat de tracte i no discriminació.
4. Posar en marxa un Observatori del Racisme i la xenofòbia a Catalunya, per tal de tenir un monitoratge del territori respecte a les situacions que es produeixen en el territori i dificultin la convivència i la cohesió social.
5. Promoure un pla integral contra els extremismes que estableixi sistemes d'alertes davant possibles radicalitzacions.

6.7. LLIBERTAT DE CONSCIÈNCIA I LAÏCITAT

La llibertat de consciència, ideològica, religiosa i de culte és un dels fonaments de la convivència i la cohesió social. Cal garantir-les, tot promovent polítiques públiques de caràcter laic que facin efectiu el caràcter aconfessional de l'Estat.

1. Fer que la ubicació de nous espais de culte es produeixi sempre des del respecte a la llei, fruit d'una negociació entre l'administració i les diverses religions, per trobar un equilibri de convivència.
2. Promoure la incorporació de l'ensenyament cultural sobre el fet religiós en termes d'integració i convivència, com a part del nostre patrimoni cultural, evitant, per ignorància, els riscos dels fonamentalismes. Alhora, garantir que la formació d'infants i joves en alguna creença o tradició religiosa en concret es faci fora de l'horari lectiu, de manera clarament diferenciada i sense coincidir amb cap matèria.
3. Procedir a la transformació dels llocs de culte als centres públics en llocs d'ús públic no confessional.

4. Establir un nou i renovat marc legislatiu que vetlli pel bon ús i correcte funcionament d'aquells béns immobles d'interès cultural pertanyents a l'Església catòlica o a altres institucions i que estableixi mecanismes que evitin que els immobles arribin a trobar-se en situació d'abandonament.
5. Recuperar iniciatives que facin pedagogia en els valors comuns d'arrel cívica i democràtica.
6. Promoure un Pacte Nacional per la Laïcitat, fruit del diàleg i l'acord entre les institucions catalanes i les organitzacions de la societat civil.
7. Retirar els símbols religiosos en edificis públics, llevat que, per raó de la seva catalogació o raons estructurals, històriques o artístiques, es dictamini que cal preservar-los on són. Els elements retirats, previ dictamen, seran degudament catalogats i conservats i, si escau, museïtzats.
8. Promoure la revisió de la forma de celebració dels actes institucionals de la Generalitat, de forma que es garanteixi plenament el seu caràcter aconfessional, en totes les ocasions.

Eix 7. Bon govern

7.1. MODEL FEDERAL I MILLORA DE L'AUTOGOVERN

La societat catalana és plural i complexa, com ho és el conjunt de la societat espanyola. Les tècniques del federalisme són, per al PSC, les més escaients per la construcció d'un projecte compartit tant a Catalunya, com al conjunt d'Espanya i d'Europa. Aquestes tècniques es poden i s'han de combinar amb una millora de l'autogovern de Catalunya, que també cal aplicar Catalunya endins. Així, abordant les qüestions relatives a la distribució de competències, a la millora del seu exercici, a la distribució de recursos i també al reconeixement mutu, i mitjançant el diàleg, la negociació i l'acord, entrarem en el terreny fèrtil dels avanços i dels èxits col·lectius.

1. **Impulsar la transformació progressiva de l'Estat de les Autonomies en un Estat federal.** Així, sense perdre de vista l'objectiu d'una reforma federal de la Constitució, proposem avançar en el federalisme dels fets:
 - **Desconcentració del poder judicial.** Es proposa la modificació de la LOPJ per preveure la possibilitat d'establir òrgans desconcentrats del Consell General del Poder Judicial, que en el cas de Catalunya podria prendre la forma del Consell de Justícia de Catalunya previst a l'Estatut, així com per incorporar-hi l'habilitació de les autonomies per poder elegir jutges i magistrats i per preveure la presidència d'aquest òrgan per part del president o presidenta del TSJC. Pel que fa a la incorporació dels fiscals a aquest òrgan desconcentrat, caldria modificar la Llei de l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal.

- **Institucionalització de mecanismes federals de govern compartit.** Calen més i millors mecanismes i procediments de codeterminació i codecisió, d'integració de voluntats en els processos de presa de decisions en l'àmbit federal. Les conferències de presidents, les conferències sectorials i multisectorials i altres formes de participació de les autonomies en la formació de la voluntat de l'Estat, haurien de ser objecte de revisió amb visió de conjunt, i de reforçament de la seva institucionalització. Es proposa l'impuls d'una nova Llei orgànica de participació de les autonomies en la formació de la voluntat comuna de l'Estat.
- **Millora dels mecanismes de participació de les autonomies en l'àmbit de la Unió Europea.** Cal revisar les diferents fórmules de participació de les autonomies en l'àmbit de la Unió Europea, el seu paper en l'aplicació del dret europeu, amb l'experiència guanyada des de la primera reunió de la CARUE (abans CARCE), l'any 1989, i la seva participació en organismes internacionals, així com la possibilitat d'establir acords internacionals en matèries de la seva competència.
- **Millora dels mecanismes de participació de les autonomies en la designació de membres d'òrgans estatals.** Cal reforçar la participació de les autonomies en la designació dels membres d'institucions generals de l'Estat (Tribunal Constitucional, Consell General del Poder Judicial, Tribunal de Comptes, Consell Econòmic i Social), aprofitant els marges de millora possibles sense alterar la configuració constitucional de la seva composició o elecció, allà on sigui possible, i també a través dels mecanismes existents, tant multilaterals com bilaterals, o fins i tot mitjançant el diàleg i l'acord polític en l'àmbit parlamentari o entre governs. D'altra banda, també es podrien establir mecanismes de participació de les autonomies en els tràmits previs de designació dels membres d'organismes i agències l'actuació de les quals té una afectació d'àmbit general (Banc d'Espanya, Agència Tributària, Comissió Nacional del Mercat de Valors, Comissió del Sistema Elèctric Nacional, Comissió del Mercat de Telecomunicacions, Agència de Protecció de Dades, Consell de RTVE, etc.)
- **Reforçar la posició de les autonomies com a part de l'Estat.** Reforç del principi segons el qual les institucions d'autogovern són Estat, el que té impacte sobre la subrogació dels òrgans estatals per les institucions autonòmiques i suposa la necessitat d'actuar amb lleialtat i solidaritat recíproques entre administracions.
- **Millora dels mecanismes de cooperació horitzontal entre autonomies.** Aquesta cooperació existeix, sovint per canals informals. Resulta possible, sense necessitat de reforma constitucional, donar un impuls legislatiu a la cooperació horitzontal entre autonomies i, sens dubte, facilitar en la pràctica l'establiment de mecanismes de cooperació horitzontal, sigui en forma de fòrums de debat multilateral per fixar posicions comunes, en forma de relacions bilaterals entre

autonomies veïnes o amb problemàtiques similars, sigui en forma de convenis i acords interautonòmics, de declaracions d'intencions per la col·laboració, de protocols de col·laboració mútua o qualsevol altra fórmula.

2. Crear el Comissionat de l'Autogovern.
3. Desplegar plenament l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i, en especial, elaborar totes aquelles lleis previstes a l'Estatut i que, fins a la data d'avui, el Govern de la Generalitat no ha impulsat encara.
4. Impulsar l'aprovació d'una Llei electoral de Catalunya en la legislatura 2024-2028.
5. Promoure els acords, en el marc dels treballs de la Comissió Bilateral Estat-Generalitat i de la Comissió Mixta de Traspassos Estat-Generalitat, per culminar els traspassos pendents i la transferència dels recursos necessaris per a l'exercici de les competències de la Generalitat, així com per abordar qüestions com l'autonomia local.
6. Fomentar un debat serè per repensar el funcionament del sistema d'elecció dels organismes de garantia de drets i control de les administracions públiques, per garantir l'adequació dels nomenaments a les funcions que els correspon i la seva efectiva transparència:
 - Crear una comissió de nomenaments formada per persones expertes de reconegut prestigi, perquè doni suport a la tasca dels parlamentaris en l'avaluació, examen i proposta dels candidats i les candidates que seran designats i designades pel Parlament.
 - Reforçar les eines per garantir una efectiva rendició de comptes.
 - D'acord amb tots els agents implicats, avaluar el grau d'eficàcia dels organismes de control i fer les reformes adients amb els recursos suficients per garantir que poden i compleixen amb les seves funcions.
7. Promoure un acord entre els grups parlamentaris per reformar el Reglament del Parlament, per dotar-lo de més agilitat, connexió amb la ciutadania, transparència, rendició de comptes dels càrrecs i òrgans del Parlament, i de majors recursos per a les comissions d'investigació, així com per la millora de la racionalització i qualitat normativa i per afrontar fenòmens com els discursos d'odi.
8. Promoure un acord de clarificació de competències amb les administracions locals, en el marc del Consell de Governos Locals, basat en la cooperació sense superposició, l'aplicació del principi de subsidiarietat i de suficiència financera, l'ús eficient i avaluat dels recursos i el model de sector públic de governança compartida quan escaigui.

7.2. BON GOVERN, PER UNA ADMINISTRACIÓ PÚBLICA MÉS ÀGIL I EFICAÇ

És una evidència que la millora de la qualitat dels serveis públics impacten en més creixement i benestar social. Per això aquest és un dels objectius que els i les socialistes tenim amb la ciutadania el 12 de maig. Volem els millors serveis públics per poder atendre la ciutadania amb la millor de les garanties i amb resultats satisfactoris

El conjunt del sector públic a Catalunya s'ha de transformar per garantir la generació de valor públic. El repte de la transformació digital, d'entendre i atendre la complexitat; de situar la ciutadania en el centre; de retenir i captar talent; per garantir els drets i deures de la ciutadania; per ser més àgils i eficients.

Millora i transformació de l'Administració

1. Transformarem l'administració cap a un model més modern i innovador, centrat en el ciutadà i en els serveis a prestar.
2. Posarem en marxa una auditoria dels serveis públics per conèixer ineficiències dels diferents sistemes.
3. Proposarem un Pla de Racionalització de la despesa a l'Administració de la Generalitat que introdueixi mesures d'eficiència i avaluació de la despesa.
4. Iniciarem un procés de reducció i simplificació normativa de la legislació catalana.
5. Portarem a terme una Finestreta única per la ciutadania, amb una visió integrada i interadministrativa. Des de qualsevol oficina d'atenció al ciutadà s'ha d'oferir un servei d'assistència amb una visió integral interadministrativa, tal com obliga la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
6. Aprovarem un Decret per iniciar un procés de simplificació dels tràmits administratius i la burocràcia per al conjunt de l'administració i amb especial atenció en la simplificació per a la posada en funcionament d'una activitat econòmica. En dos àmbits:
 - a. **Entre la ciutadania i l'administració.** Aplicar de forma radical el principi d'“una vegada i prou” (*once only*) per garantir el dret de la ciutadania a no presentar documents o dades que ja estan en poder de l'Administració.
 - b. **Entre la mateixa administració,** mirant de revisar els principals processos de cada departament per veure en quins casos es poden simplificar.
7. Impulsar la planificació estratègica a tots els departaments i unitats de l'administració.
8. Reforçar IVALUA com una veritable agència d'avaluació de polítiques públiques i que contingui unitats d'avaluació a cadascun dels departaments. És important que es duguin a terme avaluacions de disseny, abans de la implementació del servei o el programa, i no només la realització d'avaluacions finals.

9. Impulsar el retiment de comptes com un dret de la ciutadania a saber què s'ha fet i els resultats assolits mitjançant:
 - Definició d'uns estàndards d'obligació del retiment de comptes de les administracions catalanes detallant els objectius assolits i els no assolits i, en aquest cas, justificant les motivacions. Els estàndards seran proporcionals als recursos de cada administració.
 - Desenvolupament de la normativa actual per concretar les obligacions de retiments de comptes.
 - Garantia del rigor i la fiabilitat dels informes de retiments de comptes amb el control del personal d'habilitació nacional, col·legis professionals i agències externes.
 - Fent públics els informes de retiment de comptes.
10. Implementar un pla sobre captació de persones amb funcions directives destinat a estudiants joves similar al pla anglès del *Fast Track*, amb l'objectiu d'atraure els millors al sector públic. Hem d'aconseguir prestigiar els llocs de treball al sector públic.
11. Promoure un document de bases per a una nova Llei de contractació pública de Catalunya que dissenyi adequadament els procediments i l'organització, actualitzant les clàusules socials, fiscals i mediambientals, així com la transparència sobre paradisos fiscals.
12. Reforçar i modernitzar l'Escola d'Administració Pública de Catalunya amb una nova llei, que garanteixi una formació de qualitat i adaptada als reptes del segle XXI. Volem una Escola d'Administració Pública que prepari els servidors públics per respondre adequadament als desafiaments actuals i futurs de la societat catalana.
13. Impulsar una Llei de la funció pública, elaborada mitjançant el diàleg amb els agents socials i cercant el màxim consens parlamentari, que vetlli per la dignificació, estabilitat i formació dels treballadors i les treballadores públiques, doti de publicitat i transparència l'accés i motivi adequadament el desenvolupament de les pròpies responsabilitats, amb un major nivell de professionalització tant directiva com tècnica i administrativa, i estableixi mecanismes de relleu on es pugui donar una transferència de coneixement efectiva.
14. Impulsar l'Estatut de la Direcció Pública Professional de Catalunya.
15. Prenem l'experiència ciutadana com a un dels eixos vertebradors de la transformació de l'administració. Evolucionarem els models d'atenció ciutadana cap a models de relació amb la ciutadania (espais de laboratori, llenguatge clar i fàcil) i incorporarem la ciutadania en el cycle de producció de les polítiques públiques (disseny, seguiment i avaluació).

16. Orientarem la transformació digital a un model de governança pública de les dades: establimos mecanismes de control ètic de la intel·ligència artificial i altres tecnologies emergents.

7.3. GOVERNAR AMB ELS MUNICIPIS

Des de fa més de quaranta anys, el socialisme català ha estat una força transformadora dels pobles i ciutats de Catalunya amb l'objectiu fonamental de posar sempre les persones i el bé comú al centre de l'acció política.

Malgrat les dificultats i les limitacions cada vegada més agreujades que altres administracions imposen als governs locals, els ajuntaments han mantingut el seu compromís amb la ciutadania liderant la resposta als grans desafiaments dels darrers anys.

En una època de canvis ràpids, complexos i globals com l'actual, sobre els quals cal actuar de forma compromesa, pròxima i eficient, el municipalisme emergeix com una força poderosa per donar respostes i modelar el futur de les nostres comunitats.

Les administracions locals tenen la responsabilitat no solament de respondre a les necessitats immediates de les comunitats, sinó que ahora han de plantejar accions a llarg termini per afrontar alguns dels grans desafiaments globals, com són:

- El canvi climàtic i la sostenibilitat, això inclou la promoció de l'energia renovable, la millora del transport públic, la prevenció i reducció dels residus promovent l'economia circular i la gestió responsable de l'aigua i dels recursos naturals.
- Les desigualtats socials i econòmiques creixents en els darrers anys, abordant qüestions com l'accés a l'educació, les cures, l'atenció sanitària i l'equitat de gènere, i impulsant programes d'inclusió social.
- L'habitatge i desenvolupament urbà, impulsant polítiques públiques per garantir el dret a un habitatge assequible i un desenvolupament urbà equitatiu que no deixi ningú enrere.
- La digitalització i les ciutats intel·ligents, desenvolupant estratègies per aprofitar les tecnologies digitals per millorar els serveis públics i augmentar la participació ciutadana, ahora que aborden qüestions de privadesa i ciberseguretat.
- La immigració i la diversitat, promovent la inclusió i la convivència amb les persones migrants, abordant qüestions com la integració i els drets humans.
- La salut pública, treballant per garantir una resposta efectiva a les crisis sanitàries i promoure la salut i el benestar de la població especialment a través de l'atenció comunitària.

- La convivència i la seguretat, col·laborant amb la resta d'administracions competents per afrontar aquest desafiament de forma integral, que vagi més enllà de les respostes tradicionals a la delinqüència i se centri en la construcció de societats cohesionades, cíviques i igualitàries, on els ajuntaments juguen un paper fonamental.
- La integritat, amb la inclusió de l'ètica, la transparència, la rendició de comptes, la prevenció de la corrupció, la participació ciutadana i la gestió eficient dels recursos públics i la prestació de serveis de qualitat als ciutadans i ciutadanes en l'essència de l'administració local.

Davant d'aquesta casuística, els governs locals es troben en una cruïlla decisiva per garantir la cohesió social, el benestar i la igualtat d'oportunitats per a la ciutadania per la inexistència d'un finançament just i adequat, per la manca de clarificació de les competències a exercir i per la transferència de competències de la Generalitat sense recursos i cap acompanyament. Cal una Generalitat propera que compti i governi amb el món local. Sense la participació activa de governs locals forts i recursos adequats, abordar els reptes de la societat catalana serà extremadament difícil.

Els ajuntaments són percebuts per la ciutadania com l'administració més propera i, de resultes, l'administració més sensible a les seves demandes. Els consistoris són part de la governança de Catalunya i cal reconèixer-los com a part essencial de la governabilitat del país.

1. Impulsar l'aprovació d'una Llei de governs locals i una Llei de finances locals que desenvolupin les previsions estatutàries, millorin el finançament local, clarifiquin la distribució de competències i estableixin un nou sistema institucional local a Catalunya que es regeixi pels principis de suficiència de recursos, equitat, autonomia i responsabilitat fiscal.
2. Avançar vers una nova governança que reconegui el rol essencial dels ajuntaments. Catalunya ha d'avançar vers una nova governança multinivell de caràcter federal basada en els principis de cooperació i lleialtat institucional. No es pot governar Catalunya d'esquena als ajuntaments.
3. Actualitzar el Fons de Cooperació Local adaptant-lo a les necessitats actuals dels ens locals de Catalunya.
4. Retornar el deute que manté la Generalitat amb els municipis.
5. Reformar el Consell de Governos Locals establert per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya perquè esdevingui un òrgan sense dependència jurídica ni financera de la Generalitat per tal de ser la verdadera veu del municipalisme.
6. Reconèixer els mecanismes legalment establerts de cooperació entre la Generalitat i el món local com una oportunitat de diàleg i de concertar una millor política pública que cohesioni i faci avançar Catalunya.

7. Estudiar mecanismes per fer avançar els municipis amb urbanitzacions amb dèficits urbanístics per modernitzar el territori i avançar vers una transició ecològica a través de polítiques actives i recursos econòmics, com els Plans de Barri del Govern catalanista i d'esquerres.
8. Garantir l'equilibri territorial i la consideració de les especificitats dels petits municipis en la prestació de serveis a la ciutadania. A l'hora de distribuir competències i recursos, aquest factor ha de ser tingut en compte no només en consideració a la justícia social, sinó també com una estratègia per combatre la despoblació de les àrees rurals i l'excessiva concentració de població en les grans ciutats, que sovint supera la seva capacitat per proporcionar serveis de qualitat.
9. Treballar conjuntament des del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya per implementar una plataforma digital única que permeti la gestió de tràmits i la millora de la comunicació eficient entre administracions.
10. Impulsar la derogació de la Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local. Aquesta llei no ha estat una norma transformadora, en el sentit de modernitzar el règim local, sinó que la seva finalitat ha estat limitadora de competències per l'administració local a través del control econòmic.
11. Augmentar la dotació del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC) que és el principal instrument de cooperació per a la realització d'obres i serveis de competència local. Cal també adaptar i flexibilitzar les línies de finançament per fer front a les necessitats actuals del món local.
12. Augmentar progressivament la participació dels ajuntaments en el rendiment de l'impost sobre les estades en establiments turístics (taxa turística) perquè els ajuntaments puguin corregir el cost de serveis públics addicionals que genera l'activitat turística en els municipis.
13. Impulsar la llei dels síndics i síndiques i defensors i defensores locals.
14. Impulsar una llei d'entitats municipals descentralitzades (EMD), que modifiqui el sistema electoral d'elecció dels membres del govern de l'EMD i millori el finançament d'aquestes.

7.4. LA VALL D'ARAN

7.4.1 Autogovern

La Vall d'Aran posseeix una llengua i cultura pròpies, així com una tradició de govern defensat pels aranesos i les araneses al llarg del temps.

L'autogovern i les institucions araneses són fonamentals per preservar la identitat i la riquesa cultural d'aquesta comunitat singular. Amb aquestes mesures, volem consolidar i protegir el patrimoni aranès per les generacions futures.

Ens comprometem fermament amb l'Aran i, per això:

1. Actualitzarem i desplegarem la Llei de règim especial d'Aran, per consolidar l'autogovern aranès.
2. Assegurarem que l'Aran, a través del Consell General d'Aran, compti amb un model de finançament propi i estable que garanteixi la gestió de les seves competències.
3. Respectarem i potenciarem l'autonomia aranesa així com la seva llengua pròpia, l'aranès.

7.4.2 Inversions en infraestructures

1. Complirem amb els compromisos d'inversió acordats amb el Consell General d'Aran reclamats històricament,
2. Impulsarem el projecte de millora de la funcionalitat i la seguretat de la carretera C-28 a la Vall d'Aran. Aquesta carretera és un eix viari clau pel territori, i les intervencions tenen l'objectiu de desenvolupar la seguretat, la fluïdesa i la sostenibilitat.
3. El compromís polític i pressupostari del PSC se centra en la col·laboració amb el Consell General d'Aran per definir juntament les accions dutes a terme.
4. Construïrem un centre cultural proper a la comunitat i un mitjà per fomentar la cohesió social, generant i consolidant l'activitat sociocultural. La construcció d'aquest centre cultural en el territori és una sol·licitud històrica de la Vall d'Aran.
5. Durem a terme de forma efectiva l'actualització i remodelació de l'Hospital de la Vall d'Aran.

7.4.3 Habitatge digne

1. Abordarem la greu problemàtica d'accés a un habitatge digne que pateix la Vall d'Aran.
2. Dotarem competències i recursos el Consell General d'Aran, per dur a terme polítiques d'habitatge de manera coordinada amb la Generalitat de Catalunya.

7.5. LA CATALUNYA EUROPEA I AMB PROJECCIÓ EXTERIOR

Davant dels grans reptes globals, Catalunya ha de reforçar la vocació europeista i internacionalista que sempre l'ha caracteritzat, fomentant una acció exterior basada en els valors i principis que defensa: la llibertat, la pau, la igualtat, la solidaritat, la promoció dels drets humans, la justícia, la diversitat, la democràcia, la sostenibilitat i el progrés.

L'acció exterior de la Generalitat ha de basar-se en els principis de concertació entre actors i de lleialtat institucional; de consens i d'expressió de la pluralitat del país; i d'eficàcia i transparència. L'acció exterior catalana ha de ser fermament compromesa amb un procés de construcció de la Unió Europea que volem federal, amb l'impuls de la relació amb el veïnatge mediterrani, i un enfortiment de la relació amb Amèrica Llatina i la relació transatlàntica, sense oblidar Àsia i l'Àfrica, ni la política de cooperació al desenvolupament com a element integral, central i definitori de l'acció exterior de Catalunya.

És l'hora de sumar esforços, col·laborar i establir estratègies comunes que ens permetin maximitzar l'ús dels recursos disponibles per tal de defensar els interessos de tot Catalunya, la millora del benestar i millor representació dels seus ciutadans i ciutadanes, i el retorn de Catalunya a l'escena europea i internacional.

1. **Impulsar un nou Pla Estratègic d'Acció Exterior** de la Generalitat de Catalunya, guiat pels principis de concertació entre actors i lleialtat institucional, de consens i expressió de la pluralitat del país, i d'eficàcia i transparència. El Pla estarà orientat al canvi, serà mesurable i avaluable, de manera que alimenti futures planificacions.
2. **Reformar la Llei d'acció exterior i relacions amb la Unió Europea.** L'objectiu és fer-la més eficaç, tot millorant els mecanismes de relació institucional prevists, així com un tractament més diferenciat dels afers i la projecció exterior de Catalunya, incloses la promoció dels seus interessos i la contribució a unes relacions internacionals més justes i equilibrades. En tots els casos seran clau la col·laboració i la lleialtat institucional, el consens i la concertació entre els actors, i la qualitat i la transparència en l'acció de govern.
3. **Garantir un rol específic per al Parlament en el marc de la definició de les grans línies estratègiques de l'acció exterior catalana, i de la participació de la Generalitat als tractats internacionals o a l'adopció per la Generalitat d'acords internacionals administratius i no normatius,** sempre amb ple respecte al *ius contrahendi*, que correspon a l'Estat en exclusiva.
4. **Reordenar la presència de la Generalitat a l'exterior** a fi de racionalitzar-la i optimitzar-la com a eina de promoció dels interessos del conjunt de Catalunya, donant suport a la internacionalització econòmica de Catalunya i de les empreses catalanes a través de les oficines comercials i d'ACC10; establint mecanismes de suport als catalans i les catalanes a l'exterior; promovent la llengua i la cultura catalanes; facilitant intercanvis de tota mena; i potenciant les sinergies amb les institucions de l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals a l'exterior.
5. **Professionalitzar les estructures a l'exterior** de l'acció exterior de Catalunya, mitjançant mecanismes de concurs públic, amb transparència i amb un rigorós procés de formació. Alhora, **promoure l'especialització de part del personal**

- funcionari de la Generalitat en l'àmbit de l'acció exterior, la Unió Europea o la cooperació.**
6. **Impulsar un canvi d'orientació del Consorci Catalunya Internacional (anteriorment Diplocat)**, cercant el màxim consens entre els actors institucionals i socials del consorci en l'elaboració de les seves línies estratègiques i els seus plans de treball anuals.
 7. Promoció de la **projecció cultural de la Generalitat de Catalunya, cercant les sinergies amb altres actors**, des del Govern d'Espanya als dels ajuntaments catalans, passant per creadors i artistes, associacions i fundacions, empreses, comunitats catalanes o catalans residents a l'estranger, i també buscant l'intercanvi i el partenariat amb actors de les societats on es desenvolupin actuacions de diplomàcia cultural.
 8. Col·laboració amb consorcis públics i privats que generen pensament i coneixement, *think tanks* i altres institucions construint amb aquestes entitats una **agenda d'activitats conjunta sobre àmbits d'interès estratègic per a l'acció exterior del Govern** i col·laborant en la preparació d'informes i l'organització de seminaris sobre esdeveniments internacionals que fomentin la participació i interacció dels diferents sectors del món professional, la comunitat acadèmica, el món local i la societat civil.
 9. Disseny d'una **estratègia per atraure nous organismes i programes internacionals**, desenvolupant incentius i elements facilitadors per a l'establiment de noves organitzacions i programes internacionals a Catalunya.
 10. Promoció de les **estades de pràctiques i dels programes de beques**, tant a organitzacions internacionals (beques Canigó), com a les delegacions del Govern i a les oficines sectorials a l'exterior, amb l'objectiu de fomentar la capacitació de professionals catalans en matèria de relacions internacionals, comerç internacional i inversions i internacionalització de les empreses culturals catalanes.
 11. **Reforçar la presència de la Generalitat als fòrums multilaterals** on la nostra contribució tingui un valor afegit regional o global per a Catalunya, com l'Organització de les Nacions Unides i el Consell d'Europa.
 12. **Reforçar la participació del Govern de la Generalitat de Catalunya en les diferents institucions i organismes de la Unió Europea**, en l'àmbit de les seves competències. En aquest sentit, considerem necessari replantejar les funcions de la Delegació del Govern davant la UE i millorar la seva eficàcia.
 13. **Recuperar el lideratge de Catalunya en el procés de la construcció europea**, contribuint a impulsar una Europa de les regions amb una participació estratègica al **Comitè de les Regions** de la Unió Europea i intensificant les relacions institucionals,

- incloses les relatives al Parlament Europeu i a la Comissió Europea, així com en espais com les associacions europees de cooperació territorial.
14. Contribuir activament al **desplegament de les 49 propostes emanades de la Conferència sobre el Futur d'Europa**.
 15. Continuar impulsant l'aprovació de l'**ús oficial del català a la Unió Europea**.
 16. **Enfortir l'Estratègia Mediterrània de Catalunya**; donar un nou impuls a l'**Euroregió Pirineus-Mediterrània**; contribuir a relançar la **Unió per la Mediterrània**, aprofitant el 30è aniversari de l'inici del Procés de Barcelona, que s'esdevindrà l'any 2025; avançar en la construcció de la **Macroregió Mediterrània**; i contribuir a reforçar la **Política Europea de Veïnatge** en l'àmbit mediterrani.
 17. **Reforçar l'acció exterior catalana a l'Amèrica Llatina i a l'Àsia**, així com incrementar els esforços de l'acció exterior catalana a l'**Àfrica**.
 18. **Facilitar la internacionalització, la innovació, el finançament i la cooperació de les empreses catalanes** a través de l'Agència per a la Competitivitat de l'Empresa: Acció. **Prestar especial atenció a les empreses d'economia social**, promovent la realització de projectes d'àmbit europeu.
 19. **Potenciar l'Institut Ramon Llull** com a organisme públic amb l'objectiu de promoure els estudis de la llengua i la cultura catalanes en l'àmbit acadèmic i la producció cultural catalana en altres àmbits com el teatre, el cinema, el circ, la dansa, la música, les arts visuals, el disseny o l'arquitectura.
 20. Treballar conjuntament a escala europea per **lluitar contra fenòmens com la desinformació, els ciberatacs, les ingerències estrangeres en processos electorals, el finançament extern de partits polítics, els atacs a la llibertat de premsa**, etc.
 21. **Assolir l'objectiu del 0,7%** dels ingressos corrents no condicionats destinats a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament, l'any 2030.
 22. **Reforçar el diàleg i la concertació de les polítiques de cooperació amb les organitzacions de la societat civil** i construir processos de participació que facilitin l'aportació a l'elaboració de les polítiques de cooperació del seu punt de vista, capacitats i coneixement, a més de permetre la lícita expressió dels seus interessos.
 23. Impulsar un **enfocament feminista de la cooperació al desenvolupament**.
 24. **Reprendre el Fòrum Català per la Pau**, procés participatiu i inclusiu que ha de permetre generar una estratègia catalana per a la construcció de la pau, i la transformació i prevenció i resolució dels conflictes violents, incloent-hi l'agenda local.

25. **Augmentar els recursos per a una cooperació de qualitat i transformadora.** Per fer-ho, **centrarem l'esforç pressupostari en l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament**, assegurant que la despesa tingui un impacte als països i pobles a qui es destini la cooperació.
26. **Treballar per reforçar la política de foment de la pau de la Generalitat de Catalunya**, al costat de les organitzacions, institucions públiques i centres especialitzats rellevants, i ens comprometem a consolidar-la com un tret distintiu del que Catalunya projecta al món, i un valor de la seva contribució als afers globals.
27. Potenciar les **comunitats catalanes a l'exterior**, augmentant la protecció als i les joves i als treballadors i les treballadores catalanes a l'exterior, millorant l'orientació i informació a tothom que plantegi projectes personals o professionals d'emigració
28. Establir un Pla de retorn del talent a Catalunya, apostant per una política activa de captació del talent català a l'exterior en els àmbits digital, financer i de la recerca en biomedicina a través de programes de col·laboració publicoprivada. Volem que el talent i l'experiència acumulada a l'estranger que vulgui tornar a casa pugui tenir l'oportunitat de fer-ho, en benefici seu i del nostre país.
29. Treballar perquè els catalans i les catalanes amb almenys cinc anys demostrables de residència permanent a l'exterior, i fins als tres anys posteriors al seu retorn, puguin beneficiar-se dels avantatges en les **ofertes públiques d'habitatge** que pugui crear la Generalitat o les empreses públiques participades, per facilitar el seu retorn.
30. Evolucionar i complementar la forma de **participació dels catalans i les catalanes a l'exterior**, tenint en compte les persones a títol individual, a més de les associacions, i buscant fórmules de participació directa a l'exterior.
31. Defensar els **drets dels catalans i les catalanes que viuen, estudien i treballen al Regne Unit**, així com de les nostres empreses, vetllant pel compliment dels acords signats entre la Unió Europea i el Regne Unit, de la mateixa manera que volem que els ciutadans i les ciutadanes britàniques que viuen a Catalunya ho puguin continuar fent amb totes les garanties.
32. **Facilitar els tràmits per tal que els catalans i les catalanes que viuen a l'exterior tinguin accés als serveis de la sanitat pública catalana durant les seves estades temporals** a Catalunya, millorant els mecanismes vigents des del 2017.
33. **Reforçar la diplomàcia local i el treball en xarxa dels municipis catalans** en el marc internacional, europeu i en el Mediterrani. Un treball orientat a la col·laboració i la millora de les capacitats enfront dels reptes comuns als diferents territoris, i també a l'alineament i la contribució a les agendes globals, com l'Agenda 2030 o la Nova Agenda Urbana.

34. **Treballar per millorar la capacitat d'interlocució dels municipis catalans amb les institucions europees**, de forma concertada amb les diputacions i altres institucions rellevants, així com la seva participació en els processos normatius comunitaris, especialment a través del funcionament del principi de subsidiarietat.
35. **Donar suport a la Unió per la Mediterrània**, amb seu a Barcelona, com a espai clau cooperació multilateral a la regió, i fomentar l'activitat i capacitat d'influència de l'IMed (Institut Europeu de la Mediterrània).

7.6. ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ PÚBLICS

El PSC ha estat l'impulsor d'un acord per refundar la Corporació de Mitjans Audiovisuals que ja està donant els seus fruits en terrenys com la millora del pluralisme en aquests mitjans, la posada en marxa de la nova plataforma 3Cat i la posada en marxa de plans per fer front al repte de la digitalització o la signatura d'un nou contracte programa, quan l'anterior feia catorze anys que estava caducat.

Aquesta transformació de la CCMA encara té molt camí per córrer, tant en el terreny de la seva pròpia governança, com en el terreny de l'eficiència i en el de ser un reflex fidel de la diversitat catalana i un instrument de cohesió social i de convivència.

Però la reforma dels mitjans públics també requereix avançar en una millor col·laboració i més sinergies entre els diferents actors públics que operen a Catalunya: CCMA, la Xarxa de Ràdios i Televisions Locals, RTVE, ACN i EFE, per tal de vertebrar un veritable ecosistema audiovisual públic.

També cal actualitzar el marc normatiu amb la Nova llei audiovisual, un nou Mandat Marc per als mitjans públics i dotar el CAC de les competències necessàries per a la regulació de la publicitat institucional.

1. Aprovarem la nova Llei de l'audiovisual de Catalunya, que respongui a les necessitats actuals i futures del sector, com ara:
 - a. els reptes de la comunicació digital,
 - b. el reforçament de la indústria audiovisual,
 - c. l'ús social del català i l'aranès,
 - d. la garantia de neutralitat i compliment de les missions de servei dels mitjans públics
 - e. i la correcta gestió de la publicitat institucional i el seu control per part del CAC.
2. Elaborarem el nou Mandat Marc del Parlament als mitjans públics per donar resposta a la nova realitat i els nous reptes del sector.
3. Racionalització i transparència en l'atorgament de subvencions i ajudes públiques als mitjans de comunicació.

4. Farem de les ajudes de l'ICEC un veritable motor per a la competitivitat de la indústria audiovisual, responent a criteris d'equilibri, diversitat, talent i visió empresarial.
5. Farem l'actualització, reordenació i racionalització del mapa de la TDT i l'FM i impuls a la implantació del DAB (Digital Audio Broadcasting).
6. Liderarem el projecte Catalunya Media City amb la visió de crear un *pool* que sigui motor per a la indústria i el talent catalans, i punt d'atracció per a la indústria internacional. Aquest projecte, que inclou els espais de les Tres Xemeneies de Sant Adrià de Besòs i el Parc Audiovisual de Terrassa, ha de comptar amb l'impuls dels tres nivells d'administració implicats: Govern de la Generalitat, governs locals i Govern de l'Estat.
7. Fomentarem la col·laboració publicoprivada perquè la indústria audiovisual catalana recuperi el lideratge en ficció, cinema i publicitat.
8. Donarem prestigi els mitjans públics de comunicació audiovisual, potenciant el servei i el valor que poden aportar a la societat catalana, l'acompliment de les seves missions de servei públics i la seva avaluació continuada.
9. Posarem al dia les estructures de la CCMA: millora de la seva governança, gestió, eficiència i sostenibilitat.
10. Potenciarem el paper de la CCMA en les organitzacions de mitjans públics internacionals (CIRCOM i EBU).
11. Farem que TV3, Catalunya Ràdio i el 3Cat siguin de tots els catalans i les catalanes i tothom s'hi pugui veure reflectit i còmode.

SUMARI

1. Una nova etapa per Catalunya

1.1 Una Catalunya que mira al futur

- Superar col·lectivament els reptes de país
- Exercir l'autogovern
- Girar full
- Bastir una societat cohesionada, solidària i resilient

1.2 Una Catalunya de tothom i per a tothom

- Unir i servir
- Prosperitat compartida
- Igualtat de drets i oportunitats
- Excel·lir en els serveis públics
- Governar amb els municipis

1.3 Una Catalunya compromesa amb l'Espanya plural i diversa

- Participar i codecidir
- Desplegament de l'EAC
- Finançament just i efectiu
- En defensa de la pluriculturalitat

1.4 Una Catalunya reconeguda i protagonista a Europa

- Enfortir Europa des de Catalunya
- Lideratge euromediterrani
- Pol científic, motor industrial i porta logística del Sud d'Europa

1.5 Una Catalunya que pren decisions

- Acords de país
- Prioritats estratègiques
- Polítiques urgents

2. Una Catalunya de progrés i amb futur

Eix 1. Generació de prosperitat/creixement econòmic just i sostenible

- 1.1 Lideratge econòmic
 - 1.1.1 Competitivitat de l'economia catalana
 - 1.1.2 Fiscalitat justa i progressiva
 - 1.1.3 Finançament autonòmic
- 1.2 Ocupació de qualitat, indústria i sectors econòmics
 - 1.2.1 Transició justa i ocupació de qualitat
 - 1.2.2 Indústria
 - 1.2.3 Sector agroalimentari: agricultura, ramaderia i pesca
 - 1.2.4 Comerç i restauració
 - 1.2.5 Turisme
 - 1.2.6 PIMES
 - 1.2.7 Economia social
- 1.3 Coneixement i talent
 - 1.3.1 Universitats
 - 1.3.2 Recerca i Innovació
 - 1.3.3 Transformació digital

Eix 2. Transició ecològica justa

- 2.1 Aigua
 - 2.1.1 Propostes per millorar l'eficiència en el consum
 - 2.1.2 Mesures de suport als agricultors i les agricultores
 - 2.1.3 Propostes en l'àmbit de les infraestructures
- 2.2 Energies renovables i reindustrialització verda
 - 2.2.1 El dret al medi ambient i Agenda urbana
- 2.3 Residus
- 2.4 Biodiversitat i benestar animal
 - 2.4.1 Biodiversitat

2.4.2 Benestar animal

Eix 3. Cohesió territorial i atenció al món rural

3.1 Agenda urbana

3.1.1 Habitatge assequible i social

3.1.2 Regeneració urbana i Llei de barris

3.1.3 Ciutats intel·ligents

3.2 Infraestructures i mobilitat

3.2.1 Un model d'infraestructures de mobilitat al servei del país

3.2.2 Transport públic: xarxes ferroviàries, d'autobusos, aeroportuàries i portuàries

3.2.3 Xarxa viària i connectivitat territorial

3.3 Món rural

3.4 Polítiques de muntanya

Eix 4. Igualtat d'oportunitats

4.1 Educació

4.1.1 Pla de millora de l'èxit educatiu: millor rendiment i reducció del fracàs i de l'abandonament escolar prematur

4.1.2 Educació inclusiva i equitat educativa

4.1.3 Nou model de governança educativa

4.1.4 Pla estratègic d'equipaments: construcció, reformes, millores i adequacions dels centres educatius públics

4.2 Formació professional, per una oferta integrada, moderna i vinculada al teixit econòmic i social

4.3 Cultura

4.4 Llengua

4.5 Esports

4.6 Emancipació juvenil

Eix 5. La Catalunya feminista

- 5.1 Coeducació al llarg de la vida per a la construcció d'una societat igualitària
- 5.2 Igualtat laboral, igualtat salarial
- 5.3 Fomentar la corresponsabilitat i compartir la cura
- 5.4 Tolerància zero envers la violència masclista
- 5.5 Contra el tràfic amb finalitat d'exploració sexual i el proxenetisme

Eix 6. Cohesió social i lluita contra les desigualtats

- 6.1 Salut
 - 6.1.1 Atenció primària i comunitària
 - 6.1.2 Salut mental
 - 6.1.3 Llistes d'espera
 - 6.1.4 Salut bucodental, oftalmologia i audiometria
- 6.2 Seguretat i convivència
 - 6.2.1 Viure i conviure en un país segur
 - 6.2.2 En seguretat, les nostres prioritats són les preocupacions de la gent
 - 6.2.3 Combatre les ocupacions
 - 6.2.4 Lluitar contra la criminalitat associada al conreu i tràfic de la marihuana i contra el narcotràfic en general
 - 6.2.5 Vetllar davant l'amenaça terrorista
 - 6.2.6 Lluitar contra les estafes i el cibercrim
 - 6.2.7 Confiar en la policia
 - 6.2.8 Protegir els que ens protegeixen
 - 6.2.9 Treballar per a una mobilitat segura i sostenible
 - 6.2.1 Cooperar lleialment entre governs i administracions
- 6.3 Justícia i memòria
 - 6.3.1 Administració de Justícia
 - 6.3.2 Millora de l'assistència jurídica gratuïta

- 6.3.3 Àmbit penitenciari i mesures penals alternatives
- 6.3.4 Justícia juvenil
- 6.3.5 Memòria democràtica
- 6.4 Drets socials
 - 6.4.1 Lluita contra les desigualtats
 - 6.4.2 Sistema públic de cures
 - 6.4.3 Sistema públic de serveis socials
 - 6.4.4 Suport al tercer sector social català
 - 6.4.5 Polítiques per a totes les etapes de la vida
 - 6.4.6 Persones amb discapacitat
- 6.5 LGTBI
- 6.6 Immigració i diversitat
- 6.7 Llibertat de consciència i laïcitat

Eix 7. Bon govern

- 7.1 Model federal i millora de l'autogovern
- 7.2 Bon govern, per una administració pública més àgil i eficaç
- 7.3 Governar amb els municipis
- 7.4 La Vall d'Aran
 - 7.4.1 Autogovern
 - 7.4.2 Inversions en infraestructures
 - 7.4.3 Habitatge digne
- 7.5 La Catalunya europea i amb projecció exterior
- 7.6 Els mitjans de comunicació públics

PSC/❤️